

Специално проучване на Евробарометър 527

Доклад

Възприятия за справедливост на екологичния преход

Работа на терен: Май-юни 2022 г.

Специално проучване на Евробарометър 527
Справедливи възприятия за екологичния преход

Проучване, проведено от Kantar от името на Kantar Belgium по искане на Европейската комисия,
Генерална дирекция „Трудова заетост, социални въпроси и приобщаване“, (ГД „Трудова заетост, социални въпроси
и приобщаване“)

Проучване, координирано от Европейската
комисия,

Генерална дирекция „Комуникация“, (ГД COMM „Медиен мониторинг и Евробарометър“)

Заглавие на проекта	Специално проучване на Евробарометър 527 Справедливи възприятия за екологичния преход Доклад
Езикова версия	BG
Номер на каталога	KE-05—22—274-EN-N
ISBN	978—92—76—56527—7
	10.2767/651172

© Европейски съюз, 2022 г.

[категория: Автомобил](#)

Снимка: Снимки на Гети

*Eŭropo
Demokratio
Esperanto*

Документ, изготвен от Pierre Dieumegard за [Европа-демократия-Esperanto](#)

Целта на този „временен“ документ е да позволи на повече хора в Европейския съюз да се запознаят с документи, изготвени от Европейския съюз (и финансирани от техните данъци). Безпреводи, хората са изключени от дебата.

Този документ за възприятията за зеления преход беше [само на английски език в PDF файл](#) (вече има файлове на френски и немски език). От този първоначален файл, ние направихме odt-файл, изготвен от Libre Office софтуер, за машинен превод на други езици. Резултатите са [достъпни на всички официални езици](#).

Желателно е администрацията на ЕС да поеме превода на важни документи. „Важни документи“ са не само законовите и подзаконовите актове, но и важната информация, необходима за вземането на информирани решения заедно.

За да обсъдим заедно общото ни бъдеще и да дадем възможност за надеждни преводи, международният език есперанто би бил много полезен поради своята простота, редовност и точност.

Свържете се с нас:

[Kontakto \(europokune.eu\)](mailto:kontakto@europokune.eu)

<https://e-d-e.org/-Kontakti-EDE>

Специално проучване на Евробарометър 527
Справедливи възприятия за екологичния преход

Съдържание

ВЪВЕДЕНИЕ.....	4
РЕЗЮМЕ.....	8
СПРАВЕДЛИВИЯТ ЕКОЛОГИЧЕН ПРЕХОД Е ОТ СЪЩЕСТВЕНО ЗНАЧЕНИЕ И Е СВЪРЗАН С ВЪЗМОЖНОСТИТЕ.....	12
1. Необходимостта от справедлив екологичен преход.....	14
2. Възможности за работа и умения в екологичния преход.....	25
3. Споделена отговорност за справяне с изменението на климата.....	37
АЗ СЪМ АЗ. НАМАЛЯВАНЕ НА ПОТРЕБЛЕНИЕТО НА ЕНЕРГИЯ ПО СПРАВЕДЛИВ НАЧИН.....	51
НА ТРЕТО МЯСТО. АКЦЕНТ ВЪРХУ КОНКРЕТНИ ИЗМЕРЕНИЯ, ДАВАЩИ ВЪЗМОЖНОСТ НА ГРАЖДАНИТЕ ДА ПРОСПЕРИРАТ В ЕКОЛОГИЧНИЯ ПРЕХОД.....	81
1. Енергийно ефективни жилища.....	82
2. Устойчива мобилност.....	93
3. Достъп до зелени площи.....	111
НА 4-ТИ ПЪТ. ПОДКРЕПА ЗА ПОЛИТИЧЕСКИ ДЕЙСТВИЯ ЗА ПОСТИГАНЕ НА НАПРЕДЪК КЪМ СПРАВЕДЛИВ ЕКОЛОГИЧЕН ПРЕХОД.....	117
ЗАКЛЮЧЕНИЕ.....	127
ТЕХНИЧЕСКИ СПЕЦИФИКАЦИИ.....	130
Допълнение към специалното проучване на Евробарометър 527 „Справедливи възприятия за екологичния преход“.....	137
Възприемане на изменението на климата и нашата отговорност за това явление.....	137
Какви решения трябва да се вземат за ефективен екологичен преход?.....	140
Социално-демографски групи.....	141
Национални групи.....	141
Заключение: трудности при организирането на съгласувана европейска политика.....	142

ВЪВЕДЕНИЕ

Специално проучване на Евробарометър 527

Справедливи възприятия за екологичния преход

Европейският зелен пакт, чието¹начало беше поставено през 2019 г., определя стратегията на ЕС да се превърне в първия неутрален по отношение на климата континент до 2050 г. и да превърне Съюза в устойчиво, по-справедливо и по-проспериращо общество, което зачита границите на планетата. Справедливостта и солидарността са неразделна част от Зеления пакт, в който се подчертава, че никой човек и никое място не следва да бъдат изоставени в съответствие с Европейския стълб на социалните права². За да се насърчат действията, в Европейския законодателен акт за климата, който е в сила от юли 2021 г., се определя обвързваща цел за неутралност по отношение на климата в Съюза до 2050 г. и обвързваща междинна цел за нетно вътрешно намаляване на емисиите на парникови газове с най-малко 55 % в сравнение с равнищата от 1990 г. до 2030 г. Държавите членки въвеждат по-специално мерки за постигане на своите цели в областта на климата чрез своите национални планове в областта на енергетиката и климата (НПЕК) за периода 2021—30 г.

Изпълнението на Европейския зелен пакт е ключов приоритет на Европейската комисия. Комисията прие поредица от предложения за политики за изпълнение на Европейския зелен пакт, по-специално т.нар. пакет „Подготвени за цел 55“³. Пакетът от законодателни предложения ще направи политиките на ЕС в областта на климата, енергетиката, земеползването, транспорта и данъчното облагане подходящи за постигане на целите на ЕС в областта на климата. Наред с неотложната необходимост от справяне с изменението на климата, тъй като екстремните метеорологични условия стават все по-чести и интензивни, новата геополитическа ситуация, придружена от високи цени на енергията и по-високи разходи за живот, ясно засилва значението на бързия екологичен преход. На 18 май 2022 г. Европейската комисия представи плана⁴на ЕС за постепенно премахване на зависимостта си от руски изкопаеми горива чрез ускорено въвеждане на енергия от възобновяеми източници, икономии на енергия и диверсификация на енергийните доставки. Заетостта, уменията и социалните политики, например за справяне с недостига на работна ръка в зелените сектори и за предоставяне на подкрепа на уязвимите домакинства, е още по-важно при такъв ускорен сценарий.

Като цяло екологичният преход предлага много големи възможности и — с подходящите съпътстващи политики — възможност за 1) намаляване на емисиите и подобряване на околната среда; 2) създаване на качествени работни места в прехода; и 3) подобряване

на благосъстоянието и благосъстоянието като цяло⁵. Екологичният преход обаче няма да бъде приобщаващ по подразбиране, а съпътстващите го политики са необходими, за да се гарантира справедлив и справедлив преход. Нашите политики трябва да гарантират, че никой и никое място няма да бъдат изоставени и че ползите и разходите от тази трансформация се разпределят справедливо между обществото. Гарантирането на справедлив екологичен преход е от съществено значение за гарантиране на социалното приемане на политиките в областта на изменението на климата и за обществената подкрепа за реформите и инвестициите, необходими за постигане на целите на ЕС в областта на климата и околната среда.

„Без незабавно и дълбоко намаляване на емисиите във всички сектори, ограничаването на глобалното затопляне до 1,5 °C е недостижимо“, предупреждават учените в доклада на Междуправителствения комитет по изменение на климата (IPCC) от април 2022⁶г. Докладът призовава за спешни промени в поведението (устойчива мобилност, енергийно ефективна сграда...), които могат да доведат до приблизително 40—70 % намаление на емисиите на парникови газове в световен мащаб до 2050 г. и предполага, че тези промени могат да подобрят здравето и благосъстоянието на хората. Същевременно има все повече доказателства, че справянето с изменението на климата изисква преодоляване на големите неравенства по отношение на въглеродните емисии⁷.

На 16 юни 2022 г. държавите — членки на ЕС, поеха единодушно ангажимент за съвместна рамка на политиката — препоръка на Съвета — за гарантиране на справедлив преход към неутралност по отношение на климата⁸. Въз основа на текущите политически действия настоящата препоръка предоставя политически насоки на държавите членки относно начините за цялостно и съгласувано разглеждане на свързаните със заетостта, уменията и социалните аспекти на прехода. Широк спектър от фондове на ЕС могат да подкрепят справедлив екологичен преход, по-специално Механизма за възстановяване и устойчивост (МВУ), Механизма за справедлив преход, Европейския социален фонд плюс и предложението за социален фонд за климата.

Настоящото проучване има за цел да оцени отношението и очакванията на гражданите на ЕС относно екологичния преход и въздействието, което той ще има върху живота им. Тя обхваща по-специално следните области:

- Възприятията за изменението на климата и справедливостта на екологичния преход;

1 https://ec.europa.eu/info/strategy/priorities-2019-2024/european-green-deal_en

2 https://ec.europa.eu/info/strategy/priorities-2019-2024/economy-works-people-jobs-growth-and-investment/european-pillar-social-rights_en

3 https://ec.europa.eu/commission/presscorner/detail/en/IP_21_3541

4 [Н Цена:00лв.](#)

5 <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/?uri=CELEX%3A52021SC0452&qid=1643714268435>

6 https://www.ipcc.ch/report/ar6/wg3/downloads/report/IPCC_AR6_WGIII_SPM.pdf

7 <https://wir2022.wid.world/chapter-6/>

8 https://ec.europa.eu/commission/presscorner/detail/en/QANDA_21_6823

Специално проучване на Евробарометър 527
Справедливи възприятия за екологичния преход

- Мнения относно споделената отговорност на гражданите и различните заинтересовани страни за справяне с изменението на климата и създаване на условия за екологичния преход;
- Очаквания за възможности за работа и умения в екологичния преход;
- Възприятия за настоящата енергийна ситуация, потребление на енергия, включително готовност за намаляване на потреблението на енергия и мотивация за това;
- Енергийно ефективни жилища;
- Устойчив транспорт, включително качеството, наличността и финансовата достъпност на обществения транспорт, и мерки, които биха насърчили приемането на по-устойчиви възможности за транспорт;
- Достъп до и удовлетворение от местните зелени площи;
- Подкрепа за различни политики в подкрепа на справедлив екологичен преход.

Специално проучване на Евробарометър 527

Справедливи възприятия за екологичния преход

Методология, използвана за проучването

Настоящият доклад представя пълните резултати от специалното проучване на Евробарометър № 527 (ЕВ97.4) относно справедливите възприятия за екологичния преход, проведено между 30 май и 28 юни 2022 г. в 27-те държави — членки на ЕС. Бяха интервюирани 26 395 граждани на ЕС от различни социални и демографски категории.

Използваната методология е тази на проучванията на Евробарометър, проведени за Генерална дирекция „Комуникации“ (отдел „Медиен мониторинг и Евробарометър“). Въпреки това, за да може да се работи на място по време на пандемията от COVID, в някои държави беше необходимо да се промени методологията (обща или частична онлайн интервюта в някои държави). Към настоящия доклад е приложена техническа бележка относно методологията на проучванията на Евробарометър, както и относно начина, по който са проведени интервютата от институтите в рамките на мрежата Кантар. Включени са и методите на интервю и интервалите на доверие. В съответствие с Общия регламент на ЕС относно защитата на данните⁹ (ОРЗД) респондентите бяха запитани дали биха се съгласили да им бъдат задавани въпроси по въпроси, които биха могли да се считат за „чувствителни“.

Забележете: В този доклад държавите от ЕС са посочени с техните официални съкращения. Съкращенията, използвани в настоящия доклад, са:

Белгия	ДА БЪДЕ	Литва	LT
България	БГ	Люксембург	ЛУ
Чехия	CZ	Унгария	HU
Дания	DK	Малта	MT
Германия	ДЕ	Нидерландия	NL
Естония	ЕЕ	Австрия	В
Ирландия	IE	Полша	PL
Гърция	ЕЛ	Португалия	РТ
Испания	ЕС	Румъния	РО
Франция	FR	Словения	СИ
Хърватия	HR	Словакия	СК
Италия	ТОВА Е	Финландия	ФИ
Република Кипър	СУ*	Швеция	СЕ
Латвия	ЛВ		
Европейски съюз — среднопретеглена стойност за 27-те държави членки			ЕС-27
BE, FR, IT, LU, DE, AT, ES, PT, IE, NL, FI, EL, EE, SI, CY, MT, SK, LV, LT			еврозона
BG, CZ, DK, HR, HU, PL, RO, SE			държави извън еврозоната

Кипър като цяло е една от 27-те държави членки на Европейския

съюз. Въпреки това *достиганията на правото* на ЕС бяха суспендирани в частта от страната, която не е контролирана от правителството на Република Кипър. По практически причини само интервютата, проведени в частта от държавата, контролирана от правителството на Република Кипър, са включени в категорията „Кипър“ и в средната стойност за ЕС-27.

Бихме искали да благодарим на хората от целия Европейски съюз, които са се отказали от времето си, за да участват в това проучване.

Без активното им участие това проучване не би било възможно.

РЕЗЮМЕ

Специално проучване на Евробарометър 527
Справедливи възприятия за екологичния преход

Голяма част от гражданите на ЕС, които отговарят на това проучване на Евробарометър, са съгласни, че екологичният преход не трябва да оставя никого след себе си. Някои европейци, особено тези с по-нисък разполагаем доход, смятат, че правителствата, местните власти и предприятията не правят достатъчно, за да гарантират това.

- Почти девет от десет респонденти (88 %) са съгласни, че екологичният преход не трябва да оставя никого след себе си.
- По-малко от половината (46 %) са съгласни, че до 2050 г. устойчивите енергийни продукти и услуги ще бъдат достъпни за всички, включително за по-бедните хора.
- Половината (50 %) са съгласни, че ЕС прави достатъчно, за да гарантира справедлив екологичен преход, а 50 % казват това за своите регионални, градски или местни публични органи. 47 % смятат, че националното им правителство прави достатъчно, докато 43 % казват това за частни компании и предприятия.
- Хората с финансови затруднения или сред първия квинтил на разпределението на доходите е по-вероятно да мислят, че всяко ниво на управление не прави достатъчно.

Като цяло има оптимизъм, че политиките за борба с изменението на климата ще създадат повече качествени работни места, но тези с по-нисък разполагаем доход са по-малко оптимистични. Малко повече от половината смятат, че имат умения да допринесат за екологичния преход, докато само една трета смятат, че тяхната работа допринася за екологичния преход.

- Почти шест от всеки десет респонденти (57 %) са съгласни, че политиките за борба с изменението на климата ще създадат повече нови работни места, отколкото ще премахнат.
- Над шест от всеки десет (61 %) са съгласни, че политиките за борба с изменението на климата ще създадат качествени работни места.
- Повече от половината (54 %) са съгласни, че настоящите им умения им позволяват да допринесат за екологичния преход.
- Колкото по-високи са респондентите с разполагаем доход, толкова по-вероятно е те да чувстват, че имат умения да допринасят: 65 % в 5-ия квинтил считат, че настоящите им умения им позволяват да допринесат за екологичния преход, в сравнение с 43 % в първия квинтил. Тази тенденция е отразена и в другите твърдения относно възможностите за работа¹⁰.
- Повече от половината (55 %) са съгласни, че работата, която допринася за напредъка на екологичния преход, е важна за тях лично.

- Въпреки това само една трета (34 %) са съгласни, че тяхната работа допринася за напредъка на екологичния преход.

По-голямата част от европейците са уплашени от изменението на климата и чувстват лична отговорност да действат.

- Седем от всеки десет респонденти (70 %) са съгласни, че изменението на климата е нещо, което ги плаши, като жените (74 %) са по-склонни да бъдат уплашени, отколкото мъжете (66 %).
- Повече от три четвърти (77 %) от анкетираните чувстват лична отговорност да предприемат действия за ограничаване на изменението на климата.
- Почти три четвърти (72 %) от респондентите смятат, че лично трябва да направят повече, отколкото в момента, за да допринесат за екологичния преход и да се справят с изменението на климата, независимо от това, което правят другите.
- Само една трета от анкетираните (27 %) смятат, че не е необходимо да предприемат действия лично за борба с изменението на климата, ако и други хора в тяхната страна не предприемат действия. По подобен начин малцина смятат, че страната им не трябва да предприема действия за борба с изменението на климата и околната среда, ако и други държави не предприемат действия (25 %).

Настоящите цени на енергията и транспортните разходи са сериозен проблем за по-голямата част от европейците.

- Повече от девет от десет (93 %) респонденти в ЕС смятат, че нивото на цените на енергията за хората в тяхната страна е сериозен проблем. Всъщност, мнозинството (58 %) смятат, че това е „много сериозен проблем“.
- Осем от всеки десет (79 %) казват, че настоящите разходи за енергийните нужди на техните домакинства са проблем. Освен това 4 от 5 (80 %) казват, че настоящите разходи за гориво за техните транспортни нужди са проблем.
- Респондентите с най-голям разполагаем доход (68 %) са най-малко вероятно да заявят, че текущите разходи за техните енергийни нужди на домакинствата са сериозен проблем, особено в сравнение с тези с най-малък разполагаем доход (84 %).
- Респондентите в страните от Южна Европа и някои източноевропейски страни са по-склонни да кажат, че настоящите разходи за техните нужди от енергия на домакинствата са проблем в сравнение със страните от Северна и Западна Европа. Подобен модел се прилага и за текущите разходи за гориво за транспортни нужди.

¹⁰ Колкото по-висок е квинтилът, толкова по-голям е разполагаемият доход на респондента.

Специално проучване на Евробарометър 527
Справедливи възприятия за екологичния преход

Около половината от европейците казват, че биха могли да използват по-малко енергия и повечето не са готови да плащат повече за своята енергия. Респондентите казват, че по-богатите хора трябва по-специално да положат повече усилия за намаляване на потреблението на енергия.

- Повече от половината (53 %) са уверени, че биха могли да използват по-малко енергия, отколкото сега.
- Респондентите с по-малко финансови затруднения са по-склонни да бъдат уверени, че биха могли да използват по-малко енергия.
- Четирима от всеки десет (37 %) са уверени, че голяма част от тях в тяхната страна са готови да ограничат потреблението на енергия, за да ограничат изменението на климата.
- Повече от шест от десет (62 %) заявяват, че биха намалили потреблението на енергия главно по икономически причини, докато 36 % биха направили това главно по екологични причини. Респондентите с най-голям разполагаем доход са (47 %) най-вероятно да намалят потреблението на енергия по екологични причини. Респондентите с най-малък разполагаем доход са (68 %) най-вероятно да намалят потреблението на енергия по икономически причини.
- По-голямата част (64 %) от респондентите не желаят да плащат по-високи цени на енергията, за да спомогнат за ускоряване на екологичния преход: 46 % не желаят, защото не могат да си позволят да плащат повече, докато 18 % не желаят, но могат да си го позволят.
- По-голямата част от респондентите (87 %) смятат, че по-богатите хора, по-специално, трябва да положат повече усилия за намаляване на потреблението на енергия.
- Повечето респонденти оценяват потреблението на енергия като по-ниско от това на другите хора в тяхната страна (70 %). Само 28 % признават, че потреблението им е високо в сравнение с други хора в страната.

Повече от една трета от европейците вече са направили подобрения на енергийната ефективност в домовете си през последните пет години. Разходите са основната пречка за подобряване на енергийната ефективност на жилищата, особено за уязвимите категории.

- Четирима от всеки десет респонденти (40 %) смятат, че домът им се нуждае от енергийно ефективно обновяване.
- През последните пет години 35 % от респондентите са предприели една или повече мерки, за да направят дома си по-енергийно ефективен (напр. топлоизолация, смяна на вратите и прозорците или отоплителната система).

- През последните пет години 10 % от респондентите са получили публични средства, субсидии или финансова помощ, за да направят дома си по-устойчив или енергийно ефективен.
- Разходите са основната пречка за подобряване на енергийната ефективност на дома. 43 % от анкетираните заявяват, че повишаването на енергийната ефективност на дома им е твърде скъпо и те не могат да си го позволят, докато 21 % посочват, че е твърде скъпо, но че могат да си го позволят.
- Безработните респонденти, тези, които изпитват затруднения при плащането на сметки, или самотните домакинства с деца е по-вероятно да определят разходите като пречка за подобряване на енергийната ефективност в домовете си.
- Някои респонденти (16 %) също съобщават за трудности при намирането на квалифицирани хора, които да вършат работата, или за трудности при намирането на необходимите материали и оборудване на пазара (15 %).

Почти половината (48 %) от европейците използват решения за устойчива мобилност като основен вид транспорт, който е по-висок, отколкото през 2019 г.

- В типичен ден най-често срещаните видове транспорт са автомобил (47 %), ходене (21 %), обществен транспорт (16 %) и колоездене или скутер (8 %).
- Колкото повече разполагаеми доходи има респондентът, толкова по-вероятно е да се каже, че основният им режим е кола и толкова по-малко вероятно е да кажат, че е ходене. Например, 31 % в първия квинтил на доходите споменават ходене, в сравнение с 10 % в 5-ти квинтил.
- Шест от всеки десет респонденти (60 %) оценяват качеството на обществения транспорт в техния район като добро, (55 %) казват, че наличността е добра, а 54 % заявяват, че достъпността е добра. Тези цифри са много по-ниски в селските райони.
- По-честият обществен транспорт (36 %), по-достъпният обществен транспорт (29 %), по-бързият обществен транспорт (23 %), новите или по-добре проектираните маршрути за обществен транспорт (21 %) или повече и по-безопасни велосипедни алеи (20 %) са най-често споменаваните характеристики, които биха помогнали на респондентите да изберат по-устойчиви видове транспорт, особено в селските райони.

Повечето респонденти живеят в рамките на десет минути пеша от качествено зелено пространство. Удовлетвореността от най-близкото зелено пространство е до известна степен по-ниска в градските райони.

Специално проучване на Евробарометър 527
Справедливи възприятия за екологичния преход

- Половината (50 %) от всички респонденти живеят на пет минути или по-малко от зелено пространство с ходене, докато 26 % казват, че живеят между шест и десет минути.
- Разликите в достъпа се различават значително в зависимост от финансовото положение. Например, повече от половината (55 %) от тези, които рядко или никога нямат проблеми с плащането на сметки, живеят в рамките на пет минути пеша от зелено пространство, в сравнение с около четири на всеки десет (42 %), които имат проблеми с плащането на сметки поне през част от времето.
- Голяма част от анкетираните (85 %) заявяват, че са доволни от качеството на зеленото пространство, което е най-близо до дома им. В големите градове 83 % от анкетираните са доволни от качеството на най-близкото зелено пространство в сравнение с 93 % от тези, които живеят във ферма или в провинцията.

Налице е широка подкрепа за политики, предназначени да направят екологичния преход справедлив за всички, включително субсидии за подпомагане на енергийно ефективните саниране, инвестиции в обществения транспорт и правила и стимули за частните дружества.

- Повече от шест от всеки десет европейци (62 %) подкрепят разпределянето на квота за енергия

на всеки гражданин, за да се гарантира, че всеки полага справедлив дял от усилията си за справяне с изменението на климата.

- Над седем от всеки десет (71 %) подкрепят данъчното облагане на продукти и услуги, които допринасят в най-голяма степен за изменението на климата, и преразпределяне на приходите към най-бедните и най-уязвимите домакинства.
- Почти девет от десет (89 %) подкрепят субсидирането на хората, за да помогнат домовете им да станат по-енергийно ефективни, особено тези с по-нисък разполагаем доход и най-уязвимите домакинства.
- По подобен начин 89 % подкрепят увеличаването на инвестициите на страната им в инфраструктурата на обществения транспорт.
- По-голямата част (87 %) подкрепят насърчаването на частните дружества чрез правила и стимули 1) да намалят емисиите си по-бързо, 2) да преминат към по-ефективни от гледна точка на енергията производствени методи, 3) да приемат по-кръгови и устойчиви процеси и 4) да преквалифицират работната си сила при необходимост.

СПРАВЕДЛИВИЯТ ЕКОЛОГИЧЕН ПРЕХОД Е ОТ СЪЩЕСТВЕНО ЗНАЧЕНИЕ И Е СВЪРЗАН С ВЪЗМОЖНОСТИТЕ

Специално проучване на Евробарометър 527
Справедливи възприятия за екологичния преход

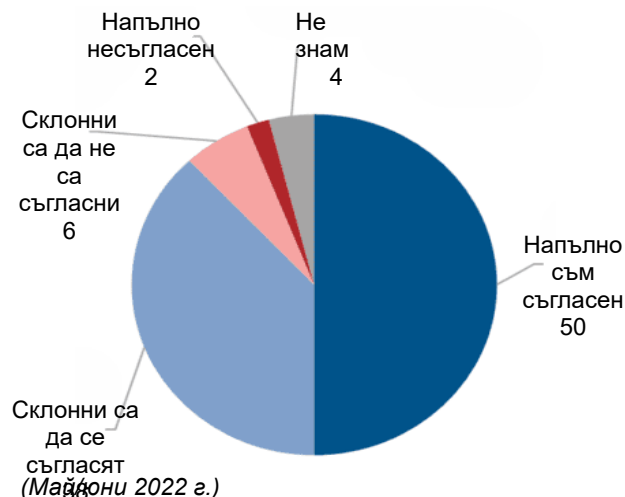
Специално проучване на Евробарометър 527
Справедливи възприятия за екологичния преход

1. Необходимостта от справедлив екологичен преход

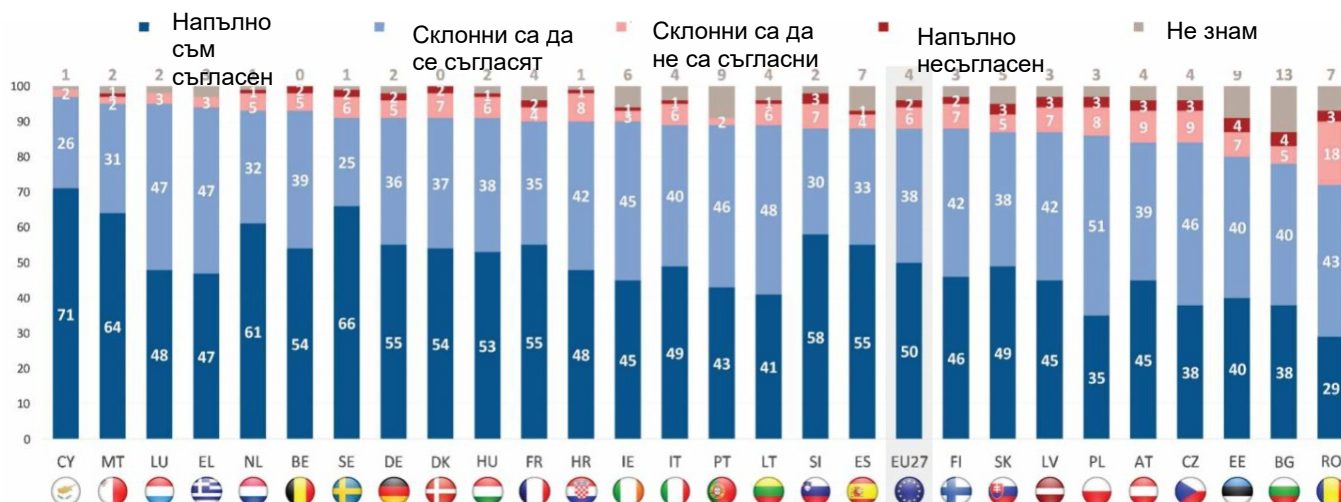
Мнозинството от респондентите са съгласни, че никой не трябва да бъде изоставен в екологичния преход, но малцинството е уверено, че до 2050 г. устойчивата енергия, услуги и продукти ще бъдат достъпни за всички.

Почти девет от всеки десет респонденти (88 %) са съгласни, че екологичният преход не трябва да изоставя никого, като половината (50 %) заявяват, че са „напълно съгласни“¹¹. По-малко от един на всеки десет (8 %) не са съгласни с това твърдение, като само 2 % казват, че „напълно не са съгласни“.

Повече от седем от десет респонденти във всяка държава членка са съгласни, че екологичният преход не бива да изоставя никого, като делът варира от 97 % в Кипър и 95 % в Люксембург и Малта до 72 % в Румъния, 78 % в България и 80 % в Естония.

QA1.2.: До каква степен сте съгласни или не сте съгласни със следните твърдения? — Екологичният преход не следва да оставя никого след себе си (% — ЕС-27)

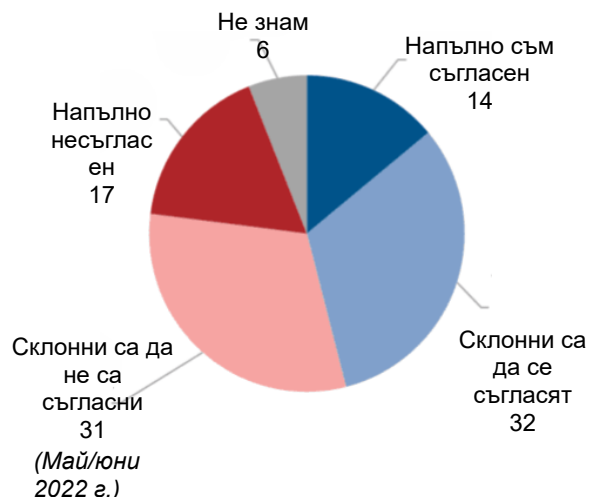
QA1.2.: До каква степен сте съгласни или не сте съгласни със следните твърдения? (% — екологичният преход не следва да оставя никого след себе си)

¹¹ QA1.2. До каква степен сте съгласни или не сте съгласни със следните твърдения? Зеленият преход не трябва да изоставя никого

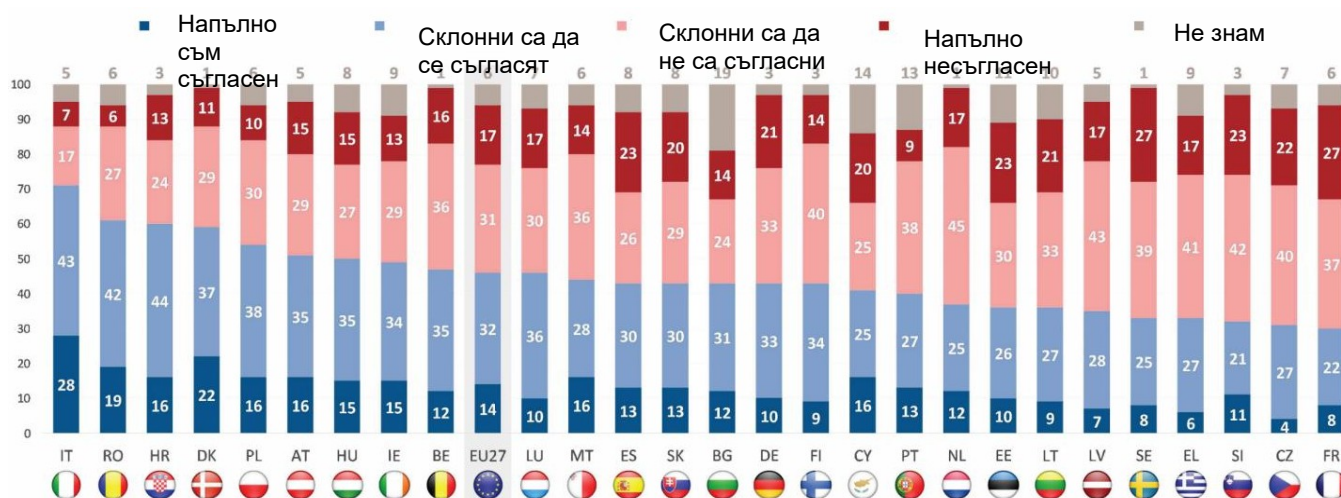
Специално проучване на Евробарометър 527
Справедливи възприятия за екологичния преход

Увереността, че до 2050 г. устойчивата енергия, продукти и услуги ще бъдат достъпни за всички, включително за по-бедните хора, е по-малко разпространена, като 46 % заявяват, че са съгласни, включително 14 %, които са напълно съгласни¹². Почти толкова (48 %) не са съгласни, като 17 % казват, че „напълно не са съгласни“. Малко над един на всеки двадесет (6 %) казват, че не знаят.

В седем държави, включително Италия (71 %), Румъния (61 %) и Хърватия (60 %), мнозинството са съгласни, че до 2050 г. устойчивата енергия, продукти и услуги ще бъдат достъпни за всички. За разлика от това, само 30 % във Франция, 31 % в Чехия и 32 % в Словения са съгласни.

QA1.4. До каква степен сте съгласни или не сте съгласни със следните твърдения? Уверени сте, че до 2050 г. устойчивата енергия, продукти и услуги ще бъдат достъпни за всички, включително за по-бедните хора.

QA1.4. До каква степен сте съгласни или не сте съгласни със следните твърдения? (% — уверени сте, че до 2050 г. устойчивата енергия, продуктите и услугите ще бъдат достъпни за всички, включително за по-бедните хора)

¹² QA1.4. До каква степен сте съгласни или не сте съгласни със следните твърдения? Уверени сте, че до 2050 г. устойчивата енергия, продукти и услуги ще бъдат достъпни за всички, включително за по-бедните хора.

Специално проучване на Евробарометър 527
Справедливи възприятия за екологичния преход

Социално-демографският анализ на равнище ЕС илюстрира редица различия. Респондентите, които са млади, изпитват малко трудности при плащането на сметки, живеят в големи градове или с положителна гледна точка за ЕС е по-вероятно да бъдат уверени, че до 2050 г. устойчивите енергийни продукти и услуги ще бъдат достъпни за всички.

- Колкото по-млади са респондентите, толкова по-вероятно е те да бъдат уверени, че до 2050 г. устойчивите енергийни продукти и услуги ще бъдат достъпни за всички. Например 52 % от хората на възраст между 15 и 24 години са уверени, че до 2050 г. устойчивата енергия, продукти и услуги ще бъдат достъпни, в сравнение с 43 % от хората на възраст над 55 години.
- Колкото по-високо е нивото на образование на респондентите, толкова по-високо е съгласието, че екологичният преход не трябва да изоставя никого. Например 92 % от респондентите с висше образование са съгласни, че екологичният преход не трябва да изоставя никого, в сравнение със 74 % с образователно равнище под средното.
- Колкото по-малко трудности изпитва респондентът да плаща сметки, толкова по-вероятно е той да е уверен, че до 2050 г. устойчива енергия продуктите и услугите ще бъдат достъпни за всички. Например 46 % с най-малко финансови затруднения са съгласни, че до 2050 г. вариантите за устойчива енергия ще бъдат достъпни за всички, в сравнение с 34 % от тези, които изпитват най-големи затруднения.
- Респондентите в големите градове (49 %) са по-склонни от всяка друга група да бъдат уверени, че до 2050 г. възможностите за устойчива енергия ще бъдат достъпни за всички.
- И накрая, респондентите с положително становище за ЕС (52 %) са по-склонни да бъдат уверени, че до 2050 г. устойчивите енергийни продукти и услуги ще бъдат достъпни за всички, отколкото тези с отрицателно мнение (34 %).

Специално проучване на Евробарометър 527
Справедливи възприятия за екологичния преход

	Зеленият преход не трябва да изоставя никого	До 2050 г. устойчивата енергия, продукти и услуги ще бъдат достъпни за всички
ЕС-27	88	46
Пол		
Мъж	88	47
Жена	89	45
Възраст		
15—24	89	52
25—39	90	49
40—54	90	46
55+	87	43
Трудности при плащането на сметки		
През по-голямата част от времето	86	34
От време на време	86	50
Почти никога/Никога	90	46
Имиджът на ЕС		
Общо „положително“	93	52
Неутрален	87	44
Общо „отрицателно“	82	34
Общ разполагаем доход — квинтил		
1-ви квинтил	86	40
2-ри квинтил	89	42
3-ти квинтил	90	46
Четвърти квинтил	91	49
Пети квинтил	91	47
Статут на заетост		
Наети на безсрочен договор	91	48
Наети на краткосрочен договор	88	45
Наети в агенция за временна заетост/онлайн платформа	86	63
Самостоятелно заети лица без наети лица	89	43
Самостоятелно заети лица с наети лица	88	48
Безработни	90	41
Пенсионери	86	42
Грижа за дома, неактивна	83	44
Ученик	91	55
Други	99	31
Кое е най-високото ниво на образование, което сте завършили? (САМО ЕДИН ОТГОВОР)		
По-долу вторичен	74	37
Вторичен	89	48
Пост вторичен	91	42
Университет	92	45
Кое от следните описва най-добре района, в който живеете?		
Голям град	91	49
Предградията или покрайнините на голям град	88	41
Град или малък град	89	47
Селце	87	44
Ферма или дом в провинцията	89	45
До каква степен сте съгласни или не сте съгласни със следните твърдения? (% — общо съгласен))		

Специално проучване на Евробарометър 527
Справедливи възприятия за екологичния преход

Около половината от респондентите смятат, че ЕС, националните правителства и местните органи правят достатъчно, за да гарантират, че екологичният преход е справедлив.

Половината (50 %) от всички респонденти са съгласни, че ЕС прави достатъчно, за да гарантира справедлив екологичен преход, като 14 % заявяват, че са „напълно съгласни“.¹³ От друга страна, 43 % не са съгласни, а 12 % са напълно несъгласни. Повече от един на всеки двадесет (7 %) казват, че не знаят.

Половината (50 %) също са съгласни, че техните регионални, градски или местни публични органи правят достатъчно, за да гарантират, че екологичният преход е справедлив, като 14 % заявяват, че „напълно са съгласни“. Повече от четирима от всеки десет (45 %) не са съгласни, като 12 % казват, че „напълно не са съгласни“. Един на всеки двадесет (5 %) казва,

Почти половината (47 %) от всички респонденти смятат, че тяхното национално правителство прави достатъчно, за да гарантира, че екологичният преход е справедлив, като 14 % са напълно съгласни. Малко мнозинство (49 %) обаче не са съгласни, като 15 % казват, че „напълно не са съгласни“, че националното им правителство прави достатъчно.

Четирима от всеки десет респонденти (43 %) са съгласни, че частните дружества и предприятията правят достатъчно, за да гарантират, че екологичният преход е справедлив, като 11 % заявяват, че са напълно съгласни. Мнозинството обаче не са съгласни (52 %), като 15 % заявяват, че „напълно не са съгласни“. Един на всеки двадесет (5 %) казва, че не знае.

Вашите регионални, градски или местни публични органи

ЕС

Правителство (националност)

Частни компании, предприятия

■ Напълно съм съгласен
 ■ Склонни са да се съгласят
 ■ Склонни са да не са съгласни
 ■ Напълно несъгласен
 ■ Не знам

ТОВА Е QA2. До каква степен сте съгласни или не сте съгласни, че всеки от следните участници прави достатъчно, за да гарантира, че екологичният преход е справедлив? (% — ЕС)

че не знае.

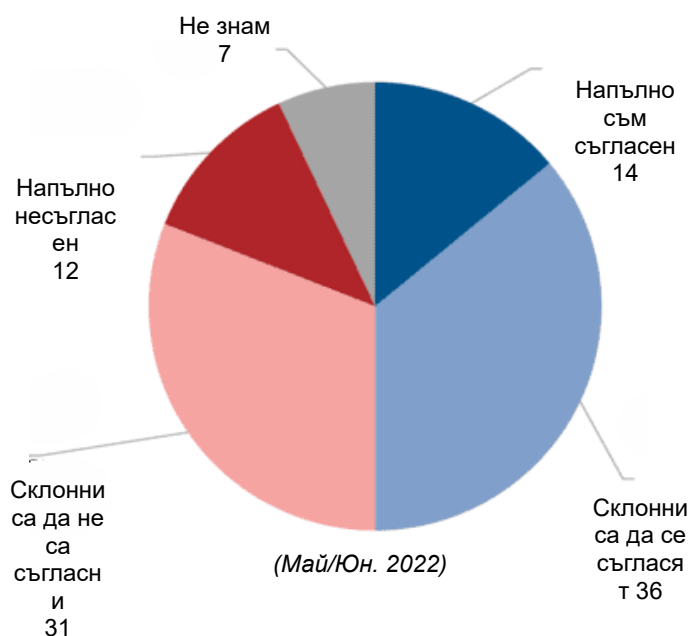
¹³ ТОВА Е QA2. До каква степен сте съгласни или не сте съгласни, че всеки от следните участници прави достатъчно, за да гарантира, че екологичният преход е справедлив? (2.1 Частни фирми, предприятия. 2.2 Вашите регионални, градски или местни публични органи. 2.3 Правителството (национализъм). 2.4 ЕС)

Специално проучване на Евробарометър 527

Справедливи възприятия за екологичния преход

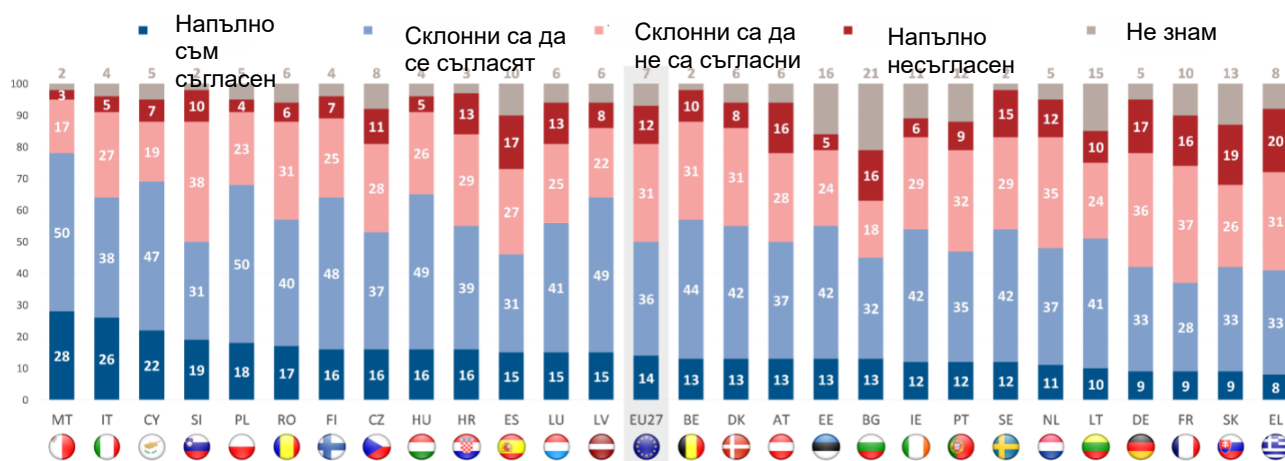
В 23 държави — членки на ЕС, мнозинството от респондентите считат, че ЕС прави достатъчно, за да гарантира справедлив екологичен преход, въпреки че пропорциите варират от 78 % в Малта, 69 % в Кипър и 68 % в Полша до 45 % в България. В останалите четири страни малцинството се съгласява с 37 % във Франция, 41 % в Гърция и 42 % в Германия и Словакия.

Заслужава да се отбележи, че повече от един на всеки пет (21 %) в България не е в състояние да отговори.

QA2.4. До каква степен сте съгласни или не сте съгласни, че всеки от следните участници прави достатъчно, за да гарантира, че екологичният преход е справедлив? ЕС (% — ЕС)

QA2.4. До каква степен сте съгласни или не сте съгласни, че всеки от следните участници прави достатъчно, за да гарантира, че екологичният преход е справедлив? ЕС (% — ЕС)

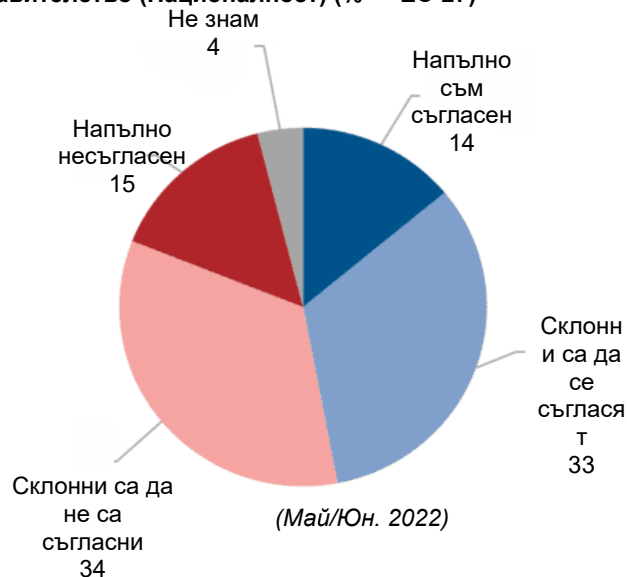
Специално проучване на Евробарометър 527
Справедливи възприятия за екологичния преход

В 14 държави мнозинството от респондентите са съгласни, че тяхното национално правителство прави достатъчно, за да гарантира, че екологичният преход е справедлив, като най-високите равнища на съгласие са във Финландия (71 %), Люксембург (67 %) и Малта (64 %). За разлика от тях само 30 % в България, 31 % в Гърция и 33 % в Словакия са съгласни, че тяхното правителство прави достатъчно.

Има и някои групи от държави, които могат да бъдат подчертани. Например скандинавските страни са склонни да имат висока подкрепа за националното си правителство. Като такъв; най-малко шест от всеки десет респонденти са съгласни, че тяхното национално правителство прави достатъчно усилия във Финландия (71 %), Дания (63 %) и Швеция (60 %).

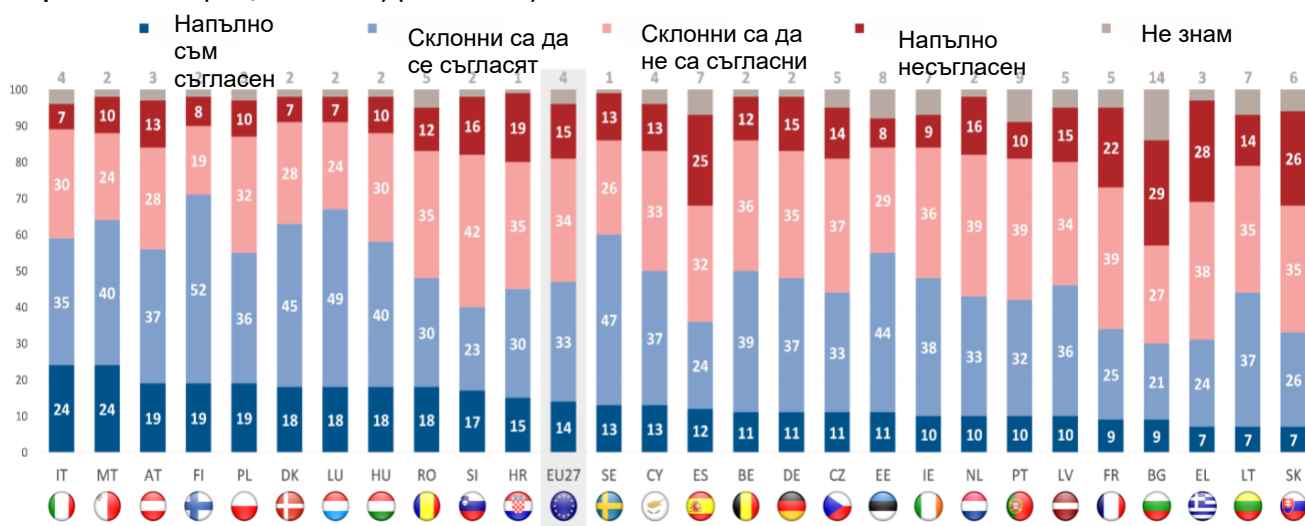
QA2.3 До каква степен сте съгласни или не сте съгласни, че всеки от следните участници прави достатъчно, за да гарантира, че екологичният преход е справедлив?

Правителство (Националност) (% — ЕС-27)

QA2.3 До каква степен сте съгласни или не сте съгласни, че всеки от следните участници прави достатъчно, за да гарантира, че екологичният преход е справедлив?

Правителство (Националност) (% — ЕС-27)

Специално проучване на Евробарометър 527
Справедливи възприятия за екологичния преход

Съществуват и значителни различия между държавите — членки на ЕС, по отношение на регионалните, градските или местните публични органи. В 17 държави мнозинството се съгласява, че тези органи правят достатъчно, за да гарантират, че екологичният преход е справедлив, въпреки че дяловете варират от 68 % във Финландия, 64 % в Люксембург и 62 % в Дания до 48 % в Ирландия. В другия край на скалата са съгласни само 26 % в Гърция, 32 % в България и 40 % в Литва и Испания.

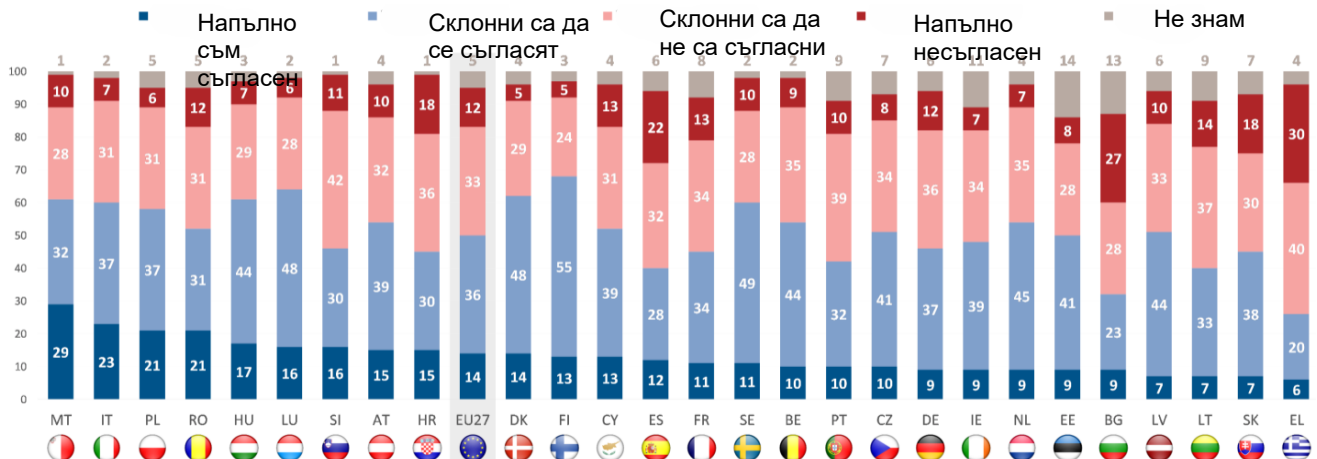
Подобно на подкрепата за националните правителства, скандинавските страни обикновено имат висок процент на подкрепа за регионалните, градските или местните публични органи, като най-малко шест от всеки десет респонденти заявяват, че са съгласни.

QA2.2 До каква степен сте съгласни или не сте съгласни, че всеки от следните участници прави достатъчно, за да гарантира, че екологичният преход е справедлив?

Вашите регионални, градски или местни публични органи
 (% — ЕС-27)

QA2.2 До каква степен сте съгласни или не сте съгласни, че всеки от следните участници прави достатъчно, за да гарантира, че екологичният преход е справедлив?
Вашите регионални, градски или местни публични органи

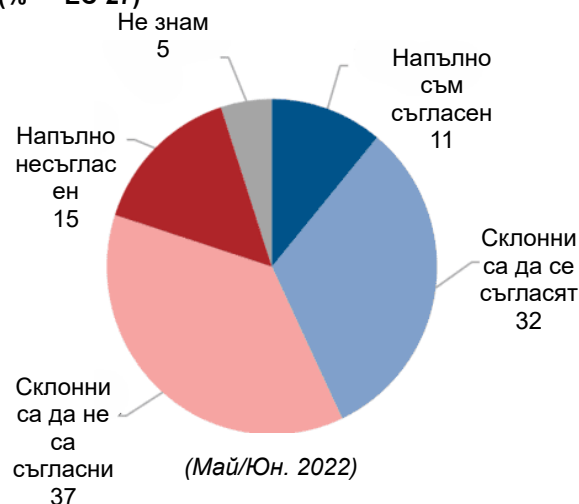

Специално проучване на Евробарометър 527
Справедливи възприятия за екологичния преход

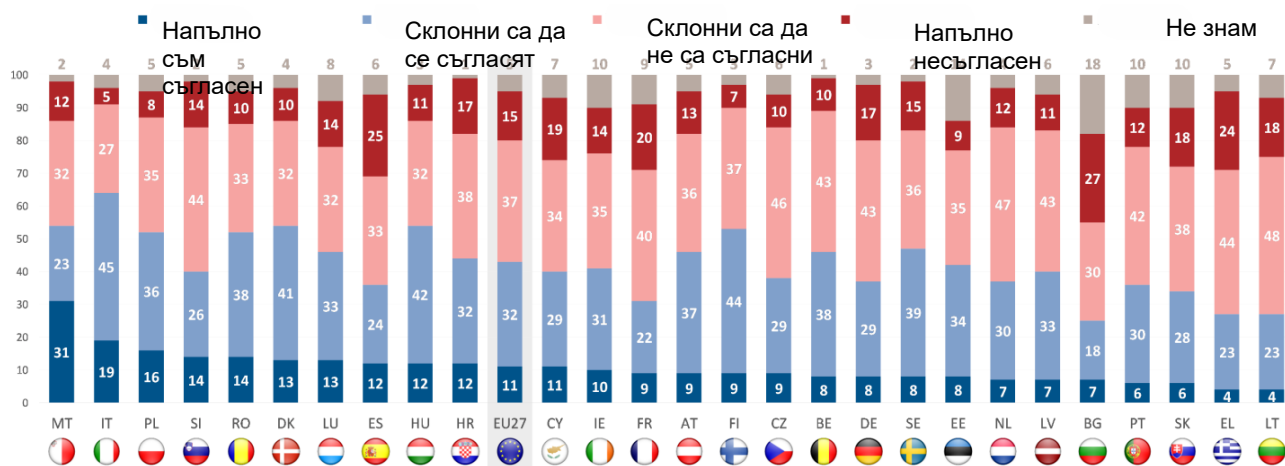
Съгласието, че частните компании правят достатъчно, варира значително в отделните държави. Има седем държави, в които мнозинството са съгласни, като най-голям дял се наблюдава в Италия (64 %), Дания, Унгария и Малта (54 %) и Финландия (53 %). В другия край на скалата само 25 % в България, 27 % в Литва и Гърция и 31 % във Франция са съгласни, че частните компании и бизнеса правят достатъчно.

Струва си да се отбележи, че почти един на всеки пет (18 %) в България казва, че „не знае“.

QA2.2 До каква степен сте съгласни или не сте съгласни, че всеки от следните участници прави достатъчно, за да гарантира, че екологичният преход е справедлив?
Частни компании, предприятия
 (% — ЕС-27)

QA2.1 До каква степен сте съгласни или не сте съгласни, че всеки от следните участници прави достатъчно, за да гарантира, че екологичният преход е справедлив?
 (% — частни дружества, предприятия)

Специално проучване на Евробарометър 527
Справедливи възприятия за екологичния преход

Осциодемографският анализ на равнището на ЕС показва, че колкото по-млад е респондентът, толкова по-вероятно е той да се съгласи, че ЕС прави достатъчно, за да гарантира справедлив екологичен преход: 55 % от 15—24-годишните мислят по този начин в сравнение с 48 % от лицата на възраст над 55 години. В него също така се подчертава следното:

- Респондентите, които изпитват най-големи финансови затруднения, е най-малко вероятно да се съгласят, че всеки от тези участници прави достатъчно. Например 38 % от тези, които изпитват затруднения при плащането на сметките си през повечето време, смятат, че националното им правителство прави достатъчно, в сравнение с 47 %, които изпитват по-малко трудности.
- Освен това респондентите с разполагаем доход в 1-ви квинтил са най-малко склонни да се съгласят, че всеки от тези участници прави достатъчно.
- Респондентите, живеещи в стопанства или домове в провинцията, са най-склонни да се съгласят, че всеки от тези участници прави достатъчно. Например 56 % от хората, живеещи във ферми или домове в провинцията, смятат, че националното им правителство не прави достатъчно, в сравнение с 48 %, които живеят в големите градове.
- И накрая, респондентите с положителен имидж на ЕС е по-вероятно да мислят, че всяко равнище на управление прави достатъчно. Например 59 % с положително мнение за ЕС смятат, че той прави достатъчно, в сравнение с 32 % с отрицателна гледна точка.

Специално проучване на Евробарометър 527

	Вашите регионални, градски или местни публични органи	ЕС	Правителство (националност)	Частни компании, предприятия
ЕС-27	50	50	47	43
Пол				
Мъж	51	51	48	45
Жена	48	49	45	42
Възраст				
15—24	51	55	47	43
25—39	50	53	47	44
40—54	50	51	47	43
55+	49	48	46	41
Трудности при плащането на сметки				
През по-голямата част от времето	40	42	38	34
От време на време	49	50	47	45
Почти никога/Никога	51	52	47	43
Имиджът на ЕС				
Общо „положително“	54	59	52	46
Неутрален	49	47	45	42
Общо „отрицателно“	39	32	35	35
Общ разполагаем доход — квинтил				
1-ви квинтил	45	45	43	37
2-ри квинтил	53	50	49	43
3-ти квинтил	51	51	46	42
Четвърти квинтил	51	53	49	42
Пети квинтил	52	56	51	44
Статут на заетост				
Наети на безсрочен договор	51	53	48	45
Наети на краткосрочен договор	49	49	44	36
Наети в агенция за временна заетост/онлайн платформа	59	58	57	59
Самостоятелно заети лица без наети лица	43	47	42	42
Самостоятелно заети лица с наети лица	50	48	50	50
Безработни	45	47	41	42
Пенсионери	50	48	46	40
Грижа за дома, неактивна	42	46	44	38
Ученик	52	56	47	43
Други	48	37	34	39
Кое е най-високото ниво на образование, което сте завършили? (САМО ЕДИН ОТГОВОР)				
По-долу вторичен	42	40	41	39
Вторичен	51	52	48	44
Пост вторичен	49	46	43	41
Университет	49	52	46	40
Кое от следните описва най-добре района, в който живеете?				
Голям град	51	54	48	44
Предградията или покрайнините на голям град	46	44	43	37
Град или малък град	50	50	46	43
Селце	49	50	47	42
Ферма или дом в провинцията	55	55	56	52
QA2До каква степен сте съгласни или не сте съгласни, че всеки от следните участници прави достатъчно, за да гарантира, че екологичният преход е справедлив? (% — общо „Съгласно“)				

Специално проучване на Евробарометър 527
Справедливи възприятия за екологичния преход

2. Възможности за работа и умения в екологичния преход

Мнозинството от респондентите смятат, че политиките за справяне с изменението на климата ще създадат повече работни места, отколкото ще премахнат, както и повече качествени работни места.

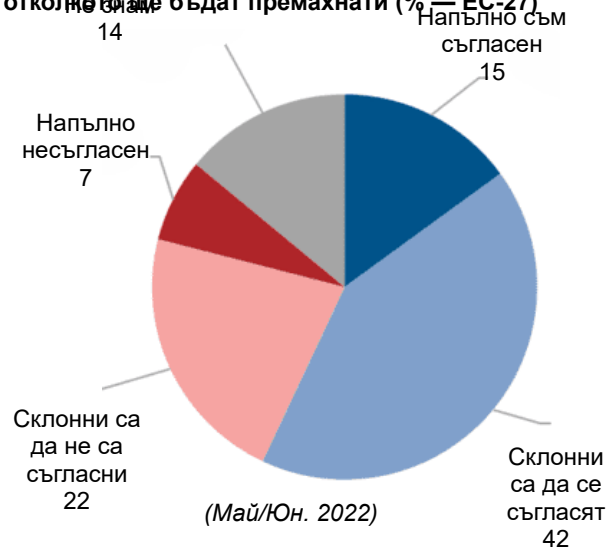
Почти шест от всеки десет респонденти (57 %) са съгласни, че политиките за борба с изменението на климата ще създадат повече нови работни места, отколкото премахват, като 15 % са напълно съгласни.¹⁴ Почти трима от всеки десет (29 %) не са съгласни, като 7 % казват, че „напълно не са съгласни“. Повече от един на всеки десет (14 %) казват, че не знаят.

В 25 държави мнозинството от респондентите са съгласни, че политиките за борба с изменението на климата ще създадат повече нови работни места, отколкото премахват, въпреки че делът им варира от 73 % в Малта, 72 % в Швеция и 68 % в Италия и Дания до 38 % в Естония. В Латвия (35 %) и Чехия (39 %) само малцинство са съгласни.

Заслужава да се отбележи, че повече от една четвърт в България (29 %), Португалия и Естония (27 %) заявяват, че не знаят.

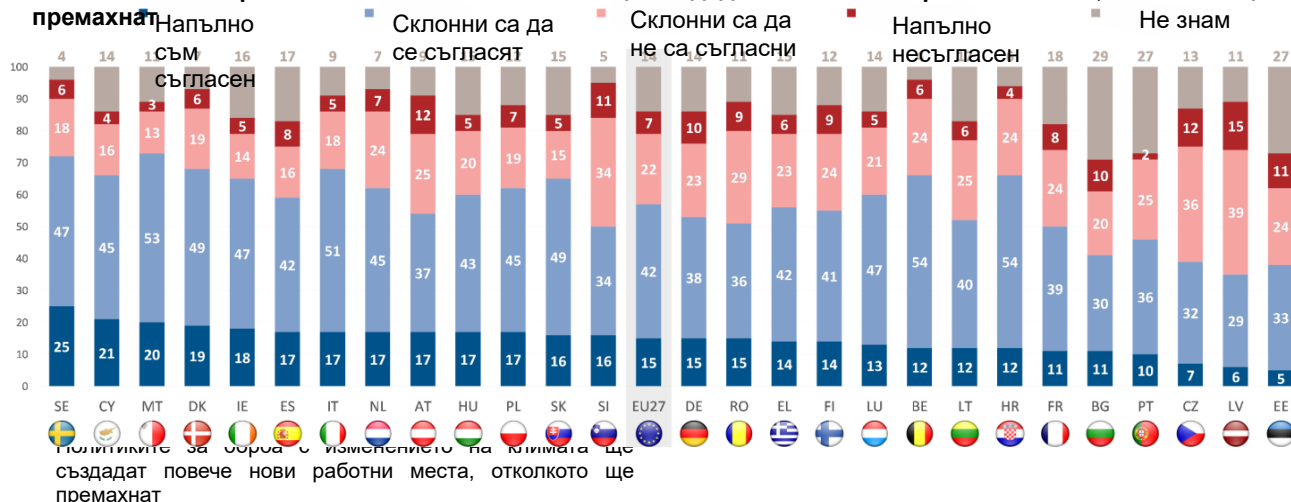
QA10.3 До каква степен сте съгласни или не сте съгласни със следните твърдения относно ролята на труда и работните места в екологичния преход?

Политиките за борба с изменението на климата ще създадат повече нови работни места, отколкото ще бъдат премахнати (% — ЕС-27)

QA10.3 До каква степен сте съгласни или не сте съгласни със следните твърдения относно ролята на труда и работните места в екологичния преход?

Политиките за борба с изменението на климата ще създадат повече нови работни места, отколкото ще премахнат

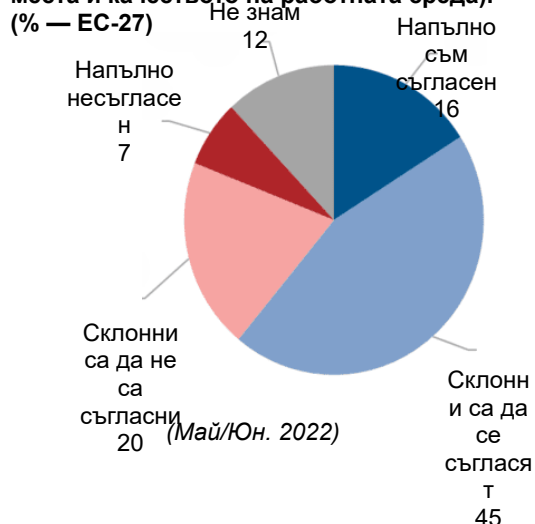
Специално проучване на Евробарометър 527
Справедливи възприятия за екологичния преход

Над шест от всеки десет (61 %) са съгласни, че политиките за справяне с изменението на климата ще създадат качествени работни места, като 16 % заявяват, че са „напълно съгласни“.¹⁵ От друга страна, повече от една четвърт (27 %) не са съгласни с това твърдение, като 7 % са напълно несъгласни. Малко над 1 на 10 (12 %) казват, че не знаят.

Мнозинството от респондентите в 25 държави са съгласни, че политиките за справяне с изменението на климата ще създадат качествени работни места, въпреки че дяловете варират от 80 % в Малта, 77 % в Кипър и 75 % в Швеция до 45 % в Естония. Чехия (43 %) и Латвия (42 %) са единствените държави, в които малцинството се съгласява.

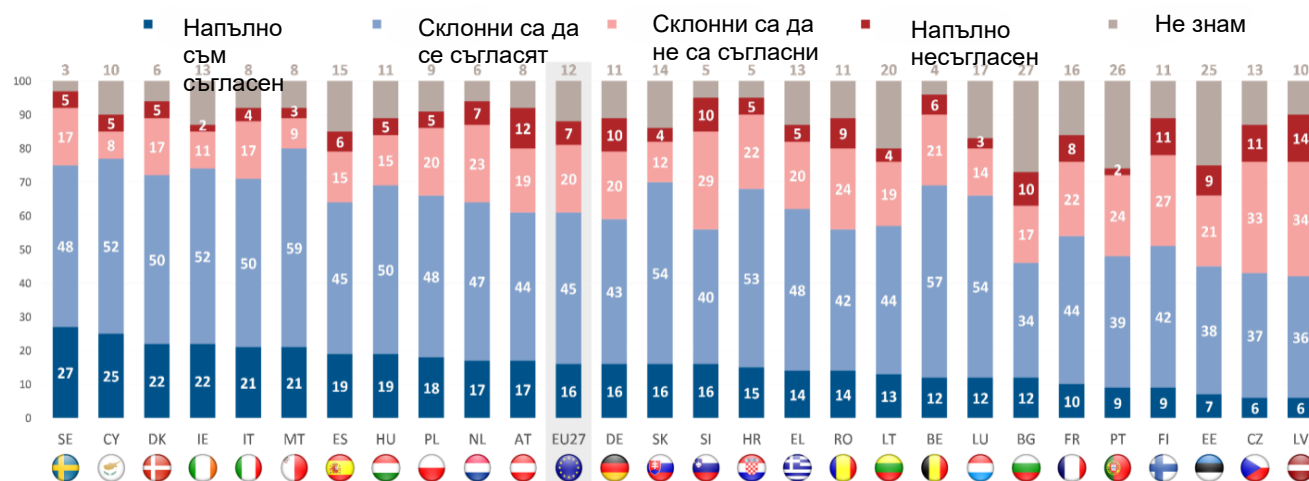
Заслужава да се отбележи, че има четири държави, в които поне една на всеки пет казват, че не знаят: България (27 %), Португалия (26 %), Естония (25 %) и Литва (20 %).

QA10.4 До каква степен сте съгласни или не сте съгласни със следните твърдения относно ролята на труда и работните места в екологичния преход? Политиките за справяне с изменението на климата ще създадат качествени работни места (по отношение на доходите, сигурността на работните места и качеството на работната среда).

QA10.4 До каква степен сте съгласни или не сте съгласни със следните твърдения относно ролята на труда и работните места в екологичния преход?

(% — политиките за борба с изменението на климата ще създадат качествени работни места (по отношение на доходите, сигурността на работните места и качеството на работната среда))

¹⁵ QA10.4. До каква степен сте съгласни или не сте съгласни със следните твърдения относно ролята на труда и работните места в екологичния преход? Политиките за справяне с изменението на климата ще създадат качествени работни места (по отношение на доходите, сигурността на работните места и качеството на работната среда).

Специално проучване на Евробарометър 527
Справедливи възприятия за екологичния преход

Социално **-демографският анализ** на равнище ЕС не показва различия въз основа на пола, но илюстрира следното: респондентите с високо използване на интернет, високи нива на образование, по-висок разполагаем доход или положителен имидж на ЕС е по-вероятно да се съгласят и с двете твърдения.

- Колкото по-млади са респондентите, толкова по-вероятно е те да се съгласят, че политиките за борба с изменението на климата ще създадат качествени работни места или че политиките ще създадат повече нови работни места, отколкото премахват. Например 66 % от хората на възраст 15—39 години са съгласни, че политиките ще създадат качествени работни места, в сравнение с 57 % от лицата на възраст над 55 години.
- Респондентите, които използват интернет в по-голяма степен, е по-вероятно да се съгласят и с двете твърдения. Например 64 %, които използват интернет всеки ден, са съгласни, че политиките за справяне с изменението на климата ще създадат качествени работни места, в сравнение с 51 %, които никога не използват интернет.
- Респондентите с високи нива на образование е по-вероятно да се съгласят и с двете твърдения. 64 % с висше образование са съгласни, че политиките за борба с изменението на климата ще създадат повече работни места, отколкото ще бъдат премахнати, в сравнение с 45 % със средно образование.
- Респондентите, които изпитват най-големи трудности при плащането на сметки, е най-малко вероятно да се съгласят с всяко твърдение.
- Колкото по-висок разполагаем доход има респондентът, толкова по-вероятно е той да се съгласи с всяко твърдение. Например, 62 % в 4-ти и 5-ти квинтил са съгласни, че политиките ще създадат повече нови работни места, отколкото ще премахнат, в сравнение с 49 % в първия квинтил.
- Колкото по-урбанизирана е средата на респондента, толкова по-вероятно е той да се съгласи с всяко твърдение. Например 67 % от живеещите в големите градове смятат, че политиките ще създадат качествени работни места, в сравнение с 57 % в селските села.
- Респондентите с положителен имидж на ЕС (71 %) са много по-склонни да се съгласят, че политиките за борба с изменението на климата ще създадат качествени работни места, отколкото тези с отрицателно мнение (44 %). Тези с положителен имидж (66 %) също са по-склонни да кажат, че политиките ще създадат повече нови работни места, отколкото ще премахнат, в сравнение с тези с отрицателно мнение (39 %).
- Респондентите без професия и неквалифицирани работници е най-малко вероятно да се съгласят с двете твърдения. Например 53 % без настояща заетост са съгласни, че политиките за справяне с изменението на климата ще създадат качествени работни места, в сравнение със 72 % работа като самостоятелно заети специалисти.

Специално проучване на Евробарометър 527
Справедливи възприятия за екологичния преход

	Политиките за справяне с изменението на климата ще създадат качествени работни места (по отношение на доходите, сигурността на работните места и качеството на работната среда).	Политиките за борба с изменението на климата ще създадат повече нови работни места, отколкото ще премахнат
ЕС-27	61	57
Пол		
Мъж	63	58
Жена	60	56
Възраст		
15—24	66	63
25—39	66	61
40—54	62	58
55+	57	53
Трудности при плащането на сметки		
През по-голямата част от времето	49	46
От време на време	60	56
Почти никога/Никога	64	59
Имиджът на ЕС		
Общо „положително“	71	66
Неутрален	57	54
Общо „отрицателно“	44	39
Общ разполагаем доход — квинтил		
1-ви квинтил	52	49
2-ри квинтил	59	53
3-ти квинтил	62	59
Четвърти квинтил	67	62
Пети квинтил	67	62
Статут на заетост		
Наети на безсрочен договор	65	61
Наети на краткосрочен договор	61	56
Наети в агенция за временна заетост/онлайн платформа	52	57
Самостоятелно заети лица без наети лица	65	59
Самостоятелно заети лица с наети лица	63	56
Безработни	56	52
Пенсионери	56	52
Грижа за дома, неактивна	53	48
QA10 До каква степен сте съгласни или не сте съгласни със следните твърдения относно ролята на труда и работните места в екологичния преход? (% — общо „Съгласно“)		

Специално проучване на Евробарометър 527
Справедливи възприятия за екологичния преход

	Политиките за справяне с изменението на климата ще създадат качествени работни места (по отношение на доходите, сигурността на работните места и качеството на работната среда).	Политиките за борба с изменението на климата ще създадат повече нови работни места, отколкото ще премахнат
ЕС-27	61	57
Кое е най-високото ниво на образование, което сте завършили? (САМО ЕДИН ОТГОВОР)		
По-долу вторичен	44	45
Вторичен	59	55
Пост вторичен	66	60
Университет	70	64
Кое от следните описва най-добре района, в който живеете?		
Голям град	67	62
Предградията или покрайнините на голям град	61	58
Град или малък град	61	56
Селце	56	53
Ферма или дом в провинцията	59	59
Каква е настоящата ви професия?		
Отговаря за обикновено пазаруване и грижи за дома, или без текущо занятие, не работи	53	49
Ученик	69	64
Безработни или временно неработещи	56	53
Пенсионери или неспособни да работят по болест	55	52
Самостоятелно зает земеделски стопанин	59	54
Самостоятелно заето лице рибар	80	75
Самостоятелно заето лице (адвокат, лекар, счетоводител,	72	65
Собственик на магазин, занаятчий, други самостоятелно заети лица	68	62
Собственици на бизнес, собственик (пълноправен или съдружник) на дружество	55	56
Заето лице (зает лекар, адвокат, счетоводител,	59	58
Заемана длъжност, общо ръководство, директор или висше ръководство (управляващи директори, генерален директор, друг директор)	71	71
Наета длъжност, средно ръководство, друго ръководство (началник на отдел, младши мениджър, учител, техник)	70	64
Наето място, работещо главно на бюро	68	63
Наето място, не на бюро, а на път (продажби, шофьори и т.н.)	62	61
Наето място, не на бюро, а в служебно положение (болница,	62	57
Заемана длъжност, супервайзър	67	64
Наето място, квалифициран ръчен работник	61	56
Друг нает (неквалифициран) работник, служител	51	49
QA10 До каква степен сте съгласни или не сте съгласни със следните твърдения относно ролята на труда и работните места в екологичния преход? (% — общо „Съгласно“)		

Специално проучване на Евробарометър 527
Справедливи възприятия за екологичния преход

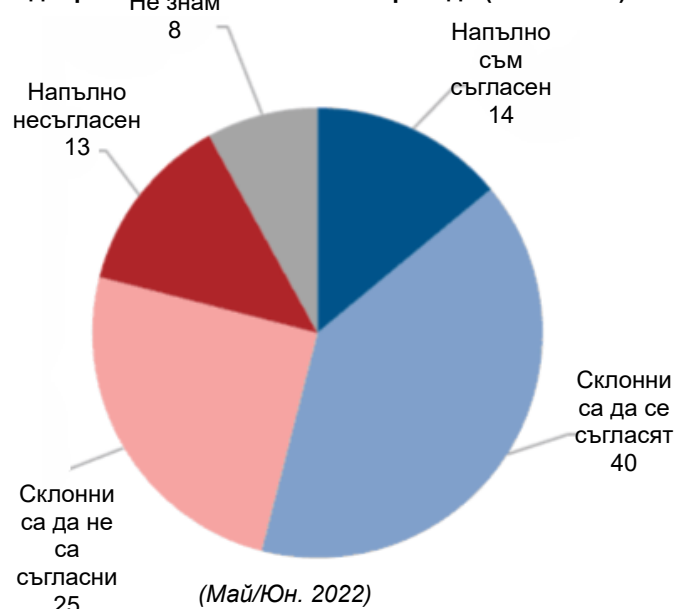
Заемането на работа, която допринася за екологичния преход, е важно за по-голямата част от респондентите, но само около една трета смятат, че настоящата им работа допринася за него.

Мнозинството (54 %) от респондентите са съгласни, че настоящите им умения им позволяват да допринесат за екологичния преход, като 14 % заявяват, че са „напълно съгласни“. ¹⁶ Почти четири от всеки десет (38 %) не са съгласни, като 13 % са напълно несъгласни. Почти един на всеки десет (8 %) казва, че не знае.

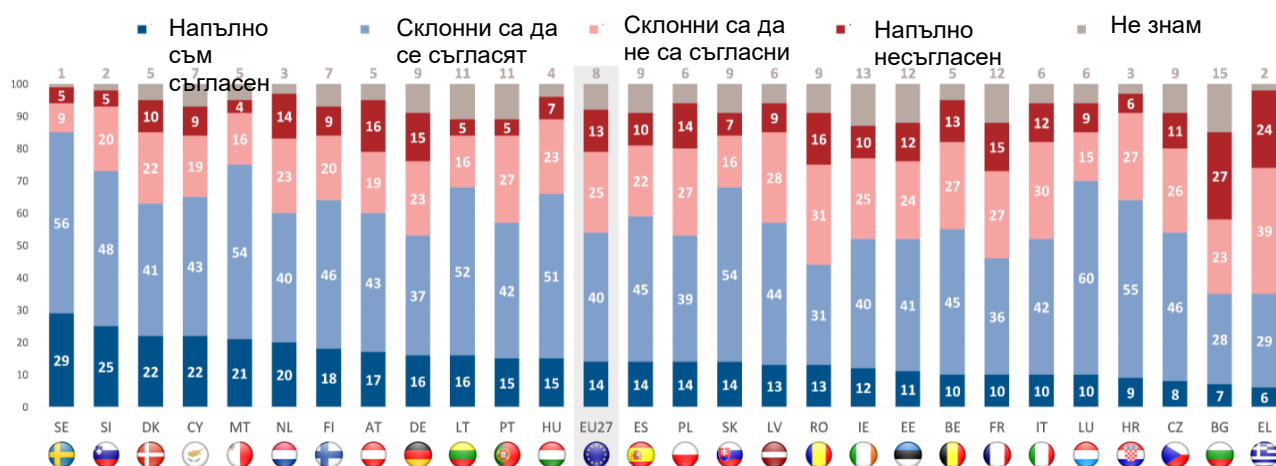
Мнозинството от респондентите в 24 държави — членки на ЕС, са съгласни, че настоящите им умения им позволяват да допринесат за екологичния преход, въпреки че дяловете варират от 85 % в Швеция, 75 % в Малта и 73 % в Словения до 46 % във Франция. За разлика от тях, само малцинство в Гърция, България (35 %) и Румъния (44 %) са съгласни.

Пропорциите, които твърдят, че не знаят, са особено високи в България (15 %) и Ирландия (13 %).

QA10.5 До каква степен сте съгласни или не сте съгласни със следните твърдения относно ролята на труда и работните места в екологичния преход?
Вашите настоящи умения ви позволяват да допринесете за екологичния преход? (% — ЕС-27)

QA10.5 До каква степен сте съгласни или не сте съгласни със следните твърдения относно ролята на труда и работните места в екологичния преход?
(% — настоящите ви умения ви позволяват да допринесете за екологичния преход)

¹⁶ QA10.5. До каква степен сте съгласни или не сте съгласни със следните твърдения относно ролята на труда и работните места в екологичния преход? Настоящите ви умения ви позволяват да допринесете за екологичния преход.

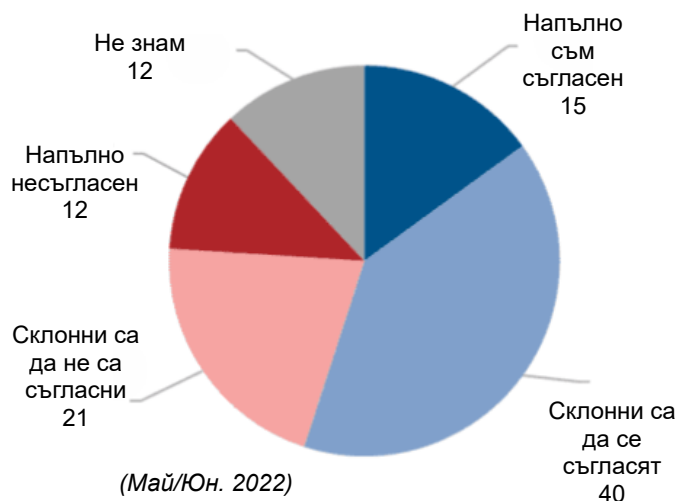
Специално проучване на Евробарометър 527
Справедливи възприятия за екологичния преход

Повече от половината (55 %) са съгласни, че работата, която допринася за напредъка на екологичния преход, е важна за тях лично, като 15 % заявяват, че са „напълно съгласни“.¹⁷ Една трета (33 %) не са съгласни, 12 % „напълно“, докато 12 % казват, че не знаят.

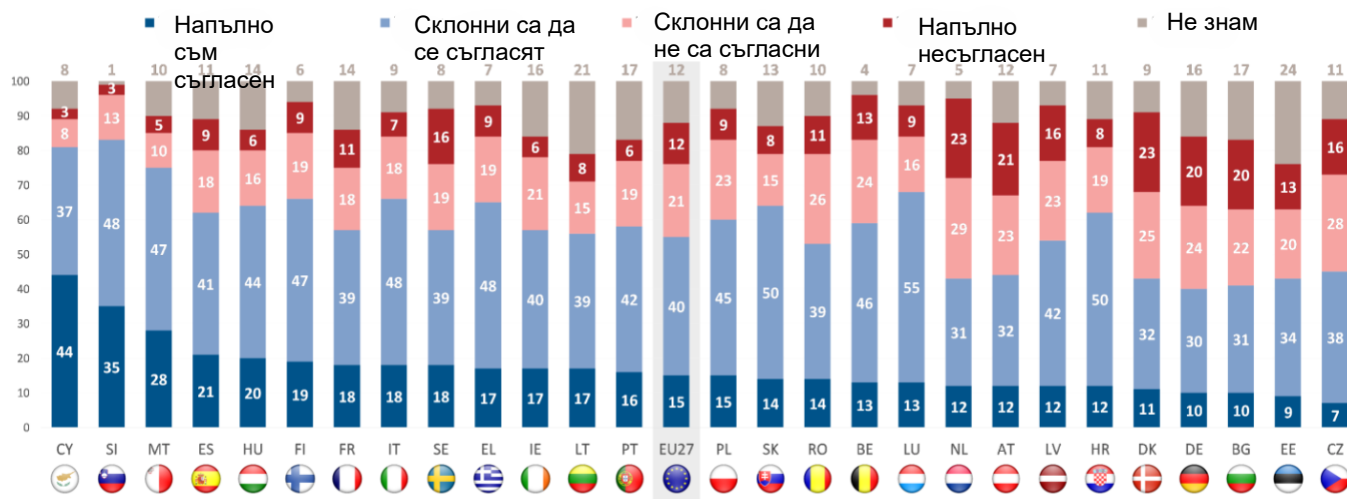
В 22 държави членки мнозинството от респондентите са съгласни, че заемането на работа, която допринася за напредъка на екологичния преход, е важно за тях, като най-голям дял се наблюдава в Словения (83 %), Кипър (81 %) и Малта (75 %). Съгласието е мнението на малцинството в Германия (40 %), България (41 %), Нидерландия (43 %) и Дания (43 %), докато в Австрия становището е разделено (44 % са съгласни и 44 % не са съгласни).

Повече от един на всеки пет в Естония (24 %) и Литва (21 %) заявяват, че не знаят.

QA10.2 До каква степен сте съгласни или не сте съгласни със следните твърдения относно ролята на труда и работните места в екологичния преход?
За Вас лично е важно да сте на работа, която допринася за напредъка на екологичния преход (% — ЕС-27)

QA10.2 До каква степен сте съгласни или не сте съгласни със следните твърдения относно ролята на труда и работните места в екологичния преход?
(% — да си на работа, която допринася за напредъка на екологичния преход, е важно за теб лично)

¹⁷ QA10.2. До каква степен сте съгласни или не сте съгласни със следните твърдения относно ролята на труда и работните места в екологичния преход? Да си на работа, която допринася за напредъка на екологичния преход, е важно за теб лично.

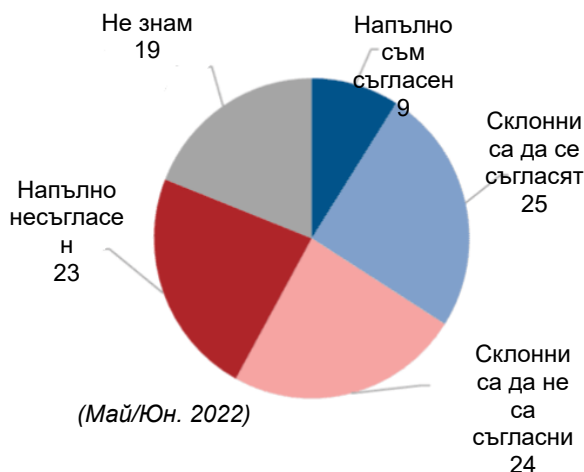
Специално проучване на Евробарометър 527
Справедливи възприятия за екологичния преход

Въпреки че (54 %) мнозинството смята, че настоящите им умения им позволяват да допринесат за екологичния преход, само едно малцинство (34 %) са съгласни, че работата им допринася за напредъка на екологичния преход, като 9 % са напълно съгласни.¹⁸ Почти половината (47 %) не са съгласни, като 23 % казват, че „напълно не са съгласни“. Почти един на всеки пет (19 %) казва, че не знае.

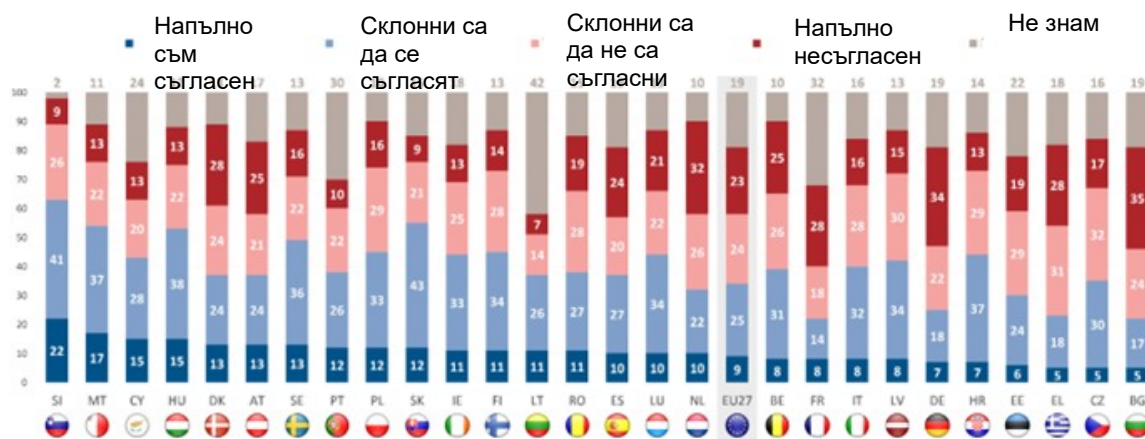
Делът на респондентите, които са съгласни, че тяхната работа допринася за екологичния преход, варира значително в отделните държави членки. Най-малко половината в Словения (63 %), Словакия (55 %), Малта (54 %) и Унгария (53 %) са съгласни, в сравнение с 22 % във Франция и България и 23 % в Гърция.

Струва си да се отбележи, че повече от трима от десет в Литва (42 %), Франция (32 %) и Португалия (30 %) заявяват, че не знаят.

QA10.1. До каква степен сте съгласни или не сте съгласни със следните твърдения относно ролята на труда и работните места в екологичния преход? (% — Вашата работа допринася за напредъка на екологичния преход).

QA10.1. До каква степен сте съгласни или не сте съгласни със следните твърдения относно ролята на труда и работните места в екологичния преход? (% — Вашата работа допринася за напредъка на екологичния преход).

¹⁸ QA10.1. До каква степен сте съгласни или не сте съгласни със следните твърдения относно ролята на труда и работните места в екологичния преход? Вашата работа допринася за напредъка на екологичния преход.

Специално проучване на Евробарометър 527
Справедливи възприятия за екологичния преход

Социално-демографският анализ на равнище ЕС илюстрира редица различия: мъжете, респондентите с високо ниво на образование, тези, които използват интернет всеки ден, и тези, които изпитват малко финансови затруднения, са най-склонни да се съгласят, че настоящата им работа или умения им позволяват да допринесат за напредъка на екологичния преход.

- Мъжете (56 %) са по-склонни от жените (51 %) да се съгласят, че настоящите им умения им позволяват да допринесат за екологичния преход. Мъжете (37 %) също са по-склонни от жените (31 %) да кажат, че тяхната работа допринася за напредъка на екологичния преход.
- Респондентите на възраст 15—54 години са по-склонни от по-възрастните респонденти да се съгласят, че работата, която допринася за напредъка на екологичния преход, е важна за тях или че настоящите им умения им позволяват да допринесат за екологичния преход. Хората на възраст 25—54 години са най-склонни да се съгласят, че тяхната работа допринася за напредъка на екологичния преход: повече от четирима от десет са съгласни, в сравнение с 30 % от 15—24-годишните и 26 % от тези на възраст над 55 години.
- Респондентите с университетско ниво на образование са най-склонни да се съгласят с трите твърдения в сравнение с други групи. Например 41 % с висше образование са съгласни, че настоящата им работа допринася за напредъка на екологичния преход, в сравнение с 18 % с ниво под средното.
- Респондентите, които използват интернет всеки ден, са по-склонни да се съгласят с трите твърдения. Например 59 %, които използват интернет всеки ден, смятат, че работата, която допринася за екологичния преход, е важна за тях лично, в сравнение с 43 %, които често/понякога използват интернет, и 38 %, които никога не го използват.
- Респондентите, които са самостоятелно заети с наети лица (50 %), са най-склонни да се съгласят, че работата им напредва в екологичния преход. Наред с лицата, наети на безсрочен договор, те също така са най-склонни да се съгласят, че настоящите им умения им позволяват да допринесат за екологичния преход (и двете по 61 %).
- Респондентите, които изпитват най-големи финансови затруднения, е най-малко вероятно да се съгласят с всяко твърдение. Освен това, колкото по-малко финансови затруднения изпитват респондентите, толкова по-вероятно е те да се съгласят, че настоящите им умения им позволяват да допринесат за екологичния преход.
- Колкото по-висок разполагам доход има респондентът, толкова по-вероятно е той да се съгласи с всяко твърдение. Например 65 % от 5-ия квинтил са съгласни, че настоящите им умения им позволяват да допринесат за екологичния преход, в сравнение с 43 % в първия квинтил.
- Респондентите, живеещи в големи градове (61 %) са по-склонни да се съгласят, че за тях е важно да заемат работа, която да напредне в екологичния преход, отколкото тези, които живеят в по-малки градове (55 %) или селски села (51 %).
- Що се отнася до професиите, има определени групи, които са по-склонни да мислят, че притежават настоящите умения, за да допринесат за екологичния преход. Например самостоятелно заетите рибари (85 %); наети специалисти като адвокати, лекари, счетоводители или архитекти (64 %); служителите на високи (76 %) или средни управленски позиции (67 %) са по-склонни от другите групи да мислят, че притежават необходимите умения, за да допринесат за екологичния преход.

Специално проучване на Евробарометър 527
Справедливи възприятия за екологичния преход

	Да си на работа, която допринася за напредъка на екологичния преход, е важно за теб лично	Настоящите ви умения ви позволяват да допринесете за екологичния преход	Вашата работа допринася за напредъка на екологичния преход
ЕС-27	55	54	34
Пол			
Мъж	55	56	37
Жена	54	51	31
Възраст			
15—24	64	55	30
25—39	63	60	43
40—54	61	58	42
55+	45	48	26
Трудности при плащането на сметки			
През по-голямата част от времето	48	37	24
От време на време	56	48	35
Почти никога/Никога	55	58	36
Имиджът на ЕС			
Общо „положително“	61	60	38
Неутрален	52	51	33
Общо „отрицателно“	43	45	27
Общ разполагаем доход — квинтил			
1-ви квинтил	47	43	23
2-ри квинтил	52	51	31
3-ти квинтил	58	57	36
Четвърти квинтил	59	58	40
Пети квинтил	59	65	44
Статут на заетост			
Наети на безсрочен договор	61	61	46
Наети на краткосрочен договор	62	55	38
Наети в агенция за временна заетост/онлайн платформа	66	55	46
Самостоятелно заети лица без наети лица	64	60	42
Самостоятелно заети лица с наети лица	57	61	50
Безработни	57	52	27
Пенсионери	41	44	20
Грижа за дома, неактивна	47	41	25
QA10 До каква степен сте съгласни или не сте съгласни със следните твърдения относно ролята на труда и работните места в екологичния преход? (% — общо „Съгласно“)			

Специално проучване на Евробарометър 527
Справедливи възприятия за екологичния преход

	Да си на работа, която допринася за напредъка на екологичния преход, е важно за теб лично	Настоящите ви умения ви позволяват да допринесете за екологичния преход	Вашата работа допринася за напредъка на екологичния преход
ЕС-27	55	54	34
Кое е най-високото ниво на образование, което сте завършили? (САМО ЕДИН ОТГОВОР)			
По-долу вторичен	37	33	18
Вторичен	54	50	32
Пост вторичен	59	61	38
Университет	60	65	41
Кое от следните описва най-добре района, в който живеете?			
Голям град	61	56	37
Предградията или покрайнините на голям град	54	58	31
Град или малък град	55	52	33
Селце	51	52	33
Ферма или дом в провинцията	56	65	52
Каква е настоящата ви професия?			
Отговаря за обикновено пазаруване и грижи за дома, или без текущо занятие, не работи	48	42	25
Безработни или временно неработещи	57	53	26
Пенсионери или неспособни да работят по болест	40	44	18
Самостоятелно зает земеделски стопанин	65	55	65
Самостоятелно заето лице рибар	85	85	69
Самостоятелно заето лице (адвокат, лекар, счетоводител, архитект и др.)	65	63	42
Собственик на магазин, занаятчий, други самостоятелно заети лица	66	55	45
Собственици на бизнес, собственик (пълноправен или съдружник) на дружество	52	61	40
Заето лице (зает лекар, адвокат, счетоводител, архитект)	60	64	45
Заемана длъжност, общо ръководство, директор или висше ръководство (управляващи директори, генерален директор, друг директор)	64	76	56
Наета длъжност, средно ръководство, друго ръководство (началник на отдел, младши мениджър, учител, техник)	59	67	46
Наето място, работещо главно на бюро	64	61	44
Наето място, не на бюро, а на път (продажби, шофьори и т.н.)	60	53	43
Наето място, не на бюро, а на служба (болница, ресторант, полиция, пожарникар и т.н.)	59	60	39
Заемана длъжност, супервайзър	62	62	47
Наето място, квалифициран ръчен работник	61	57	45
Друг нает (неквалифициран) работник, служител	54	43	30

Специално проучване на Евробарометър 527
Справедливи възприятия за екологичния преход

3. Споделена отговорност за справяне с изменението на климата

Три четвърти от анкетиранияте са уплашени от изменението на климата, а повече от три четвърти чувстват лична отговорност да действат.

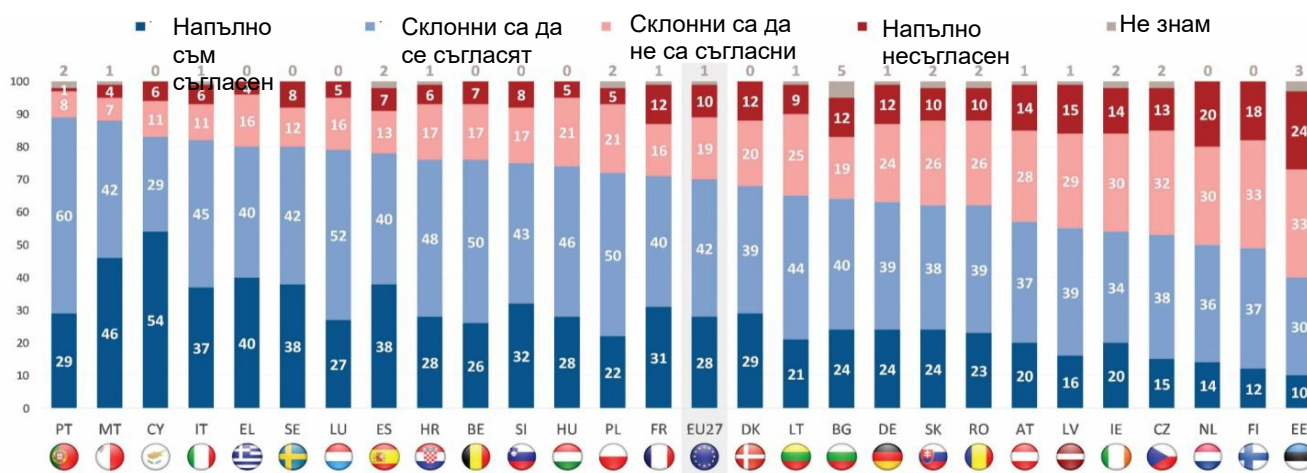
Седем от всеки десет респонденти са съгласни, че изменението на климата е нещо, което ги плаши, като 28 % казват, че „напълно са съгласни“ с това твърдение.¹⁹ Почти трима от всеки десет (29 %) не са съгласни, като 10 % казват, че „напълно не са съгласни“.

Въпреки че мнозинството от респондентите в 24 държави — членки на Европейския съюз, са съгласни, че изменението на климата ги плаши, пропорциите варират от 89 % в Португалия, 88 % в Малта и 83 % в Кипър до 53 % в Чехия. Страните от Южна Европа показват високи нива на съгласие: след Португалия и Малта; Кипър (83 %), Италия (82 %) и Гърция (80 %) имат най-високи нива на съгласие. За разлика от това, само 40 % в Естония и 49 % във Финландия също са съгласни, докато в Нидерландия становището е разделено (50 % са съгласни и 50 % не са съгласни).

Във всяка държава членка поне една на всеки десет „напълно се съгласява“ с твърдението, че изменението на климата ги плаши.

QA1.3. До каква степен сте съгласни или не сте съгласни със следните твърдения? (% — изменението на климата е нещо, което ви плаши.)

¹⁹ QA1.3. До каква степен сте съгласни или не сте съгласни със следните твърдения? Климатичните промени са нещо, което ви плаши.

Специално проучване на Евробарометър 527
Справедливи възприятия за екологичния преход

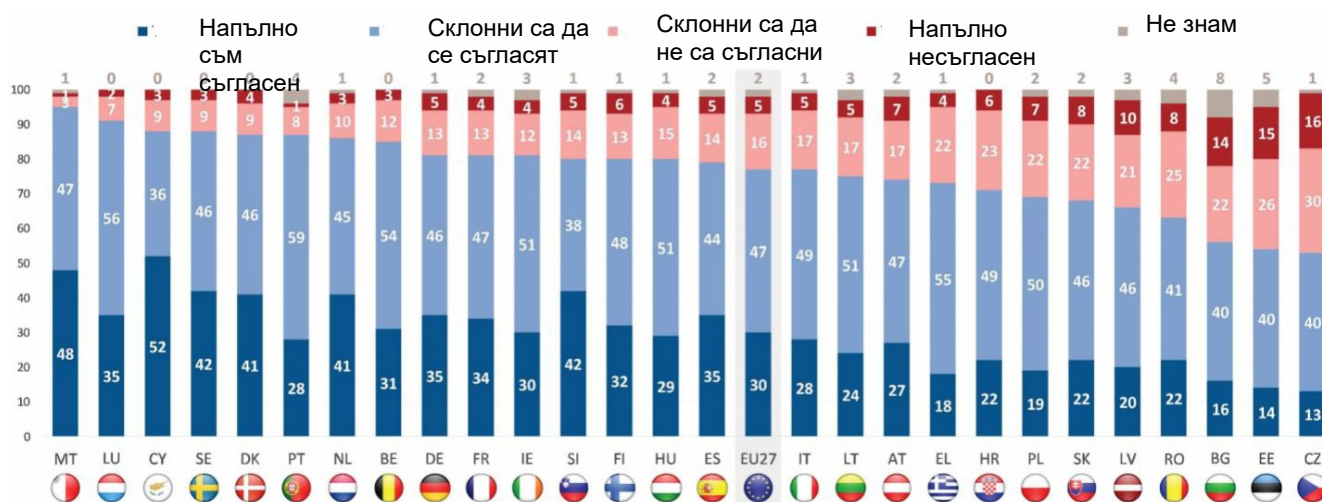
Повече от три четвърти (77 %) от анкетираните са съгласни, че чувстват лична отговорност да предприемат действия за ограничаване на изменението на климата, като 30 % заявяват, че са „напълно съгласни“.²⁰ Само един от всеки пет (21 %) не е съгласен с това твърдение, като 5 % казват, че „напълно не са съгласни“.

По-голямата част от респондентите във всяка страна са съгласни, че чувстват лична отговорност да предприемат действия за ограничаване на изменението на климата. Пропорциите варират от 95 % в Малта, 91 % в Люксембург и 88 % в Кипър и Швеция до 53 % в Чехия, 54 % в Естония и 56 % в България.

QA1.1. До каква степен сте съгласни или не сте съгласни със следните твърдения? Чувствате лична отговорност да предприемете действия за ограничаване на изменението на климата (% — ЕС-27)

QA1.1. До каква степен сте съгласни или не сте съгласни със следните твърдения? (% — чувствате лична отговорност да действате за ограничаване на изменението на климата)

²⁰ QA1.1. До каква степен сте съгласни или не сте съгласни със следните твърдения? Чувствате лична отговорност да действате, за да ограничите изменението на климата.

Специално проучване на Евробарометър 527
Справедливи възприятия за екологичния преход

Социално-демографският анализ на равнище ЕС илюстрира редица различия, като например факта, че жените и респондентите с високо равнище на образование е по-вероятно да се страхуват от изменението на климата.

- Жените (74 %) са по-склонни от мъжете (66 %) да кажат, че изменението на климата ги плаши.
- Колкото по-млади са респондентите, толкова по-вероятно е те да се съгласят, че чувстват лична отговорност да действат за ограничаване на изменението на климата. Например 80 % от 15—29-годишните са съгласни, че чувстват лична отговорност да действат, в сравнение със 74 % от лицата на възраст над 55 години.
- Респондентите с високо ниво на образование е по-вероятно да кажат, че изменението на климата ги плаши. Например 72 % с висше образование и 73 % след средното образование заявяват, че изменението на климата ги плаши, в сравнение с 69 % от респондентите със средно или под средното образование.
- Колкото по-малко трудности изпитва респондентът да плаща сметки, толкова по-вероятно е той да се съгласи, че се чувства лична отговорност да действа. Например 80 % с най-малко финансови затруднения са съгласни, че чувстват лична отговорност да предприемат действия за ограничаване на изменението на климата, в сравнение с 68 % от тези, които изпитват най-големи затруднения.
- Колкото повече разполагам доход има респондентът, толкова по-вероятно е той да се съгласи, че се чувства лична отговорност да действа: 83 % в петия квинтил се чувстват по този начин, в сравнение със 71 % в първия квинтил.
- Колкото по-урбанизирана е околната среда на респондента, толкова по-вероятно е те да се съгласят, че чувстват лична отговорност да действат за ограничаване на изменението на климата или че изменението на климата е плашещо за тях. Например 73 % от живеещите в големите градове се страхуват от изменението на климата, в сравнение с 66 % в селските села.

Специално проучване на Евробарометър 527
Справедливи възприятия за екологичния преход

	Чувствате лична отговорност да действате, за да ограничите изменението на климата	Климатичните промени са нещо, което ви плаши
ЕС-27	77	70
Пол		
Мъж	76	66
Жена	79	74
Възраст		
15—24	80	71
25—39	80	71
40—54	79	72
55+	74	69
Трудности при плащането на сметки		
През по-голямата част от времето	68	74
От време на време	75	72
Почти никога/Никога	80	69
Имиджът на ЕС		
Общо „положително“	85	74
Неутрален	75	70
Общо „отрицателно“	63	58
Общ разполагаем доход — квинтил		
1-ви квинтил	71	67
2-ри квинтил	75	71
3-ти квинтил	79	70
Четвърти квинтил	81	71
Пети квинтил	83	69
Статут на заетост		
Наети на безсрочен договор	81	72
Наети на краткосрочен договор	78	72
Наети в агенция за временна заетост/онлайн платформа	75	70
Самостоятелно заети лица без наети лица	80	70
Самостоятелно заети лица с наети лица	76	67
Безработни	74	67
Пенсионери	72	67
Грижа за дома, неактивна	69	69
Ученик	83	73
Други	75	53
Кое е най-високото ниво на образование, което сте завършили? (САМО ЕДИН ОТГОВОР)		
По-долу вторичен	61	69
Вторичен	75	69
Пост вторичен	83	73
Университет	85	72
Кое от изброените по-долу описва най-добре района, в който живеете		
Голям град	81	73
Предградията или покрайнините на голям град	77	70
Град или малък град	77	71
Селце	73	66
Ферма или дом в провинцията	81	60

До каква степен сте съгласни или не сте съгласни със следните твърдения? (% — общо „Съгласно“)

Специално проучване на Евробарометър 527
Справедливи възприятия за екологичния преход

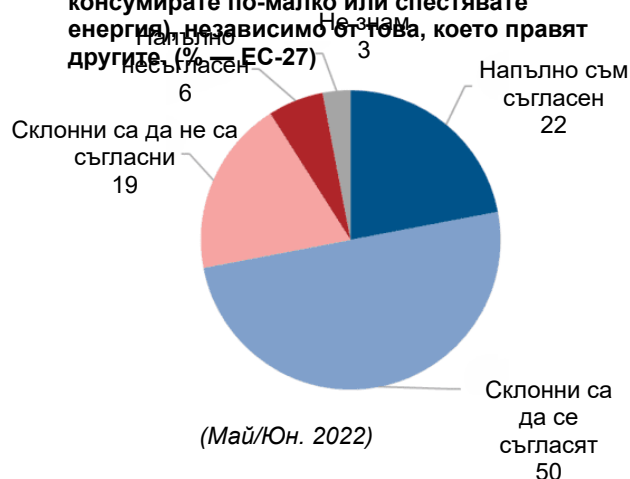
Повече от три четвърти от респондентите са съгласни, че лично те следва да направят повече, за да допринесат за екологичния преход и борбата с изменението на климата.

Повече от седем от десет (72 %) респонденти смятат, че трябва лично да направят повече, отколкото в момента, за да допринесат за екологичния преход и справянето с изменението на климата (например като консумират по-малко или пестят енергия), независимо от това, което правят другите, като 22 % заявяват, че са твърдо съгласни с това твърдение.²¹ Една четвърт (25 %) не са съгласни, като 6 % заявяват, че не са съгласни. По-малко от един на всеки двадесет (3 %) казват, че не знаят.

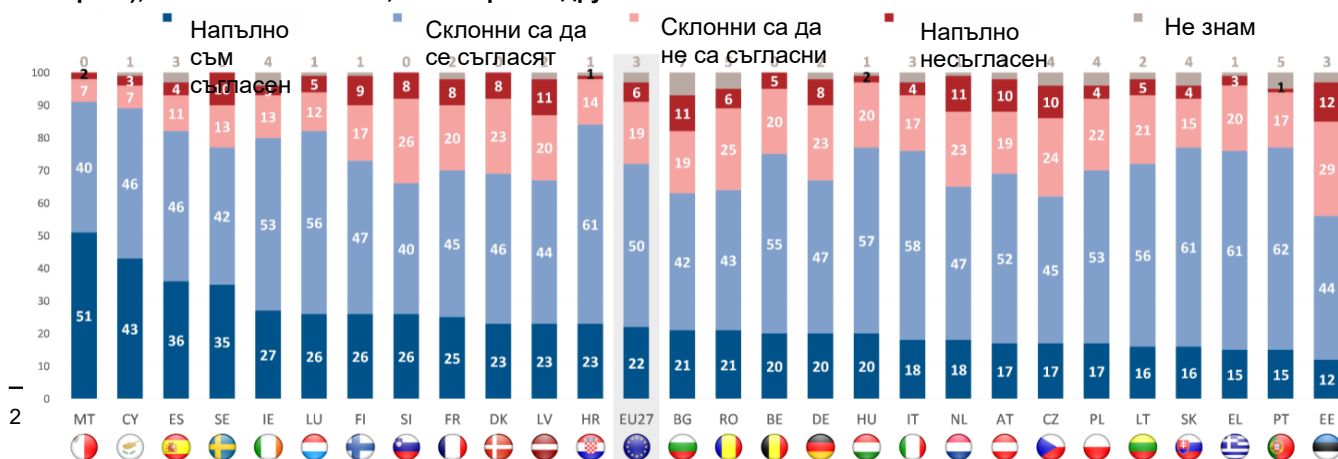
Мнозинството във всяка страна смятат, че трябва лично да направят повече, за да допринесат за екологичния преход и да се справят с изменението на климата, въпреки че дяловете варират от 91 % в Малта, 89 % в Кипър и 84 % в Хърватия до 56 % в Естония, 62 % в Чехия и 63 % в България.

Най-малко една трета в Малта (51 %), Кипър (43 %), Испания (36 %) и Швеция (35 %) заявяват, че „напълно са съгласни“, че трябва да правят повече.

QA3. До каква степен сте съгласни или не сте съгласни със следните твърдения относно екологичния преход и борбата срещу изменението на климата? 3.1 Лично трябва да направите повече, отколкото правите в момента, за да допринесете за екологичния преход и справянето с изменението на климата (като например консумирате по-малко или спестявате енергия), независимо от това, което правят другите. (където ЕС-27)

QA3.1 До каква степен сте съгласни или не сте съгласни със следните твърдения относно екологичния преход и борбата срещу изменението на климата?
(% — лично трябва да направите повече, отколкото в момента, за да допринесете за екологичния преход и справянето с изменението на климата (например като консумирате по-малко или спестявате енергия), независимо от това, което правят другите.

3.1 Лично трябва да направите повече, отколкото правите в момента, за да допринесете за екологичния преход и справянето с изменението на климата (като например консумирате по-малко или спестявате енергия), независимо от това, което правят другите.
3.2 Не е необходимо да предприемате действия лично, за да се борите с изменението на климата, ако и други хора в (Нашата държава) не предприемат никакви действия.
3.3 (Нашата страна) не е необходимо да предприема действия за борба с изменението на климата и околната среда, ако и други държави не предприемат действия.

Специално проучване на Евробарометър 527
Справедливи възприятия за екологичния преход

Социално-демографският анализ на равнище ЕС подчертава, че например сред респондентите младите хора, тези с високо равнище на образование, тези с по-малко финансови затруднения и живеещите в големите градове е по-вероятно да се съгласят с твърдението, че лично те следва да направят повече, за да допринесат за екологичния преход и да се справят с изменението на климата, независимо от това, което правят другите.

- Колкото по-млади са респондентите, толкова по-вероятно е те да се съгласят, че лично трябва да направят повече, за да допринесат за екологичния преход и да се справят с изменението на климата, като най-голямата разлика се наблюдава между 18—54-годишните и тези на възраст 55+ (66 %).
- Респондентите с висше образование (78 %) или висше образование (76 %) са по-склонни да се съгласят, че лично те следва да направят повече от това, което правят понастоящем, за да допринесат за екологичния преход и да се справят с изменението на климата, отколкото респондентите със средно (70 %) или под средното (59 %) ниво на образование.
- Респондентите с по-малко финансови затруднения (73 %) са по-склонни да се съгласят, отколкото тези, които изпитват затруднения при плащането на сметки през по-голямата част от времето (65 %).
- Колкото повече разполагам доход има респондентът, толкова по-вероятно е той да се съгласи: 78 % в 4-ти и 5-ти квинтил са съгласни, в сравнение с 65 % в 1-ви квинтил.
- Заетите лица (76 %—78 %) са по-склонни да се споразумеят, отколкото другите групи на заетост, особено пенсионерите (63 %).
- Респондентите, живеещи в големи градове (76 %) са по-склонни да се съгласят, отколкото тези в малки или средни градове (72 %) или селски села (68 %).
- Респондентите, които имат положително мнение за ЕС (79 %), е по-вероятно да се съгласят, отколкото тези с отрицателно мнение (57 %).

Специално проучване на Евробарометър 527
Справедливи възприятия за екологичния преход

	Напълно съгласен	Склонни са да се съгласят	Склонни са да не са съгласни	Напълно несъгласен	Общо „съгласен“	Общо „разочарован ание“	Не знам
ЕС-27	22	50	19	6	72	25	3
Пол							
Мъж	21	50	20	7	71	27	2
Жена	23	50	19	5	73	24	3
Възраст							
15—24	30	51	12	4	81	16	3
25—39	25	51	18	5	76	23	1
40—54	23	51	18	6	74	24	2
55+	18	48	23	8	66	31	3
Трудности при плащането на сметки							
През по-голямата част от времето	20	45	21	10	65	31	4
От време на време	21	51	21	5	72	26	2
Почти никога/Никога	23	50	19	6	73	25	2
Имиджът на ЕС							
Общо „положително“	26	53	15	4	79	19	2
Неутрален	20	49	22	6	69	28	3
Общо „отрицателно“	16	41	26	15	57	41	2
Общ разполагаем доход — квинтил							
1-ви квинтил	21	44	22	9	65	31	4
2-ри квинтил	20	48	23	7	68	30	2
3-ти квинтил	22	51	19	6	73	25	2
Четвърти квинтил	23	55	16	5	78	21	1
Пети квинтил	27	51	16	5	78	21	1
Статут на заетост							
Наети на безсрочен договор	23	53	18	5	76	23	1
Наети на краткосрочен договор	23	53	19	4	76	23	1
Наети в агенция за временна заетост/онлайн платформа	29	49	14	7	78	21	1
Самостоятелно заети лица без наети лица	24	48	19	7	72	26	2
Самостоятелно заети лица с наети лица	24	47	15	11	71	26	3
Безработни	27	45	18	8	72	26	2
Пенсионери	17	46	24	9	63	33	4
Грижа за дома, неактивна	18	50	21	8	68	29	3
Ученик	31	51	11	4	82	15	3
Други	15	44	23	8	59	31	10
Кое е най-високото ниво на образование, което сте завършили? (САМО ЕДИН ОТГОВОР)							
По-долу вторичен	13	46	26	7	59	33	8
Вторичен	20	50	21	6	70	27	3
Пост вторичен	28	50	14	7	78	21	1
Университет	27	49	16	7	76	23	1
Кое от изброените по-долу описва най-добре района, в който живеете							
Голям град	26	50	16	6	76	22	2
Предградията или покрайнините на голям град	24	49	19	7	73	26	1
Град или малък град	22	50	20	6	72	26	2
Селце	19	49	22	7	68	29	3
Ферма или дом в провинцията	22	51	13	12	73	25	2
QA3.1 До каква степен сте съгласни или не сте съгласни със следните твърдения относно екологичния преход и борбата срещу изменението на климата? Вие лично трябва да направите повече, отколкото правите в момента, за да допринесете за екологичния преход и справянето с изменението на климата (например като консумирате по-малко или спестявате енергия), независимо от това, което правят другите. (% — ЕС)							

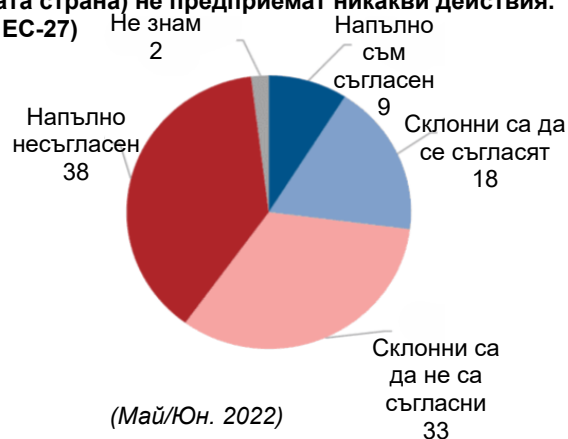
Специално проучване на Евробарометър 527
Справедливи възприятия за екологичния преход

Около една четвърт (27 %) от анкетираните са съгласни, че не е необходимо да предприемат действия лично за борба с изменението на климата, ако и други хора в тяхната страна не предприемат действия, като 9 % заявяват, че са напълно съгласни. Мнозинството (71 %) обаче не са съгласни с това твърдение, като 38 % са напълно несъгласни.

Румъния (48 % са съгласни срещу 47 % несъгласни) е единствената страна, в която мнозинството се съгласява, че не е необходимо да предприемат действия лично за борба с изменението на климата, ако други хора в тяхната страна не предприемат действия — всъщност 21 % „напълно са съгласни“ с това изявление. В останалите държави членки само малцинство са съгласни, въпреки че дяловете варират от 42 % в Полша, 37 % в България и 35 % в Австрия до 11 % в Нидерландия, 14 % в Дания и 16 % в Швеция и Гърция.

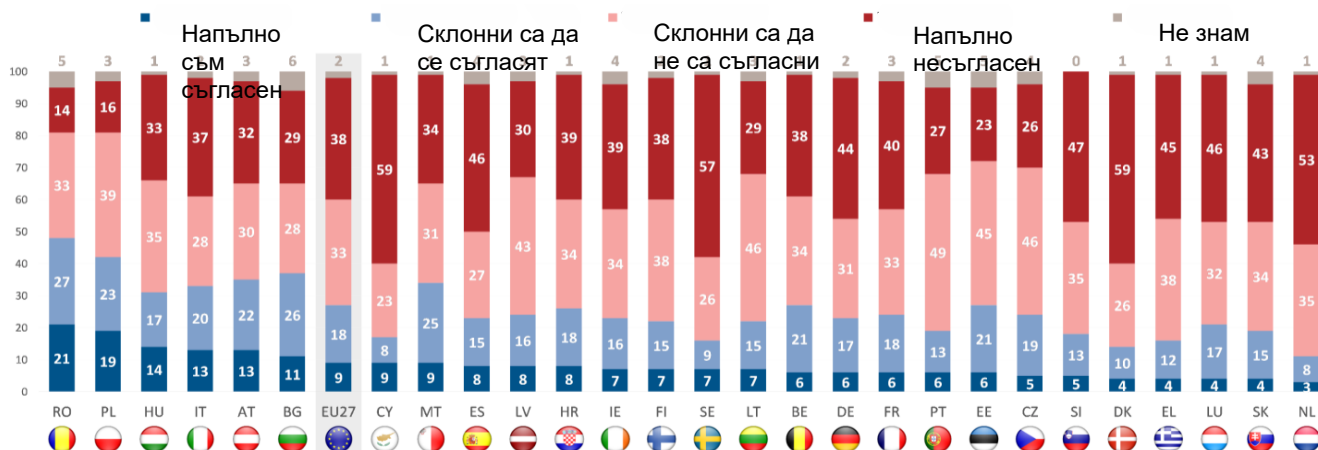
QA3.2 До каква степен сте съгласни или не сте съгласни със следните твърдения относно екологичния преход и борбата срещу изменението на климата?

Не е необходимо да предприемате действия лично за борба с изменението на климата, ако други хора в (Нашата страна) не предприемат никакви действия.
 (% — ЕС-27)

QA3.2 До каква степен сте съгласни или не сте съгласни със следните твърдения относно екологичния преход и борбата срещу изменението на климата?

(% — не е необходимо да предприемате действия лично за борба с изменението на климата, ако и други хора в (Нашата държава) не предприемат никакви действия)

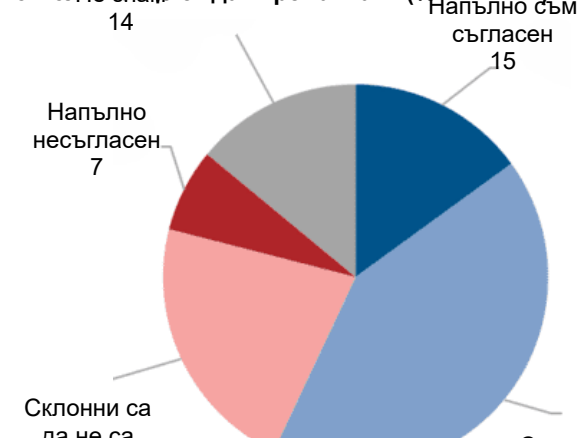
Специално проучване на Евробарометър 527
Справедливи възприятия за екологичния преход

Социално-демографският анализ на равнище ЕС илюстрира няколко разлики между респондентите. Например респондентите с по-ниско образование, тези, които изпитват затруднения при плащането на сметките си, тези с по-нисък разполагаем доход или живеещите в селските села, е по-вероятно да се съгласят, че не трябва да предприемат действия лично за борба с изменението на климата, ако и други хора в тяхната страна не предприемат действия.

- Респондентите с висше образование, като например след средното (23 %) или университета (20 %), е по-малко вероятно да се съгласят, че не трябва да предприемат действия лично за борба с изменението на климата, ако други хора в тяхната страна не предприемат никакви действия, отколкото респондентите с по-ниска степен на образование — средно (30 %) или под средното (35 %).
- Тези, които изпитват трудности при плащането на сметки от време на време или най-често (31 %), са по-склонни да се съгласят, отколкото тези, които рядко или никога не изпитват тези трудности (25 %).
- Колкото по-малко разполагаем доход има респондентът, толкова по-вероятно е той да се съгласи: 30 % в 1-ви квинтил го правят, в сравнение с 21 % в 5-ти квинтил.
- Респондентите, наети в агенция за временна заетост/онлайн платформа (45 %) са много по-склонни да се съгласят, отколкото тези в други професионални групи.
- Колкото по-малко урбанизирана е средата на респондента, толкова по-вероятно е те да се съгласят: 31 % живеят в селски села, докато 25 % живеят в големи градове.
- Хората с отрицателен имидж на ЕС е по-вероятно да се съгласят (36 %), отколкото тези с положителен имидж (22 %).

QA10.3 До каква степен сте съгласни или не сте съгласни със следните твърдения относно ролята на труда и работните места в екологичния преход?

Политиките за борба с изменението на климата ще създадат повече нови работни места, отколкото ще бъдат премахнати (% — ЕС-27)

Специално проучване на Евробарометър 527
Справедливи възприятия за екологичния преход

	Напълно съм съгласен	Склонни са да се съгласят	Склонни са да не са съгласни	Напълно несъгласен	Общо „съгласен“	Общо „разочаровани е“	Не знам
ЕС-27	9	18	33	38	27	71	2
Възраст							
Мъж	10	19	33	36	29	69	2
Жена	8	17	32	40	25	72	3
Пол							
15—24	9	13	30	45	22	75	3
25—39	10	17	32	40	27	72	1
40—54	9	18	33	39	27	72	1
55+	9	19	33	35	28	68	4
Трудности при плащането на сметки							
През по-голямата част от времето	11	20	33	33	31	66	3
От време на време	11	20	34	32	31	66	3
Почти никога/Никога	8	17	32	41	25	73	2
Имиджът на ЕС							
Общо „положително“	7	15	32	44	22	76	2
Неутрален	10	20	34	33	30	67	3
Общо „отрицателно“	14	22	32	30	36	62	2
Общ разполагаем доход — квинтил							
1-ви квинтил	10	20	32	35	30	67	3
2-ри квинтил	8	20	34	35	28	69	3
3-ти квинтил	9	18	34	37	27	71	2
Четвърти квинтил	9	15	33	42	24	75	1
Пети квинтил	7	14	32	46	21	78	1
Статут на заетост							
Наети на безсрочен договор	9	17	33	39	26	72	2
Наети на краткосрочен договор	7	20	31	40	27	71	2
Наети в агенция за временна заетост/ онлайн платформа	18	27	25	29	45	54	1
Самостоятелно заети лица без наети лица	10	15	29	43	25	72	3
Самостоятелно заети лица с наети лица	14	17	32	35	31	67	2
Безработни	12	18	30	38	30	68	2
Пенсионери	10	20	33	33	30	66	4
Грижа за дома, неактивна	8	18	39	31	26	70	4
Ученик	6	11	30	50	17	80	3
Други	5	12	31	46	17	77	6
Кое е най-високото ниво на образование, което сте завършили? (САМО ЕДИН ОТГОВОР)							
По-долу вторичен	7	28	31	26	35	57	8
Вторичен	11	19	35	32	30	67	3
Пост вторичен	8	15	30	45	23	75	2
Университет	7	13	28	51	20	79	1
Кое от следните описва най-добре района, в който живеете?							
Голям град	10	15	31	42	25	73	2
Предградията или покрайнините на голям град	7	15	30	46	22	76	2
Град или малък град	9	18	33	38	27	71	2
Селце	10	21	35	31	31	66	3
Ферма или дом в провинцията	12	22	29	34	34	63	3

QA3.2 До каква степен сте съгласни или не сте съгласни със следните твърдения относно екологичния преход и борбата срещу изменението на климата? **Не е необходимо да предприемате действия лично за борба с изменението на климата, ако и други хора в (Нашата държава) не предприемат действия** (% — ЕС)

Специално проучване на Евробарометър 527
Справедливи възприятия за екологичния преход

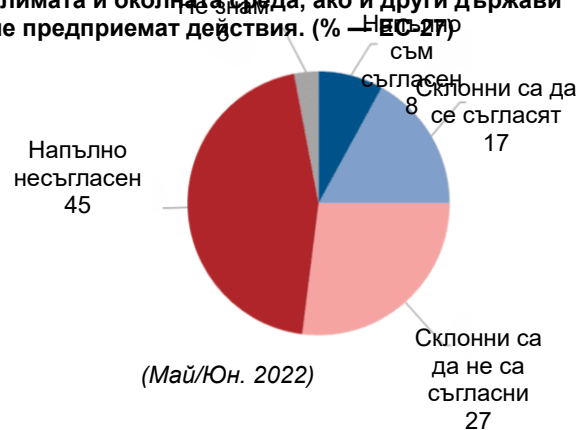
Една четвърт от анкетираните (25 %) са съгласни, че тяхната страна не трябва да предприема действия за борба с изменението на климата и околната среда, ако и други държави не предприемат действия, като 8 % са напълно съгласни. Мнозинството (72 %) обаче не са съгласни, като почти половината (45 %) казват, че „напълно не са съгласни“ с това твърдение.

Само малцинство във всяка държава е съгласна, че не е необходимо страната да предприема действия за борба с изменението на климата и околната среда, ако други държави не предприемат действия, като дяловете варират от 42 % в Румъния, 41 % в Полша и 35 % в Австрия до 13 % в Гърция, 15 % в Дания и 16 % в Кипър, Нидерландия, Португалия и Словения.

Има пет държави, в които поне една от десет „изцяло съгласни“ с това изявление: Австрия (17 %), Полша (15 %), Финландия (13 %), Румъния (12 %) и България (10 %).

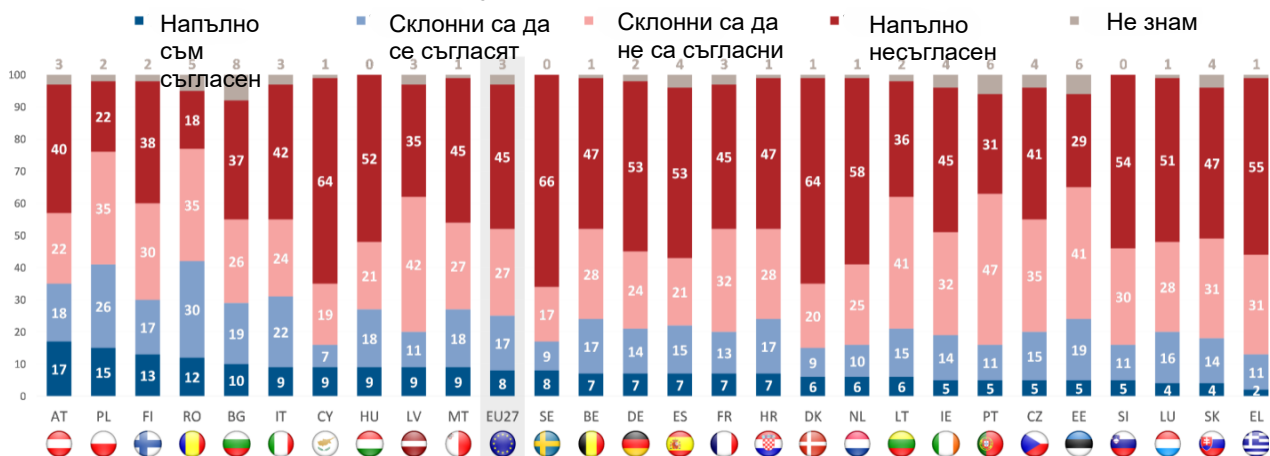
QA3.3 До каква степен сте съгласни или не сте съгласни със следните твърдения относно екологичния преход и борбата срещу изменението на климата?

(Нашата държава) не е необходимо да предприема действия за борба с изменението на климата и околната среда, ако и други държави не предприемат действия. (% — ЕС-27)

QA3.3 До каква степен сте съгласни или не сте съгласни със следните твърдения относно екологичния преход и борбата срещу изменението на климата?

(% — (нашата държава) не е необходимо да предприема действия за борба с изменението на климата и околната среда, ако и други държави не предприемат действия.)

Специално проучване на Евробарометър 527
Справедливи възприятия за екологичния преход

Социално-демографският анализ на равнище ЕС подчертава няколко разлики между респондентите. Най-поразителната разлика е между респондентите с положително и отрицателно мнение за ЕС. Освен това съществуват и различия, основани на образователното равнище, финансовите затруднения, заетостта и урбанизацията.

- Респондентите с по-ниска степен на образование, или под средното, или средното (и двете по 27 %) са по-склонни да се съгласят, че тяхната страна не трябва да предприема действия за борба с изменението на климата и промените в околната среда, ако други държави не предприемат действия, в сравнение с тези с висше образование, или след завършено средно образование (23 %) или университет (19 %).
- Тези, които изпитват трудности при плащането на сметки от време на време (31 %), са най-склонни да се съгласят, особено в сравнение с тези, които рядко или никога не изпитват тези трудности (23 %).
- Респондентите, наети в агенция за временна заетост/онлайн платформа (45 %) са много по-склонни да се съгласят, отколкото тези с други трудови статуси.
- Респондентите в урбанизираните райони, като например големите градове (23 %) или предградията (21 %), е по-малко вероятно да се съгласят, отколкото респондентите, живеещи в селски райони, като например села в селските райони (28 %) или земеделски стопанства или домове в провинцията (33 %).
- Респондентите с отрицателно мнение за ЕС са по-склонни (34 %) да се съгласят, отколкото тези с положително мнение (20 %).

Специално проучване на Евробарометър 527
Справедливи възприятия за екологичния преход

	Напълно съгласен	Склонни са да се съгласят	Склонни са да не са съгласни	Напълно несъгласен	Общо „съгласен“	Общо „разочаров ание“	Не знам
ЕС-27	8	17	27	45	25	72	3
Пол							
Мъж	9	18	28	43	27	71	2
Жена	8	16	27	46	24	73	3
Възраст							
15—24	7	13	24	53	20	77	3
25—39	9	17	26	47	26	73	1
40—54	9	17	27	45	26	72	2
55+	8	18	29	41	26	70	4
Трудности при плащането на сметки							
През по-голямата част от времето	11	15	30	40	26	70	4
От време на време	10	21	28	38	31	66	3
Почти никога/Никога	8	15	27	48	23	75	2
Субективна урбанизация							
Провинциално село	9	19	31	37	28	68	4
Малък/средно голям град	8	17	28	44	25	72	3
Голям град	8	15	24	51	23	75	2
Имиджът на ЕС							
Общо „положително“	6	14	26	52	20	78	2
Неутрален	9	19	30	39	28	69	3
Общо „отрицателно“	14	20	27	36	34	63	3
Общ разполагаем доход — квинтил							
1-ви квинтил	9	16	29	42	25	71	4
2-ри квинтил	8	19	29	42	27	71	2
3-ти квинтил	8	17	29	44	25	73	2
Четвърти квинтил	8	15	27	49	23	76	1
Пети квинтил	7	14	24	54	21	78	1
Статут на заетост							
Наети на безсрочен договор	8	18	27	46	26	73	1
Наети на краткосрочен договор	9	16	27	46	25	73	2
Наети в агенция за временна заетост/онлайн платформа	16	29	23	30	45	53	2
Самостоятелно заети лица без наети лица	9	13	24	51	22	75	3
Самостоятелно заети лица с наети лица	13	15	32	38	28	70	2
Безработни	13	15	26	43	28	69	3
Пенсионери	9	17	30	40	26	70	4
Грижа за дома, неактивна	7	18	33	37	25	70	5
Ученик	5	12	23	57	17	80	3
Други	13	8	12	57	21	69	10
Кое е най-високото ниво на образование, което сте завършили? (ЕДИН)							
По-долу вторичен	7	20	32	31	27	63	10
Вторичен	9	18	30	40	27	70	3
Пост вторичен	8	15	24	51	23	75	2
Университет	6	13	22	58	19	80	1
Кое от изброените по-долу описва най-добре района, в който живеете							
Голям град	8	15	24	51	23	75	2
Предградията или покрайнините на голям град	6	15	23	54	21	77	2
Град или малък град	8	17	28	44	25	72	3
Селце	9	19	31	37	28	68	4
Ферма или дом в провинцията	10	23	26	39	33	65	2
QA3.3 До каква степен сте съгласни или не сте съгласни със следните твърдения относно екологичния преход и борбата срещу изменението на климата?							
(Нашата държава) не е необходимо да предприема действия за борба с изменението на климата и околната среда, ако и други държави не предприемат действия. (% — ЕС)							

АЗ СЪМ АЗ. НАМАЛЯВАНЕ НА ПОТРЕБЛЕНИЕТО НА ЕНЕРГИЯ ПО СПРАВЕДЛИВ НАЧИН

Специално проучване на Евробарометър 527
Справедливи възприятия за екологичния преход

Цените на енергията са сериозен проблем за повечето хора. В някои държави членки всички респонденти мислят по този начин.

Повече от девет от десет (93 %) респонденти в ЕС смятат, че нивото на цените на енергията за хората в тяхната страна е сериозен проблем. Всъщност, мнозинството (58 %) смятат, че това е „много сериозен проблем“.²²

Осем от десет (80 %) казват, че настоящите разходи за гориво за техните транспортни нужди са проблем, а за 47 % това е сериозен проблем. Почти толкова много (79 %) казват, че текущата цена на енергийните нужди на техните домакинства е проблем, като 44 % го описват като „много сериозен проблем“.

С QA17. Според Вас колко сериозен е всеки един от следните аспекти? (% — ЕС)

Нивото на цените на енергията за хората в (Нашата държава) като цяло

Текущите разходи за гориво за Вашите транспортни нужди (обществен транспорт, увеличение на цените на билетите, частни автомобили, ежедневни или по-рядко срещани нужди от мобилност и т.н.)

Текущите разходи за енергийните нужди на вашето домакинство (осветление, готвене, отопление, охлаждане, работещи уреди и т.н.)

■ Много сериозен проблем	■ Доста сериозен проблем	■ Не е много сериозен проблем
■ Изобщо не е сериозен проблем	■ Не знам	

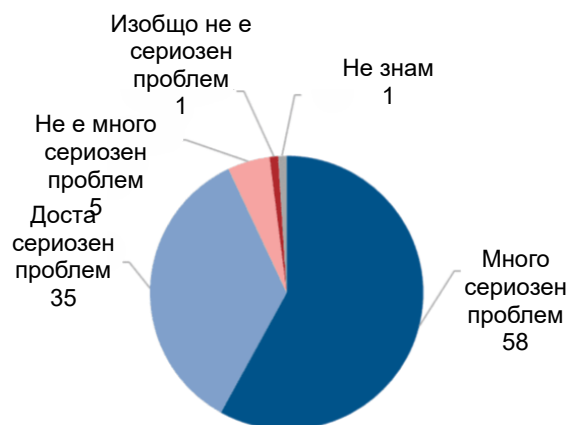
²² QA17 Според Вас колко сериозен е всеки един от следните аспекти? 17.1 Нивото на цените на енергията за хората в (Нашата държава) като цяло. 17.2 Текущите разходи за енергийните нужди на вашето домакинство (осветление, готвене, отопление, охлаждане, работещи уреди и т.н.). 17.3 Текущите разходи за гориво за вашите транспортни нужди (обществен транспорт, увеличение на цените на билетите, частни автомобили, ежедневни или по-рядко срещани нужди от мобилност и т.н.).

Специално проучване на Евробарометър 527
Справедливи възприятия за екологичния преход

На национално равнище повече от три четвърти от респондентите във всяка държава членка заявяват, че равнището на цените на енергията в тяхната страна е сериозен проблем за хората като цяло. Всички респонденти в Гърция (100 %) мислят по този начин, както и 99 % в Испания, Кипър и Португалия и 98 % в Ирландия, в сравнение със 76 % в Малта, 82 % в Швеция и 83 % във Финландия.

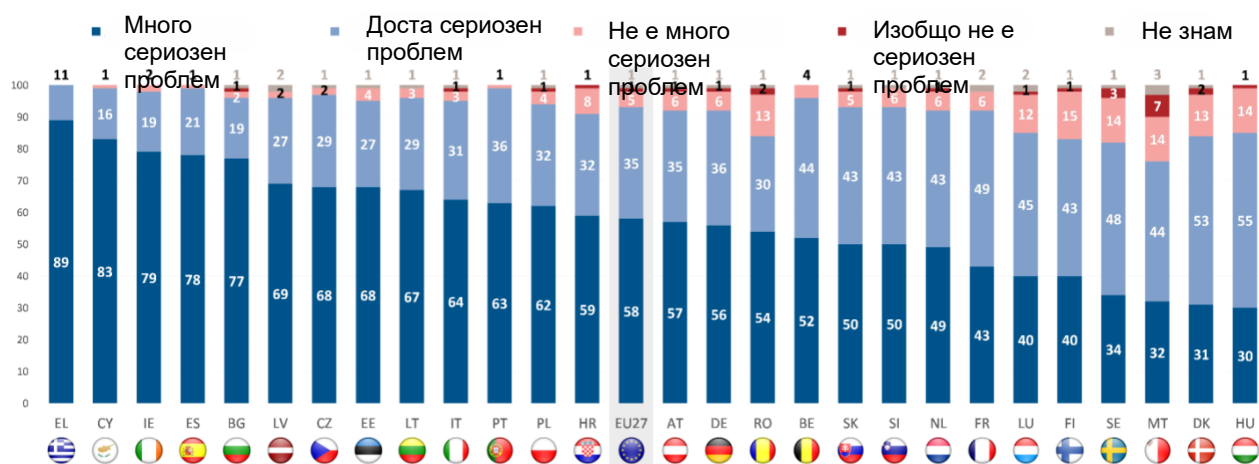
В 19 държави най-малко половината от всички респонденти смятат, че цените на енергията в тяхната страна са „много сериозен проблем“, като най-голям дял се наблюдава в Гърция (89 %), Кипър (83 %) и Ирландия (79 %).

QA17.1 Според Вас колко сериозен е всеки един от следните аспекти?
Равнището на цените на енергията за хората в (Нашата държава) като цяло (% — ЕС-27)

(Май/Юн. 2022)

QA17.1 Според Вас колко сериозен е всеки един от следните аспекти?
(% — равнището на цените на енергията за хората в (Нашата държава) като цяло)

Специално проучване на Евробарометър 527
Справедливи възприятия за екологичния преход

Делът на респондентите, които казват, че настоящите разходи за енергийните нужди на техните домакинства са сериозен проблем, варира значително — от 99 % от респондентите в Гърция, 96 % в Кипър и 94 % в Испания и Италия до 36 % в Швеция, 46 % в Нидерландия и 51 % в Дания.

Най-малко седем от десет в Гърция (83 %), Кипър (76 %), Испания (71 %) и Ирландия (70 %) казват, че цената на енергийните нужди на техните домакинства е „много сериозен проблем“.

Респондентите в страните от Южна Европа и някои източноевропейски страни са по-склонни да кажат, че настоящите разходи за техните нужди от енергия на домакинствата са проблем в сравнение със страните от Северна и Западна Европа. Подобен модел се прилага и за текущите разходи за гориво за транспортни нужди.

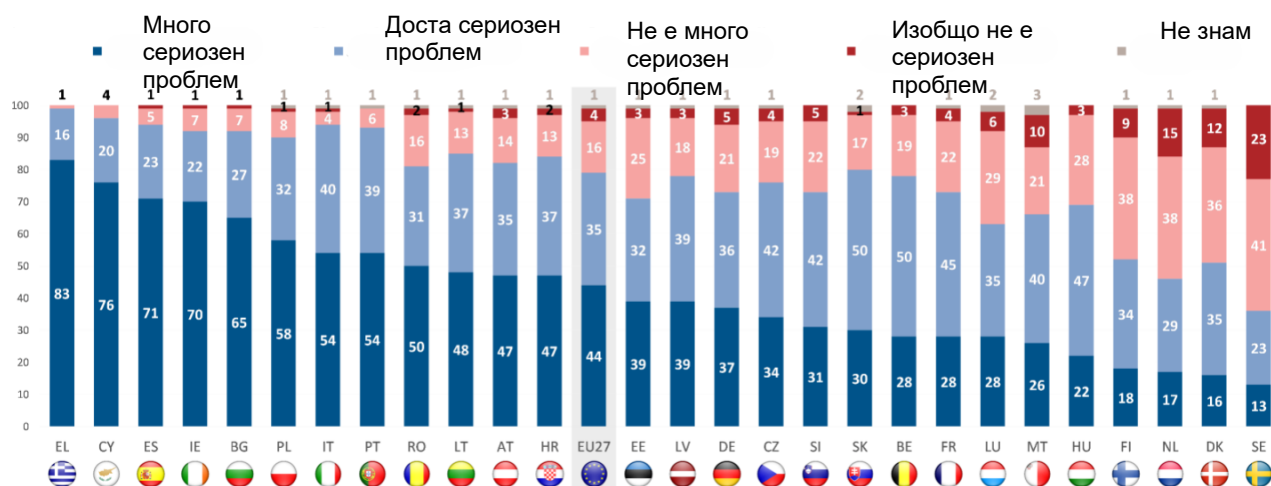
QA17.2 Според Вас колко сериозен е всеки един от следните аспекти?

Текущите разходи за енергийните нужди на Вашето домакинство (осветление, готвене, отопление, охлаждане, работещи уреди и т.н.) (% — ЕС-27)

QA17.2 Според Вас колко сериозен е всеки един от следните аспекти?

(% — текущите разходи за енергийните нужди на вашето домакинство (осветление, готвене, отопление, охлаждане, работещи уреди и т.н.)

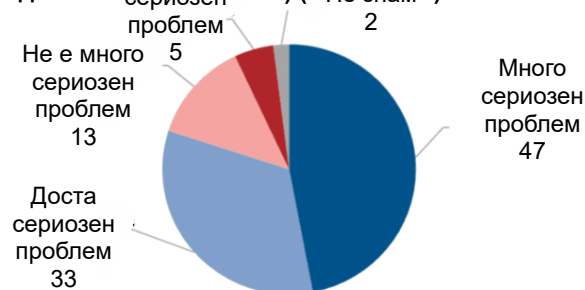
Специално проучване на Евробарометър 527
Справедливи възприятия за екологичния преход

Във всички държави, с изключение на една, по-голямата част от респондентите казват, че цената на горивото за техните транспортни нужди е сериозен проблем и това мнение е най-широко разпространено в Гърция, Кипър (97 %) и Португалия (95 %). В другия край на скалата 46 % в Люксембург, 54 % в Швеция и 56 % в Дания мислят по същия начин.

Повече от осем от десет в Гърция (82 %) и Кипър (81 %) казват, че цената на горивото за техните транспортни нужди е „много сериозен проблем“.

QA17.3 Според Вас колко сериозен е всеки един от следните аспекти?

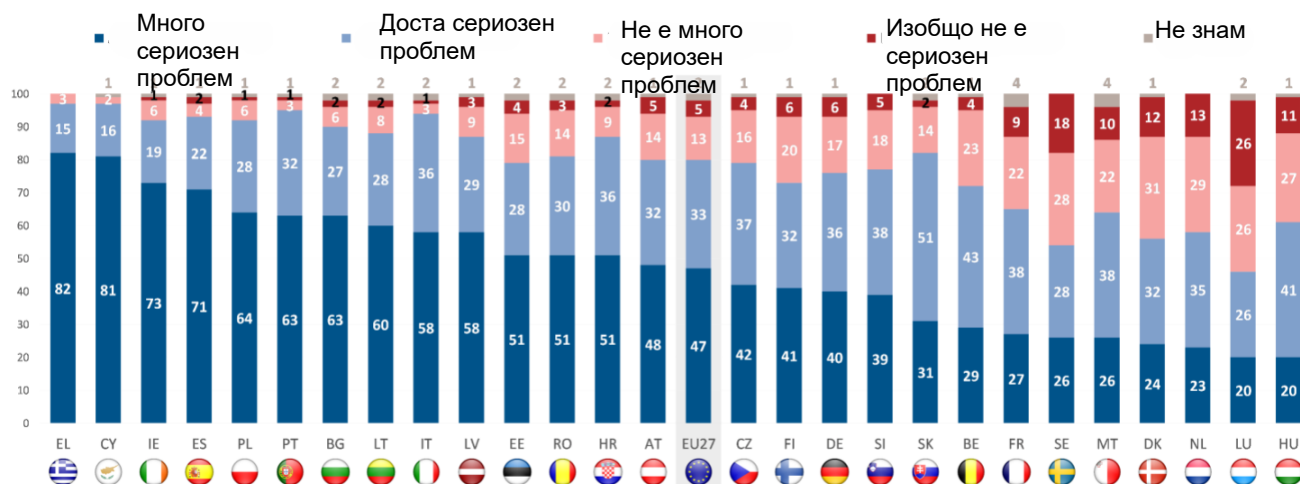
Текущите разходи за гориво за Вашите транспортни нужди (обществен транспорт, увеличение на цените на билетите, частни автомобили, ежедневни или по-рядко срещани нужди от мобилност и т.н.) (% — не знам)

(Май/Юн. 2022)

QA17.3 Според Вас колко сериозен е всеки един от следните аспекти?

(% — текущите разходи за гориво за Вашите транспортни нужди (обществен транспорт, увеличение на цените на билетите, частни автомобили, ежедневни или по-рядко срещани нужди от мобилност и т.н.)

Специално проучване на Евробарометър 527
Справедливи възприятия за екологичния преход

Социално-демографският анализ на равнище ЕС

подчертава няколко разлики сред респондентите, като се вземат предвид пол, възраст, образователно равнище, заетост, финансови затруднения, доходи, а също и домакинства и мандат. Тези различия са налице в трите твърдения.

- Жените (82 %) са по-склонни от мъжете (77 %) да кажат, че настоящите разходи за енергийните нужди на техните домакинства са сериозен проблем.
- Хората на възраст 25—54 години са по-склонни от другите възрастови групи да кажат, че настоящите разходи за гориво за техните транспортни нужди са сериозен проблем. Например 85 % от 25—34-годишните казват това, в сравнение със 77 % от тези на възраст над 55 години.
- Респондентите с по-ниско ниво на образование е по-вероятно да кажат, че настоящите разходи за гориво за техните транспортни нужди или настоящите разходи за енергийните нужди на техните домакинства са сериозен проблем. Например 91 % с по-ниско от средното образование казват, че настоящите енергийни нужди на домакинствата са сериозен проблем, в сравнение с 69 % с университетско ниво на образование.
- Домакините (89 %) и безработните (87 %) са по-склонни от други групи за заетост да заявят, че настоящите разходи за енергийните нужди на домакинството са сериозен проблем.
- Колкото повече финансови затруднения изпитва респондентът, толкова по-вероятно е да се каже, че цената на енергийните нужди на домакинството им е сериозен проблем. Освен това тези, които изпитват трудности при плащането на сметки от време на време (87 %) или през по-голямата част от времето (88 %) са по-склонни да кажат, че текущите разходи за гориво за техните транспортни нужди са сериозен проблем в сравнение с тези, които рядко изпитват затруднения (77 %).
- Респондентите с най-голям разполагаем доход (68 %) са най-малко вероятно да заявят, че текущите разходи за техните нужди от енергия на домакинствата са сериозен проблем, особено в сравнение с тези с най-малък разполагаем доход (84 %).
- Респондентите, които са собственици с неизплатена ипотека (75 %), е по-малко вероятно от всяка друга група да кажат, че текущите разходи за енергийните нужди на техните домакинства са сериозен проблем.
- Домакинствата с деца (84 %) са по-склонни от всяка друга група да кажат, че настоящите разходи за гориво за техните транспортни нужди са сериозен проблем.

Специално проучване на Евробарометър 527

	Нивото на цените на енергията за хората в (Нашата държава) като цяло	Текущите разходи за гориво за вашите транспортни нужди (обществен транспорт, увеличение на цените на билетите, лични автомобили, ежедневни или по-рядко срещани нужди от мобилност и т.н.)	Текущите разходи за енергийните нужди на вашето домакинство (осветление, готвене, отопление, охлаждане, работещи уреди и т.н.)
ЕС-27	93	80	79
Пол			
Мъж	92	80	77
Жена	94	81	82
Възраст			
15—24	89	77	77
25—39	93	85	80
40—54	93	83	82
55+	94	77	79
Положение на домакинството			
Единично домакинство без деца	92	77	79
Еднофамилна къща с деца	94	81	83
Няколко домакинства без деца	93	81	79
Домакинство с деца	94	84	81
Трудности при плащането на сметки			
През по-голямата част от времето	95	88	93
От време на време	93	87	88
Почти никога/Никога	93	77	74
Имиджът на ЕС			
Общо „положително“	93	79	77
Неутрален	93	82	81
Общо „отрицателно“	94	83	84
Общ разполагаем доход — квинтил			
1-ви квинтил	92	78	84
2-ри квинтил	95	82	81
3-ти квинтил	94	83	81
Четвърти квинтил	92	80	75
Пети квинтил	92	73	68
Статут на заетост			
Наети на безсрочен договор	94	84	79
Наети на краткосрочен договор	91	82	80
Наети в агенция за временна заетост/онлайн платформа	84	86	82
Самостоятелно заети лица без наети лица	92	82	80
Самостоятелно заети лица с наети лица	88	81	78
Безработни	95	83	87
Пенсионери	94	73	78
Грижа за дома, неактивна	95	88	89
Ученик	89	77	78
Други	97	76	80
QA17 Според Вас колко сериозен е всеки един от следните аспекти? (% — общо „сериозен“)			

Специално проучване на Евробарометър 527
Справедливи възприятия за екологичния преход

	Нивото на цените на енергията за хората в (Нашата държава) като цяло	Текущите разходи за гориво за вашите транспортни нужди (обществен транспорт, увеличение на цените на билетите, лични автомобили, ежедневни или по-рядко срещани нужди от мобилност и т.н.)	Текущите разходи за енергийните нужди на вашето домакинство (осветление, готвене, отопление, охлаждане, работещи уреди и т.н.)
ЕС-27	93	80	79
Кое е най-високото ниво на образование, което сте завършили? (САМО ЕДИН ОТГОВОР)			
По-долу вторичен	95	83	91
Вторичен	93	83	83
Пост вторичен	94	81	78
Университет	91	71	69
Кое от следните неща се отнася за мястото, където живеете?			
Собственост на вас, вашето домакинство, без неизплатени ипотечи	93	81	82
Собственост на вас, вашето домакинство, с неизплатени ипотечи	93	79	75
Вие, вашето домакинство сте наематели или поднаематели, които плащат наем на пазарна цена	92	79	79
Вие, вашето домакинство сте наематели или поднаематели, които плащат наем на намалена цена	91	78	80
Настаняването Ви се предоставя безплатно, безплатно	90	84	82
Кое от следните описва най-добре района, в който живеете?			
Голям град	93	78	79
Предградията или покрайнините на голям град	93	78	75
Град или малък град	93	80	81
Селце	92	81	80
Ферма или дом в провинцията	94	86	81
QA17 Според Вас колко сериозен е всеки един от следните аспекти? (% — общо „сериозен“)			

Специално проучване на Евробарометър 527
Справедливи възприятия за екологичния преход

Повече от половината от анкетираниите са уверени, че могат да намалят потреблението си на енергия.

Повече от пет от всеки десет (53 %) са уверени, че могат да използват по-малко енергия, отколкото сега. Повече от един на всеки пет (22 %) са „много уверени“, докато 31 % са „по-скоро уверени“. Почти половината (46 %) не са уверени, като 27 % са „по-скоро неувверени“, и 19 % „не са много уверени“.²³

От друга страна, само малцинство (37 %) е уверено, че голям брой хора в техния район са готови да ограничат потреблението на енергия, за да ограничат изменението на климата, като 12 % са „много уверени“, а 25 % — „по-скоро уверени“. Мнозинството (61 %) не е уверено: 35 % са „по-скоро неувверени“, а 26 % са „много неувверени“.

КАКВО Е ТОВА? Доколко сте уверени или не в тези твърдения относно намаляването на потреблението на енергия? Моля, използвайте скала от 1 до 10, където 1 означава „нищо неувверено“, а 10 означава „напълно уверено“. Останалите числа показват нещо между тези две позиции (% — ЕС)

Като цяло, колко сте уверени, че бихте могли да използвате по-малко енергия, отколкото сега?

5.2 Като цяло, доколко сте уверени, че голям брой хора в (Нашата държава) са готови да ограничат използването на енергия, за да ограничат изменението на климата?

■ Общо „много уверени“ (8+9+10)	■ Общо „по-уверени“ (6+7)	■ Общо „По-скоро неувверен“ (4+5)
■ Общо „Много неувверени“ (1+2+3)	■ Отказ (SPONTANEOUS)	■ Не знам

23 КАКВО Е ТОВА? Доколко сте уверени или не в тези твърдения относно намаляването на потреблението на енергия? Моля, използвайте скала от 1 до 10, където 1 означава „нищо неувверено“, а 10 означава „напълно уверено“. Останалите числа показват нещо между тези две позиции. 5.1 Като цяло, колко сте уверени, че бихте могли да използвате по-малко енергия, отколкото сега? 5.2 Като цяло, доколко сте уверени, че голям брой хора в (Нашата държава) са готови да ограничат използването на енергия, за да ограничат изменението на климата?

Специално проучване на Евробарометър 527
Справедливи възприятия за екологичния преход

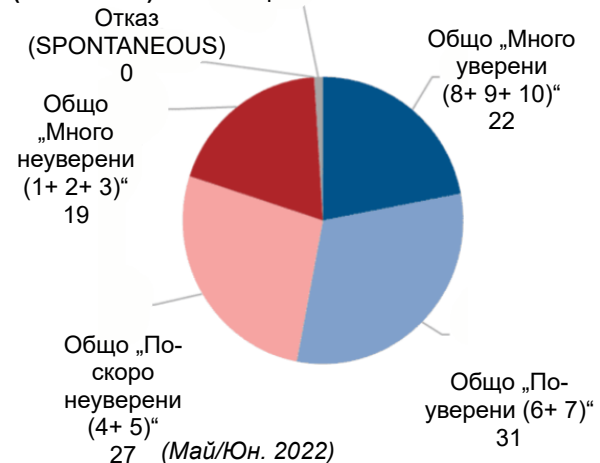
В целия ЕС малко над половината (53 %) имат известна степен на доверие, че биха могли да използват по-малко енергия, отколкото сега, а в 19 държави мнозинството също имат увереност, че могат да го направят. Делът е най-висок в Италия (69 %), Ирландия (68 %) и Кипър (67 %), а най-нисък в Румъния (37 %), Полша (40 %) и Чехия (41 %). Заслужава да се отбележи, че трите скандинавски държави показват високо равнище на респонденти, които са уверени: най-малко трима от всеки десет респонденти са „много уверени“, че биха могли лично да намалят потреблението на енергия в Швеция (39 %), Дания (36 %) и Финландия (35 %).

Най-голям дял от респондентите, които са „много уверени“, могат да използват по-малко енергия, се наблюдават в Швеция (39 %), Кипър (38 %) и Ирландия и Дания (и двете по 37 %), докато най-ниските равнища се наблюдават в Румъния (12 %), Чехия (14 %) и Полша (16 %).

Струва си да се отбележи, че повече от трима от десет в Румъния и Естония (и двете по 33 %) са „много неуверени“, че могат да използват по-малко енергия, отколкото в момента.

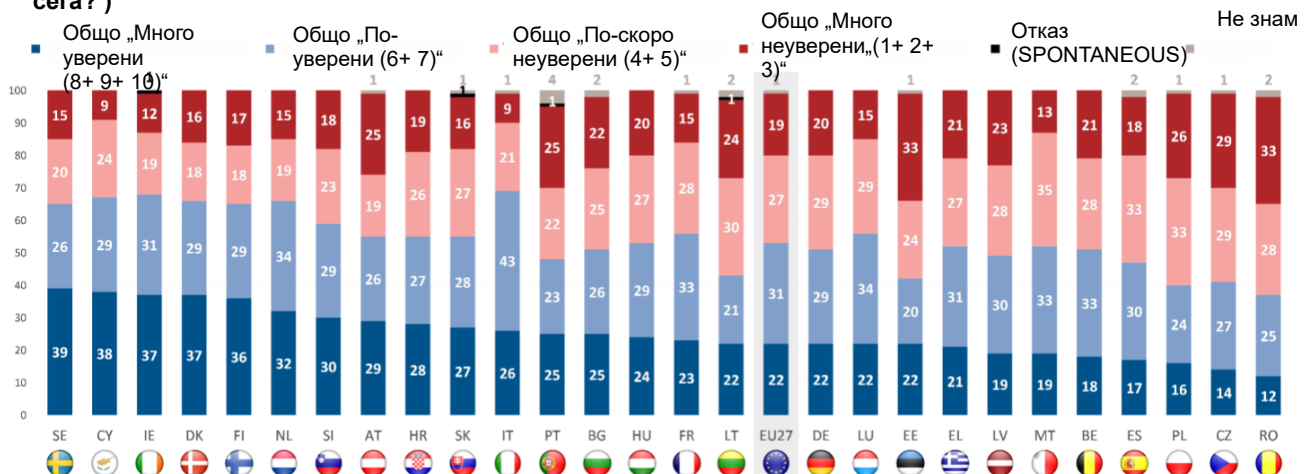
QA5.1 Колко уверени или не сте в тези твърдения относно намаляването на потреблението на енергия? Моля, използвайте скала от 1 до 10, където 1 означава „нищо неуверено“, а 10 означава „напълно уверено“. Останалите числа показват нещо между тези две позиции.

Като цяло, колко сте уверени, че бихте могли да използвате по-малко енергия, отколкото сега? (% — ЕС-27)

QA5.1 Колко уверени или не сте в тези твърдения относно намаляването на потреблението на енергия? Моля, използвайте скала от 1 до 10, където 1 означава „нищо неуверено“, а 10 означава „напълно уверено“. Останалите числа показват нещо между тези две позиции.

(% — като цяло, колко сте уверени, че бихте могли да използвате по-малко енергия, отколкото сега?)

Специално проучване на Евробарометър 527
Справедливи възприятия за екологичния преход

Социално-демографският анализ на равнище ЕС подчертава следните различия: респондентите, които са по-склонни да кажат, че се чувстват уверени, че могат да намалят потреблението на енергия, са младите респонденти, тези с по-високо ниво на образование, по-малко финансови затруднения или живеещите в малки/средни или големи градове.

- Колкото по-млади са респондентите, толкова по-вероятно е те да са уверени, че биха могли лично да използват по-малко енергия, като 62 % от хората на възраст между 15 и 24 години мислят по този начин в сравнение с 50 % от хората на възраст над 55 години.
- Самотните домакинства с деца (21 %) са най-склонни да кажат, че се чувстват „много неуверени“, че могат да намалят потреблението на енергия.
- Респондентите с по-ниско ниво на образование са по-склонни да кажат, че не са уверени, че биха могли да намалят потреблението на енергия. Например респондентите с по-ниско от средното образование (21 %) са „много неуверени“, че биха могли да намалят потреблението на енергия, в сравнение с 14 % с университетско ниво на образование.
- Колкото по-малко финансови затруднения изпитва респондентът, толкова по-вероятно е те да бъдат уверени, че могат да намалят потреблението на енергия. Например 55 % с най-малко трудности са уверени, че биха могли да използват по-малко енергия, в сравнение с 44 %, които изпитват най-големи трудности.
- Колкото повече разполагам доход има респондентът, толкова по-уверени са те, че биха могли лично да използват по-малко енергия: 58 % в 4-ти и 5-ти квинтил са уверени, в сравнение с 47 % в 1-ви квинтил. ● Респондентите, които живеят в малки/средни (55 %) или големи (57 %) градове, са по-склонни да бъдат уверени, че могат да намалят потреблението на енергия, отколкото тези, които живеят в селски села (48 %).

Специално проучване на Евробарометър 527
Справедливи възприятия за екологичния преход

	Общо „много неуверени“	Общо „по-скоро неуверени“	Общо „по-уверени“	Общо „много уверено“	Не знам
ЕС-27	19	27	31	22	1
Пол					
Мъж	19	26	31	23	1
Жена	19	27	31	22	1
Възраст					
15—24	12	25	35	27	1
25—39	17	26	34	23	0
40—54	19	28	31	21	1
55+	21	28	28	22	1
Положение на домакинството					
Единично домакинство без деца	19	27	30	23	1
Еднофамилна къща с деца	21	30	27	21	1
Няколко домакинства без деца	18	26	33	22	1
Домакинство с деца	18	27	32	22	1
Състав на домакинството					
1	0	0	0	0	0
2	0	0	0	0	0
3	23	27	26	23	1
4	18	26	32	23	1
Трудности при плащането на сметки					
През по-голямата част от времето	27	27	25	19	2
От време на време	20	28	31	20	1
Почти никога/Никога	18	26	32	23	1
Общ разполагаем доход — квинтил					
1-ви квинтил	24	27	28	19	2
2-ри квинтил	19	28	31	21	1
3-ти квинтил	19	26	32	22	1
Четвърти квинтил	17	25	33	25	0
Пети квинтил	17	25	32	26	0
Статут на заетост					
Наети на безсрочен договор	16	28	33	23	0
Наети на краткосрочен договор	18	25	34	22	1
Наети в агенция за временна заетост/онлайн платформа	33	23	31	12	1
Самостоятелно заети лица без наети лица	19	23	31	26	1
Самостоятелно заети лица с наети лица	30	18	24	26	2
Безработни	21	27	29	22	1
Пенсионери	24	27	26	22	1
Грижа за дома, неактивна	19	27	34	19	1
Ученик	9	24	36	29	2
Други	27	33	14	26	0
Кое е най-високото ниво на образование, което сте завършили? (САМО ЕДИН ОТГОВОР)					
По-долу вторичен	21	29	26	20	4
Вторичен	20	27	31	21	1
Пост вторичен	18	27	29	25	0
Университет	14	25	34	27	0
Кое от изброените по-долу описва най-добре района, в който живеете					
Голям град	16	26	32	25	1
Предградията или покрайнините на голям град	19	25	30	26	0
Град или малък град	17	27	33	22	1
Селце	23	29	28	19	1
Ферма или дом в провинцията	21	23	30	25	0

QA5.1 Колко уверени или не сте в тези твърдения относно намаляването на потреблението на енергия? Моля, използвайте скала от 1 до 10, където 1 означава „нищо неуверено“, а 10 означава „напълно уверено“. Останалите числа показват нещо между тези две позиции. **Като цяло, колко сте уверени, че бихте могли да използвате по-малко енергия, отколкото сега? (% — ЕС)**

Справедливи възприятия за екологичния преход

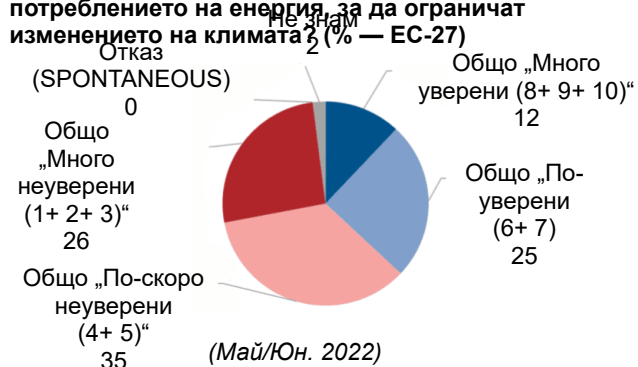
Само малцинство (37 %) в ЕС като цяло са уверени, че голям брой в тяхната страна са готови да ограничат използването на енергия, за да ограничат изменението на климата.

На национално равнище Италия (56 %) и Ирландия (50 %) са единствените държави, в които поне половината са уверени до известна степен, следвани от 49 % във Финландия. В другия край на скалата 12 % в Чехия, 24 % в Латвия и 25 % в Малта са уверени, че голям брой хора в тяхната страна са готови да намалят потреблението на енергия.

Ирландия (25 %) и Кипър (21 %) са единствените държави, в които поне една на всеки пет е „много уверена“. За разлика от това, 55 % в Чехия са „много неуверени“ голям брой хора в тяхната страна са готови да ограничат потреблението на енергия, а като цяло поне един на всеки пет от 23 държави мисли по този начин.

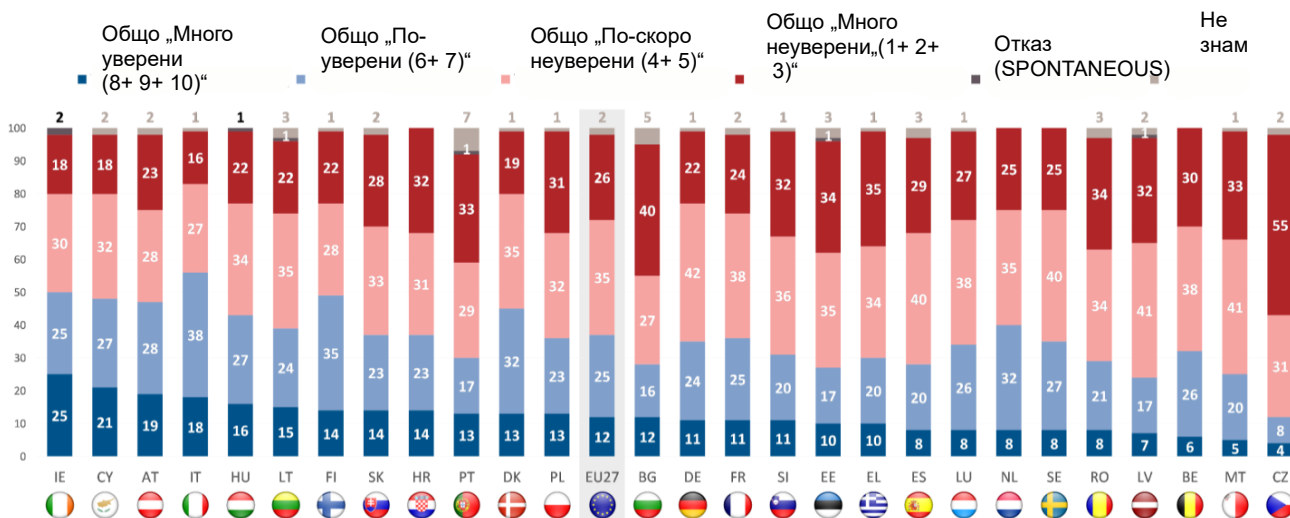
QA5.2 Колко уверени или не сте в тези твърдения относно намаляването на потреблението на енергия? Моля, използвайте скала от 1 до 10, където 1 означава „нищо неуверено“, а 10 означава „напълно уверено“. Останалите числа показват нещо между тези две позиции.

Като цяло, доколко сте уверени, че голям брой хора (нашата държава) са готови да ограничат потреблението на енергия, за да ограничат изменението на климата? (% — ЕС-27)

QA5.2 Колко уверени или не сте в тези твърдения относно намаляването на потреблението на енергия? Моля, използвайте скала от 1 до 10, където 1 означава „нищо неуверено“, а 10 означава „напълно уверено“. Останалите числа показват нещо между тези две позиции.

(% — като цяло, доколко сте уверени, че голям брой хора в (Нашата държава) са готови да ограничат потреблението на енергия, за да ограничат изменението на климата?)

Специално проучване на Евробарометър 527
Справедливи възприятия за екологичния преход

Социално-демографският анализ на равнище ЕС илюстрира няколко разлики. За например, съществуват значителни различия по отношение на финансовите затруднения, заетостта или положението на домакинствата.

- Респондентите на възраст 15—24 години (41 %) са най-склонни да бъдат уверени, че голям брой хора в тяхната страна са готови да ограничат потреблението на енергия.
- Самостоятелно заетите лица без служители и пенсионери (и двете 38 %) са най-склонни да кажат, че са уверени, че голям брой хора в тяхната страна са готови да намалят потреблението на енергия, особено в сравнение с безработните (30 %).
- Колкото по-малко финансови затруднения изпитват респондентите, толкова по-вероятно е те да бъдат уверени, че голям брой хора в тяхната страна са готови да намалят потреблението на енергия. Например 38 % с най-малко трудности са уверени, в сравнение с 31 %, които изпитват най-много трудности.
- Единичните домакинства с деца са по-малко склонни от другите групи да се чувстват уверени, че голям брой хора в тяхната страна са готови да ограничат потреблението на енергия, за да ограничат изменението на климата. Например самотните домакинства с деца (22 %) заявяват, че са „по-скоро уверени“, в сравнение с много домакинства без деца (26 %).

Специално проучване на Евробарометър 527
Справедливи възприятия за екологичния преход

	Общо „много неуверени“	Общо „по-скоро неуверени“	Общо „по-уверени“	Общо „много уверено“	Не знам
ЕС-27	26	35	25	12	2
Пол					
Мъж	26	35	26	12	1
Жена	24	37	25	12	2
Възраст					
15—24	22	35	28	13	2
25—39	28	35	26	10	1
40—54	27	34	26	12	1
55+	26	36	24	12	2
Положение на домакинството					
Единично домакинство без деца	25	36	24	12	2
Еднофамилна къща с деца	26	39	22	11	1
Няколко домакинства без деца	25	36	26	11	2
Домакинство с деца	27	34	26	12	1
Състав на домакинството					
1	0	0	0	0	0
2	0	0	0	0	0
3	25	38	22	12	3
4	25	35	27	12	1
Трудности при плащането на сметки					
През по-голямата част от времето	32	34	20	11	3
От време на време	27	36	25	11	1
Почти никога/Никога	25	36	26	12	1
Имиджът на ЕС					
Общо „положително“	23	35	28	13	1
Неутрален	26	37	24	11	2
Общо „отрицателно“	37	32	20	10	1
Общ разполагаем доход — квинтил					
1-ви квинтил	25	38	23	12	2
2-ри квинтил	24	36	26	12	2
3-ти квинтил	25	37	27	10	1
Четвърти квинтил	27	34	27	12	0
Пети квинтил	28	36	25	11	0
Статут на заетост					
Наети на безсрочен договор	26	36	26	11	1
Наети на краткосрочен договор	27	36	27	9	1
Наети в агенция за временна заетост/онлайн платформа	36	28	27	7	2
Самостоятелно заети лица без наети лица	28	33	25	13	1
Самостоятелно заети лица с наети лица	31	34	22	11	2
Безработни	32	36	21	9	1
Пенсионери	24	35	25	13	3
Грижа за дома, неактивна	23	37	23	14	3
Ученик	20	37	28	14	1
Други	30	36	19	13	2
Кое е най-високото ниво на образование, което сте завършили? (САМО ЕДИН ОТГОВОР)					
По-долу вторичен	22	38	19	12	8
Вторичен	25	35	26	13	1
Пост вторичен	26	36	25	12	1
Университет	26	36	26	11	1
Кое от следните неща най-добре описва района, в който					
Голям град	27	35	24	13	1
Предградията или покрайнините на голям град	26	35	25	13	1
Град или малък град	24	36	27	11	2
Селце	27	35	24	12	2
Ферма или дом в провинцията	26	35	21	17	1

QA5.2 Колко уверени или не сте в тези твърдения относно намаляването на потреблението на енергия? Моля, използвайте скала от 1 до 10, където 1 означава „нищо неуверено“, а 10 означава „напълно уверено“. Останалите числа показват нещо между тези две позиции. **Като цяло, доколко сте уверени, че голям брой хора (нашата държава) са готови да ограничат потреблението на енергия, за да ограничат изменението на климата? (% — ЕС)**

Специално проучване на Евробарометър 527
Справедливи възприятия за екологичния преход

Икономическите причини са факторът за намаляване на потреблението на енергия сред респондентите.

Спестяването на пари е основният мотив за намаляване на потреблението на енергия, въпреки че проблемите, свързани с околната среда, играят роля за много хора.²⁴ Като цяло повече от шест от всеки десет (62 %) заявяват, че биха намалили потреблението на енергия основно или само по икономически причини, докато 36 % биха направили това главно или само по екологични причини. Почти четири от десет (37 %) заявяват, че биха намалили потреблението на енергия най-вече по икономически причини, за да спестят пари и до известна степен по екологични причини, за да помогнат за справяне с изменението на климата. Около една четвърт (26 %) биха намалили потреблението си на енергия най-вече по екологични причини, за да помогнат за справяне с изменението на климата и, до известна степен по икономически причини, да спестят пари. Една четвърт (25 %) биха намалили потреблението само по икономически причини, за да спестят пари. Един на всеки десет (10 %) би намалил потреблението на енергия единствено по екологични причини, за да помогне за справяне с изменението на климата.

Има три държави, в които респондентите най-често заявяват, че биха намалили потреблението си на енергия **само по икономически причини**: България (47 %), Латвия (40 %) и Литва (37 %). За разлика от тях, 12 % в Словения и 13 % в Швеция и Нидерландия казват същото.

В 18 държави респондентите най-вероятно ще кажат, че ще намалят потреблението на енергия **най-вече по икономически причини, за да спестят пари и до**

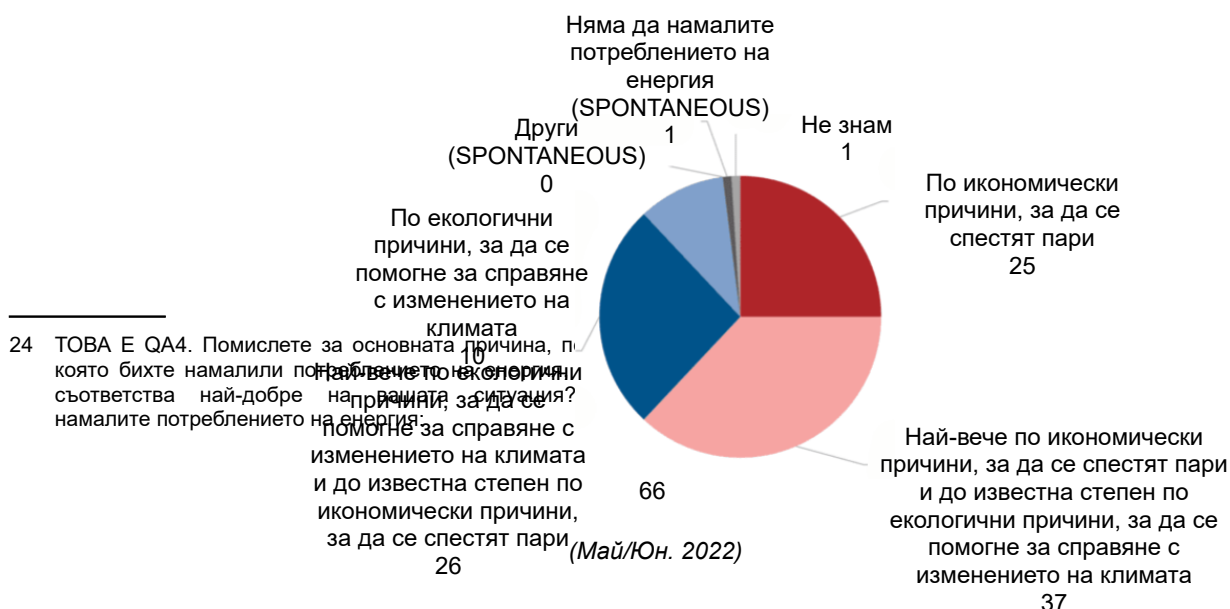
известна степен по екологични причини, за да помогнат за справяне с изменението на климата. Това мнение е най-разпространено в Гърция (50 %), Португалия (47 %) и Словакия (44 %). За разлика от това 31 % в Швеция и Ирландия посочват тази причина.

Швеция, Нидерландия (39 %) и Дания (36 %) са единствените държави, в които най-често срещаният отговор е, че биха намалили потреблението **най-вече по екологични причини и до известна степен по икономически причини**. В другия край на скалата 12 % в България и 15 % в Естония, Латвия и Полша посочват тази причина.

В 15 държави най-малко един на всеки десет респонденти заявява, че ще намали потреблението на енергия само по **екологични причини**, като най-високите равнища са наблюдавани в Швеция (16 %), Дания (14 %) и Словения (13 %).

По-широкият преглед показва, че в 24 държави икономическите причини са основното или единственото съображение за намаляване на потреблението на енергия, обратно, екологичните причини най-често са основното или единственото съображение в Швеция, Дания и Нидерландия.

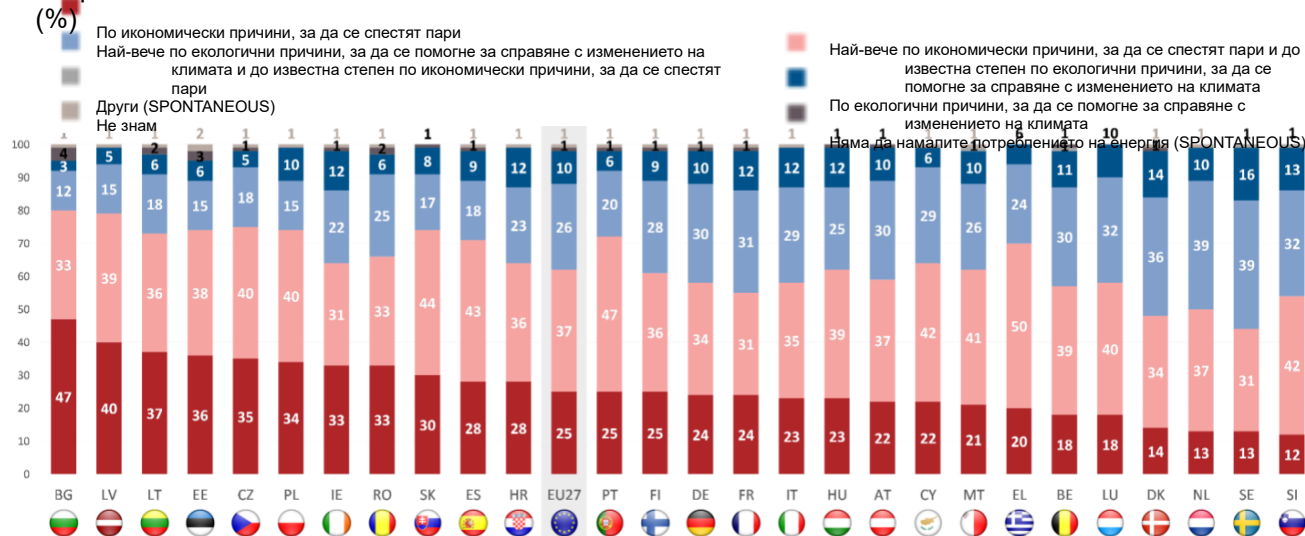
ТОВА Е QA4. Помислете за основната причина, поради която бихте намалили потреблението на енергия, което съответства най-добре на вашата ситуация?
Ще намалите потреблението на енергия:
(% — ЕС-27)

Специално проучване на Евробарометър 527

Справедливи възприятия за екологичния преход

ТОВА Е QA4. Помислете за основната причина, поради която бихте намалили потреблението на енергия, което съответства най-добре на вашата ситуация? Ще намалите потреблението на енергия:

Социално-демографският анализ на равнище ЕС подчертава, че най-вероятно по-младите респонденти, тези с високо равнище на образование, тези с по-малко финансови затруднения и тези с положително мнение за ЕС са най-склонни да посочат предимно или само екологични причини за намаляване на потреблението на енергия. В детайли:

- Колкото по-млади са респондентите, толкова по-вероятно е те да посочат екологичните причини като основна или единствена причина. Например 31 % от хората на възраст между 15 и 24 години биха намалили потреблението предимно по екологични причини, но до известна степен по икономически причини, в сравнение с 24 % от лицата на възраст над 55 години. Освен това колкото по-възрастен е ответникът, толкова по-вероятно е той да спомене само икономически причини.
- Колкото по-високо е нивото на образование на респондентите, толкова по-вероятно е те да посочат екологичните причини или като основни, или като единствени, и толкова по-малко вероятно е те да споменават само икономически причини. Например 36 % от тези с университетско ниво на образование заявяват, че биха намалили потреблението на енергия по причини, свързани предимно с околната среда, в сравнение с 11 % от тези с образователно ниво под средното.
- Колкото по-малко финансови затруднения изпитва респондентът, толкова по-вероятно е те да посочат екологичните причини или като основна, или като единствена причина за намаляване на потреблението, и толкова по-малко вероятно е да споменават само икономически причини. Например 22 %, които

никога или почти никога не изпитват затруднения при плащането на сметки, биха намалили потреблението само по икономически причини, в сравнение с 40 %, които изпитват затруднения през повечето време.

- Колкото по-голям е располагаемият доход на респондента, толкова по-вероятно е той да посочи екологичните причини като основна или единствена причина за намаляване на потреблението. Например 47 % в 5-ия квинтил споменават главно или само екологични причини, в сравнение с 30 % в първия квинтил.
- Тези, които имат положително становище за ЕС, е много по-вероятно да споменават предимно екологични причини (31 %) и по-малко вероятно да споменават икономически причини (20 %), отколкото тези с отрицателно становище (съответно 20 % и 36 %).

Специално проучване на Евробарометър 527
Справедливи възприятия за екологичния преход

Специално проучване на Евробарометър 527
Справедливи възприятия за екологичния преход

	По икономически причини, за да се спестят пари	Най-вече по икономически причини, за да се спестят пари и до известна степен по екологични причини, за да се помогне за справяне с изменението на климата	Най-вече по екологични причини, за да се помогне за справяне с изменението на климата и до известна степен по икономически причини, за да се спестят пари	По екологични причини, за да се помогне за справяне с изменението на климата	Други (SPONTANEOUS)	Няма да намалите потреблението на енергия (SPONTANEOUS)	Най-вече по икономически причини	Най-вече по екологични причини	Не знам
ЕС-27	25	37	26	10	0	1	62	36	1
Пол									
Мъж	26	36	26	10	0	1	62	36	1
Жена	25	37	27	9	0	1	62	36	1
Възраст									
15—24	18	34	31	15	0	1	52	46	1
25—39	22	39	29	9	0	1	61	38	0
40—54	24	39	26	10	0	1	63	36	0
55+	30	34	24	10	0	1	64	34	1
Положение на домакинството									
Единично домакинство без деца	27	34	26	11	0	1	61	37	1
Еднофамилна къща с деца	27	39	25	8	0	0	66	33	1
Няколко домакинства без деца	26	36	27	9	0	1	62	36	1
Домакинство с деца	23	40	26	10	0	1	63	36	0
Трудности при плащането на сметки									
През по-голямата част от времето	40	36	16	6	0	1	76	22	1
От време на време	30	38	22	8	0	1	68	30	1
Почти никога/Никога	22	36	29	11	0	1	58	40	1
Имиджът на ЕС									
Общо „положително“	20	38	31	11	0	0	58	42	0
Неутрален	28	36	24	10	0	1	64	34	1
Общо „отрицателно“	36	33	20	8	1	1	69	28	1
Общ разполагаем доход — квинтил									
1-ви квинтил	36	32	22	8	0	1	68	30	1
2-ри квинтил	27	39	24	8	0	1	66	32	1
3-ти квинтил	24	39	27	9	0	1	63	36	0
Четвърти квинтил	22	39	29	9	0	1	61	38	0
Пети квинтил	16	36	32	15	0	1	52	47	0
Статут на заетост									
Наети на безсрочен договор	23	40	28	9	0	0	63	37	0
Наети на краткосрочен договор	23	38	28	10	0	0	61	38	1
Наети в агенция за временна заетост/онлайн платформа	23	30	38	7	1	1	53	45	0
Самостоятелно заети лица без наети лица	19	39	29	11	0	1	58	40	1
Самостоятелно заети лица с наети лица	20	34	31	11	0	2	54	42	2
Безработни	32	37	19	10	0	1	69	29	1
Пенсионери	31	34	23	10	0	1	65	33	1
Грижа за дома, неактивна	35	34	22	6	0	1	69	28	2
Ученик	17	32	33	16	0	1	49	49	1
Други	29	36	18	13	0	4	65	31	0
Кое е най-високото ниво на образование, което сте завършили? (САМО ЕДИН ОТГОВОР)									
По-долу вторичен	42	35	11	7	1	2	77	18	2
Вторичен	29	37	24	9	0	1	66	33	0
Пост вторичен	19	38	30	12	0	1	57	42	0
Университет	15	35	36	13	0	1	50	49	0
Кое от следните описва най-добре района, в който живеете?									
Голям град	23	37	29	10	0	1	60	39	0
Предградията или покрайнините на голям град	20	39	29	10	0	1	59	39	1
Град или малък град	26	37	25	10	0	1	63	35	1
Селце	29	34	25	9	0	2	63	34	1
Ферма или дом в провинцията	30	36	25	8	0	0	66	33	1
QA4 Размишлявайки върху основната причина, поради която бихте намалили потреблението на енергия, коя от тях съответства най-добре на вашата ситуация? Ще намалите потреблението на енергия: (% — ЕС)									

QA18 Бихте ли били готови да платите по-високи цени на енергията, ако това спомага за ускоряване на екологичния преход?
(% — ЕС-27)

Специално проучване на Евробарометър
Справедливи възприятия за екологичния преход

По-голямата част (64 %) от респондентите не желаят да плащат по-високи цени на енергията, за да спомогнат за ускоряване на екологичния преход.²⁵ Почти половината (46 %) не желаят, защото не могат да си позволят да плащат повече, докато 18 % не желаят, но могат да си го позволят. Малко над една трета (34 %) биха били готови да платят повече: 21 % биха платили до 10 % повече, 8 % биха платили до 20 % повече, 3 % до 30 % повече и 2 % биха платили до 30 % повече.

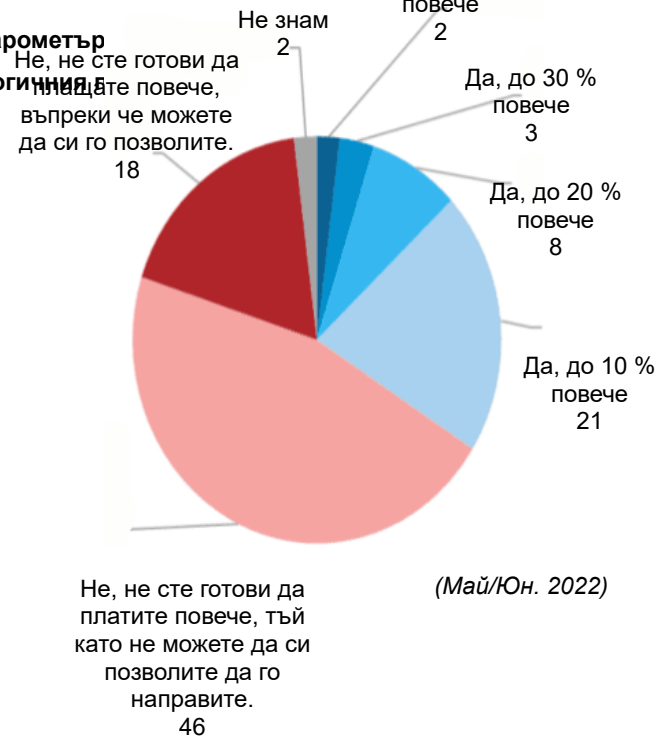
увеличение на заплатите с повече от 30 %.

Има само четири държави, в които мнозинството от респондентите биха били склонни да плащат по-високи цени на енергията, за да ускорят екологичния преход: Нидерландия, Швеция (и двете 56 %), Дания (54 %) и Малта (49 % спрямо 47 % не). За разлика от тях 14 % в България и Португалия и 23 % в Полша биха били готови да платят повече.

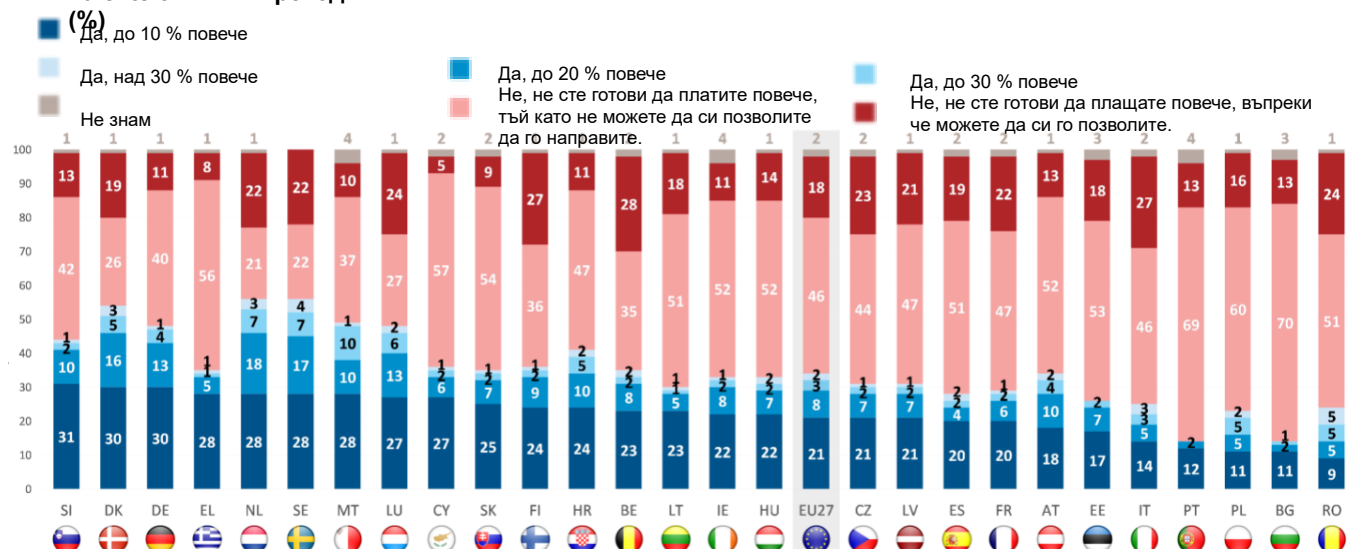
Във всяка държава, с изключение на Румъния, повече от един на всеки десет респонденти би бил готов да **плати до 10 % повече**, като най-голяма подкрепа за това се наблюдава в Словения (31 %), Дания и Германия (и двете по 30 %).

В девет държави най-малко една на всеки десет би била склонна **да плати до 20 % повече**, като това важи особено за Нидерландия (18 %), Швеция (17 %) и Дания (16 %). Малта (10 %) е единствената страна, в която поне един на всеки десет би бил готов да плати **до 30 % повече** за енергия, за да ускори екологичния преход, докато тези в Румъния (5 %) са най-склонни да платят **увеличения от 30 % или повече**.

Във всяка страна, с изключение на Холандия и Швеция, респондентите са по-склонни да не желаят да плащат, защото не могат да си го позволят, отколкото да не желаят, но могат да плащат повече. Страните с най-голяма разлика между тези, които не желаят, тъй като не могат или могат да си позволят да плащат повече, са България (70 % не желаят и не могат да си го позволят срещу 13 % нежелание, но могат да си го позволят), Португалия (69 % срещу 13 %) и Кипър (57 % и 5 %).

QA18 Бихте ли били готови да платите по-висока цена на енергията, ако това помага за ускоряване на екологичния преход?

Специално проучване на Евробарометър 527
Справедливи възприятия за екологичния преход

Социално-демографският анализ на равнище ЕС

показва, че само малцинство в повечето групи е готово да плаща по-високи цени на енергията, за да ускори екологичния преход, но има някои интересни различия, особено по отношение на заетостта, урбанизацията или гледната точка на ЕС.

- Колкото по-млад е респондентът, толкова по-вероятно е той да е готов да плати повече: 39 % от 15—24-годишните заявяват, че са, в сравнение с 30 % от тези на възраст над 55 години.
- Респондентите с високо равнище на образование са много по-склонни да плащат по-високи цени на енергията, за да ускорят екологичния преход. Например 29 % от анкетираните с университетско ниво заявяват, че са готови да плащат по-високи цени на енергията, в сравнение с 10 % от тези с образователно ниво под средното.
- Колкото по-малко финансови затруднения изпитва респондентът, толкова по-вероятно е те да са склонни да плащат повече: 39 % с най-малко трудности са склонни, в сравнение с 15 % от тези с най-големи затруднения.
- Колкото повече разполагам доход има респондентът, толкова по-вероятно е той да е готов да плати повече: 52 % в 5-ти квинтил са готови, в сравнение с 23 % в първия квинтил.
- Самостоятелно заетите лица с наети лица (47 %) са много по-склонни да плащат повече — особено в сравнение с домашните лица (17 %).
- Респондентите, живеещи в големи градове (40 %), са по-склонни да плащат повече от тези в малки/средни градове (32 %) или селски села (27 %).
- Тези с положително мнение за ЕС (41 %) са по-склонни да платят повече, отколкото тези с отрицателно мнение (20 %).

Специално проучване на Евробарометър 527
Справедливи възприятия за екологичния преход

	Да, до 10 % повече	Да, до 20 % повече	Да, до 30 % повече	Да, над 30 % повече	Не, не сте готови да платите повече, тъй като не можете да си позволите да го направите.	Не, не сте готови да плащате повече, въпреки че можете да си го позволите.	Общо „да“	Общо „не“	Не знам
ЕС-27	21	8	3	2	46	18	34	64	2
Пол									
Мъж	21	9	3	2	42	21	35	63	2
Жена	21	7	3	1	51	16	32	67	1
Възраст									
15—24	25	9	3	2	43	13	39	56	5
25—39	22	9	4	2	44	18	37	62	1
40—54	20	8	3	2	46	20	33	66	1
55+	19	7	3	1	49	20	30	69	1
Трудности при плащането на сметки									
През по-голямата част от времето	9	3	2	1	74	11	15	85	0
От време на време	16	4	3	2	59	15	25	74	1
Почти никога/Никога	24	10	3	2	38	21	39	59	2
Имиджът на ЕС									
Общо „положително“	26	10	4	1	40	17	41	57	2
Неутрален	18	7	3	2	51	18	30	69	1
Общо „отрицателно“	12	4	2	2	53	26	20	79	1
Общ разполагаем доход — квинтил									
1-ви квинтил	15	5	2	1	64	12	23	76	1
2-ри квинтил	19	7	3	2	53	15	31	68	1
3-ти квинтил	23	8	2	2	45	19	35	64	1
Четвърти квинтил	25	11	5	2	35	21	43	56	1
Пети квинтил	28	15	6	3	25	22	52	47	1
Статут на заетост									
Наети на безсрочен договор	23	9	3	2	42	20	37	62	1
Наети на краткосрочен договор	18	10	5	1	52	13	34	65	1
Наети в агенция за временна заетост/онлайн платформа	8	11	7	10	48	15	36	63	1
Самостоятелно заети лица без наети лица	21	7	5	3	38	24	36	62	2
Самостоятелно заети лица с наети лица	27	7	6	7	23	28	47	51	2
Безработни	15	4	1	2	64	14	22	78	0
Пенсионери	19	7	3	1	50	19	30	69	1
Грижа за дома, неактивна	11	4	1	1	65	16	17	81	2
Ученик	28	10	2	2	39	13	42	52	6
Други	14	0	6	1	63	16	21	79	0
Кое е най-високото ниво на образование, което сте завършили? (САМО ЕДИН ОТГОВОР)									
По-долу вторичен	10	2	1	0	69	15	13	84	3
Вторичен	18	6	2	2	52	18	28	70	2
Пост вторичен	24	8	3	2	41	21	37	62	1
Университет	29	14	6	3	27	20	52	47	1
Кое от следните описва най-добре района, в който живеете?									
Голям град	24	10	4	2	41	17	40	58	2
Предградията или покрайнините на голям град	25	10	4	1	39	19	40	58	2
Град или малък град	20	7	3	2	47	19	32	66	2
Селце	16	6	2	2	54	19	26	73	1
Ферма или дом в провинцията	16	7	1	3	48	24	27	72	1
QA18 Бихте ли били готови да платите по-високи цени на енергията, ако това помага за ускоряване на екологичния преход? (% — ЕС)									

Специално проучване на Евробарометър 527
Справедливи възприятия за екологичния преход

Специално проучване на Евробарометър 527

Справедливи възприятия за екологичния преход

Половината от анкетираните смятат, че най-богатите 50 % трябва да увеличат усилията си за намаляване на потреблението на енергия.

По-голямата част от респондентите в ЕС смятат, че по-богатите хора, по-специално, следва да положат повече усилия за намаляване на потреблението на енергия.²⁶ Половината (50 %) смятат, че най-богатите 50 % трябва да положат повече усилия, докато 25 % смятат, че най-богатите 20 % трябва да положат повече усилия, а 12 % смятат, че най-богатите 10 % трябва да положат повече усилия. Около един на всеки десет (9 %) смята, че всеки трябва да направи повече, независимо от богатството си.

В 27 държави респондентите най-често казват, че **най-богатите 50 %** от населението в страната трябва да положат повече усилия за намаляване на потреблението на енергия, въпреки че делът им варира от 62 % в Кипър, 61 % в Испания и 60 % в Нидерландия и Швеция до 29 % в Естония, 35 % в България и 41 % в Португалия.

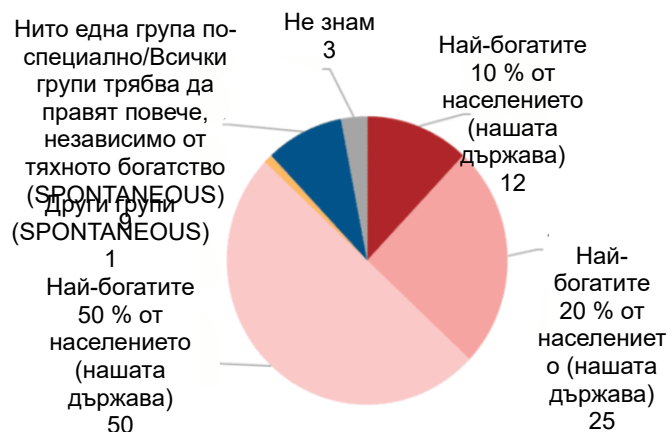
В Полша (41 %), Румъния (37 %) и Австрия (32 %), респондентите най-често казват, че **най-богатите 20 %** трябва да правят повече, а този вариант е широко споменат и в Хърватия (33 %), Гърция (32 %), Словакия (31 %) и България (30 %). Като цяло, повече от един на всеки десет във всяка страна смята, че най-богатите 20 % трябва да правят повече.

В 19 държави най-малко една на всеки десет смята, че **най-богатите 10 %** трябва да положат повече усилия за намаляване на потреблението на енергия, като най-високите равнища се наблюдават в Полша (23 %), Австрия (22 %) и Румъния (19 %).

В 11 държави най-малко един на всеки десет респонденти спонтанно заявява, че **всеки трябва да прави повече**, независимо от богатството, като най-високите равнища се наблюдават в Португалия (23 %), Естония (21 %) и Литва (17 %).

Социално-демографският анализ на равнище ЕС показва много малка разлика в мненията между групите. Най-забележителното е, че колкото по-млади са респондентите, толкова по-вероятно е те да се съгласят, че най-богатите 20 % в тяхната страна трябва да положат повече усилия за намаляване на потреблението на енергия: 30 % от 15–24-годишните мислят по този начин, в сравнение с 22 % от лицата на

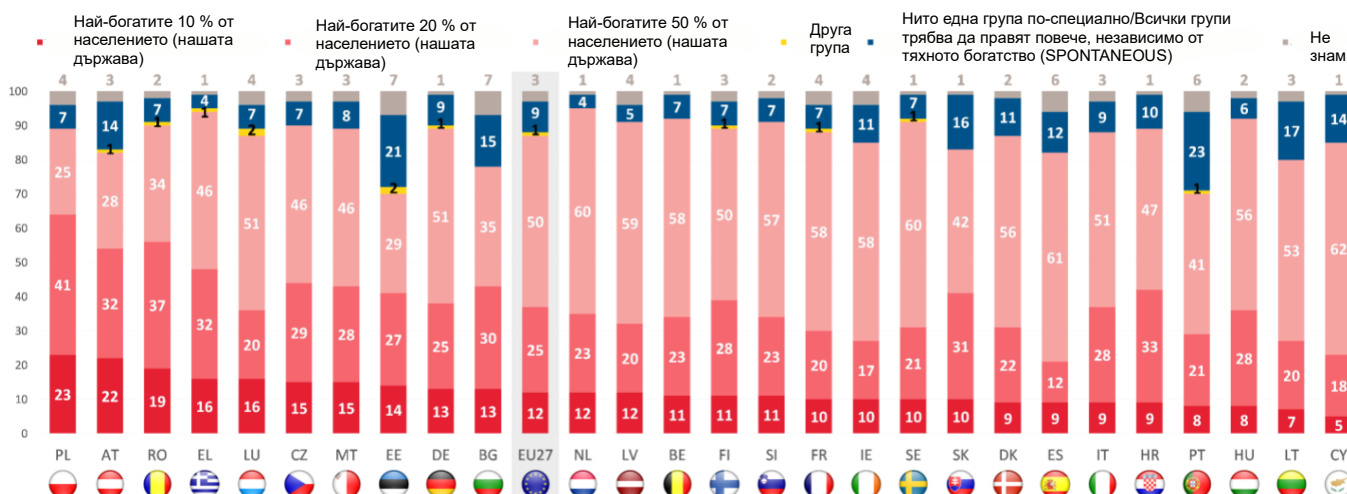
QA7 Кой от следните групи от населението в (нашата страна) смятате, че трябва да положат повече усилия за намаляване на потреблението на енергия? (% — ЕС-27)

(Май/Юн. 2022)

възраст 55 и повече години. Освен това респондентите със средно образование (27 %) са най-склонни да смятат, че най-богатите 20 % трябва да положат повече усилия, за да намалят енергията си, в сравнение с 18 % от тези с ниво под средното или 21 % от тези, които са завършили средно образование. Заслужава да се отбележи, че има много малка разлика в мненията в групите доходи, въпреки че въпросът е свързан с тази социодемографска диференциация.

С QA7. Кой от следните групи от населението в (Нашата държава) смятате, че трябва да положат повече усилия за намаляване на потреблението на енергия? (%)

Специално проучване на Евробарометър 527
Справедливи възприятия за екологичния преход

	Най-богатите 10 % от населението (нашата държава)	Най-богатите 20 % от населението (нашата държава)	Най-богатите 50 % от населението (нашата държава)	Други групи	Нито една група по-специално/Вси чки групи трябва да правят повече, независимо от тяхното богатство (SPONTANEOUS)	Не знам
ЕС-27	12	25	50	1	9	3
Пол						
Мъж	13	26	49	0	9	3
Жена	12	25	51	0	9	3
Възраст						
15—24	12	30	48	0	7	3
25—39	13	29	48	0	8	2
40—54	11	25	52	1	9	2
55+	13	22	50	1	10	4
Трудности при плащането на сметки						
През по-голямата част от времето	14	23	53	0	7	3
От време на време	13	28	47	1	8	3
Почти никога/Никога	12	24	51	0	10	3
Имиджът на ЕС						
Общо „положително“	12	25	51	0	10	2
Неутрален	11	26	50	0	9	4
Общо „отрицателно“	15	23	49	1	9	3
Общ разполагаем доход — квинтил						
1-ви квинтил	9	24	54	1	7	5
2-ри квинтил	13	25	52	1	7	2
3-ти квинтил	12	27	50	1	8	2
Четвърти квинтил	13	29	49	0	7	2
Пети квинтил	12	26	51	0	10	1
Статут на заетост						
Наети на безсрочен договор	13	27	49	0	9	2
Наети на краткосрочен договор	11	29	50	1	7	2
Наети в агенция за временна заетост/онлайн платформа	5	40	43	0	6	6
Самостоятелно заети лица без наети лица	11	25	51	0	11	2
Самостоятелно заети лица с наети лица	10	26	47	2	15	0
Безработни	11	20	57	0	8	4
Пенсионери	13	22	50	0	10	5
Грижа за дома, неактивна	11	22	51	0	10	6
Ученик	10	32	47	0	8	3
Други	5	19	41	0	34	1
Кое е най-високото ниво на образование, което сте завършили? (САМО ЕДИН ОТГОВОР)						
По-долу вторичен	12	18	48	0	12	10
Вторичен	12	27	49	0	9	3
Пост вторичен	12	21	54	1	10	2
Университет	13	24	52	0	10	1
Кое от изброените по-долу описва най-добре района, в който живеете						
Голям град	12	27	48	0	10	3
Предградията или покрайнините на голям град	12	23	50	0	12	3
Град или малък град	10	25	52	1	9	3
Селце	16	25	47	0	8	4
Ферма или дом в провинцията	14	22	54	0	7	3
QA7 Кой от следните групи от населението в (нашата страна) смятате, че трябва да положат повече усилия за намаляване на потреблението на енергия? (% — ЕС)						

Специално проучване на Евробарометър 527
Справедливи възприятия за екологичния преход

Повечето респонденти оценяват потреблението на енергия като по-ниско от това на другите хора.

Повечето респонденти оценяват потреблението на енергия като по-ниско от това на другите хора в тяхната страна.²⁷ Почти половината (49 %) казват, че тя е „по-скоро ниска“, докато 21 % оценяват потреблението си като „много ниско“ в сравнение с други в тяхната страна. Почти една четвърт (23 %) казват, че тяхното потребление е доста високо в сравнение, а 5 % казват, че е много високо. Само 2 % не могат да отговорят.

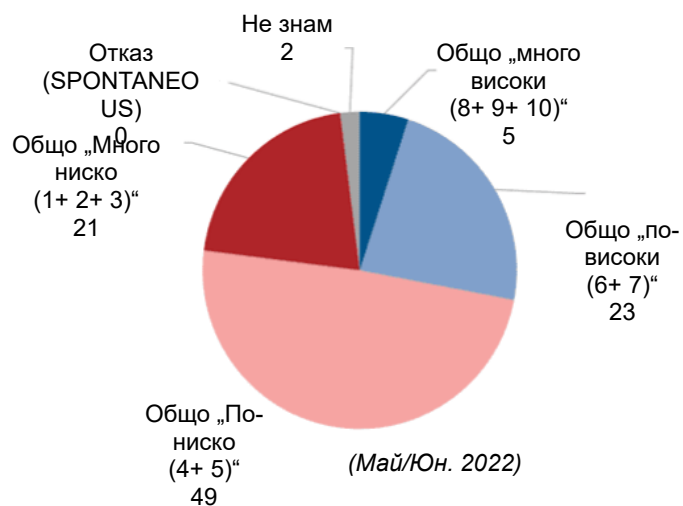
С изключение на Италия респондентите във всяка страна най-често описват своето потребление на енергия като „по-скоро ниско“ в сравнение с останалите в своята страна. Пропорциите варират от 60 % в Чехия, 57 % в Германия и 55 % в Испания до 40 % в Австрия и 41 % в Словения и Румъния.

Италия (42 %) е единствената държава, в която мнозинството оценява енергийното си потребление като „по-скоро високо“ в сравнение с останалите в своята страна, въпреки че 36 % в Румъния, 33 % в Малта и 30 % в Хърватия също се класират в тази категория. За разлика от тях 11 % в Чехия, 14 % в Естония и 15 % в Словения и Германия също се класират в тази категория.

27 С QA6. Нека сега говорим за вашата консумация на енергия. Как се сравнява вашата консумация на енергия с тази на другите хора в (Нашата страна)? Моля, използвайте скала от 1 до 10, където 1 означава „сред най-ниските в сравнение с други хора в (Нашата държава)“, а 10 означава „сред най-високите в сравнение с други хора в (нашата държава)“. Останалите числа показват нещо между тези две позиции.

**Специално проучване
Справедливи възприятия**

В 16 държави най-малко един на всеки пет респонденти оценява своето потребление на енергия като „много ниско“ в сравнение с други в тяхната страна, като най-вероятно е това да се каже в Естония (40 %), Словения (39 %) и Финландия (33 %). В другия край на скалата 9 % в Италия, 13 % в Полша и 14 % в Малта и Румъния също оценяват използването им като „много ниско“.

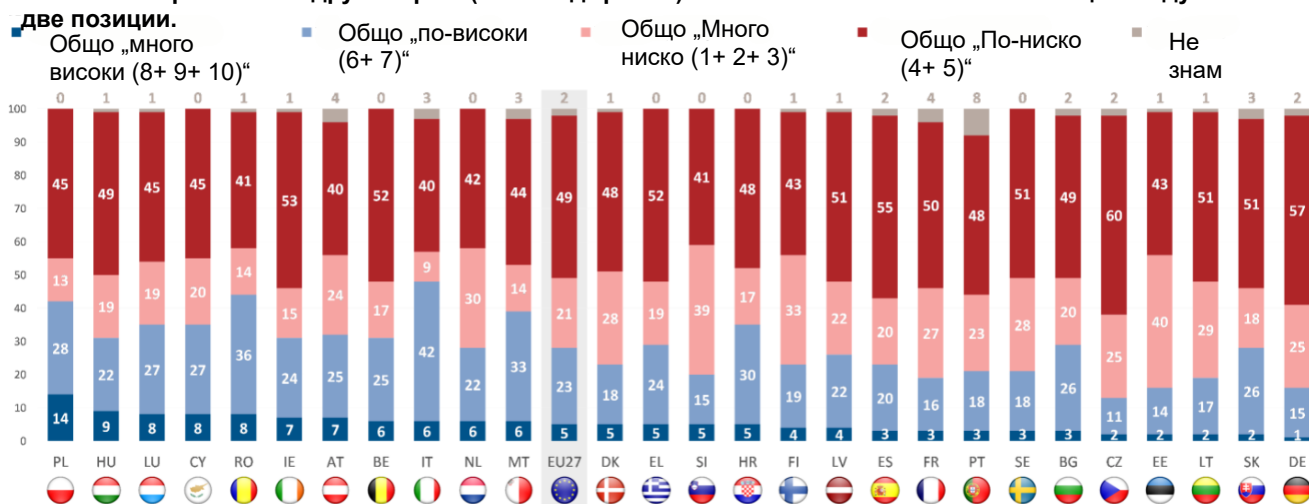
С QA6. Нека сега говорим за вашата консумация на енергия. Как се сравнява вашата консумация на енергия с тази на другите хора в (Нашата страна)? Моля, използвайте скала от 1 до 10, където 1 означава „сред най-ниските в сравнение с други хора в (Нашата държава)“, а 10 означава „сред най-високите в сравнение с други хора в (нашата държава)“. Останалите числа показват нещо между тези две позиции. (% — ЕС-27)

Полша (14 %) е единствената държава, в която поне една десета от тях описват енергийното си потребление като „много високо“ в сравнение с други държави в своята страна.

По-широкото разглеждане на тези резултати показва, че Чехия, Естония, Германия, Литва и Словения имат най-голям дял от респондентите, които оценяват енергийното си потребление като по-ниско от останалите в своята страна. Обратно, респондентите в Италия, Румъния, Полша и Малта са най-склонни да оценят потреблението си като по-високо от останалите в своята страна. много ниско.

Специално проучване на Евробарометър 527
Справедливи възприятия за екологичния преход

С QA6. Нека сега говорим за вашата консумация на енергия. Как се сравнява вашата консумация на енергия с тази на другите хора в (Нашата страна)? Моля, използвайте скала от 1 до 10, където 1 означава „сред най-ниските в сравнение с други хора в (Нашата държава)“, а 10 означава „сред най-високите в сравнение с други хора в (нашата държава)“. Останалите числа показват нещо между тези

тези, които изпитват по-малко финансови затруднения.

Резултатите от **социално-демографския анализ на равнище ЕС** показват, че във всяка група респондентите е най-вероятно да оценят тяхното използване като „по-скоро ниско“ в сравнение с други. Тя обаче разкрива някои интересни разлики в тези, които отговарят на „много ниски, или „по-скоро високи“:

- Респондентите на възраст над 55 години е най-вероятно да оценят потреблението си като „много ниско“ (27 %) и най-малко вероятно да го оценят като „по-скоро високо“ (18 %) в сравнение с други възрастови групи.
- Респондентите с образователно равнище под 30 % са по-склонни от всяка друга група да оценят потреблението си като „много ниско“. Например 30 % от тези с образователно ниво под средното заявяват, че тяхното потребление на енергия е „много ниско“, в сравнение с 20 % от тези с университетско ниво.
- Пенсионери (28 %) и безработни лица (27 %) са по-склонни да кажат, че потреблението им е „много ниско“. Респондентите, наети в агенция за временна заетост/онлайн платформа (34 %) са най-склонни да кажат, че тяхното потребление е „по-скоро високо“.
- Респондентите, живеещи в домакинства с деца, е по-вероятно да оценят потреблението си като „по-скоро високо“ (30 %) и по-малко вероятно да го оценят като „много ниско“ (13 %) в сравнение с тези, които живеят в домакинства без деца.
- Тези, които изпитват затруднения при плащането на сметки през по-голямата част от времето, е по-вероятно да оценят потреблението си като „много ниско“ (32 %) и най-малко вероятно да го оценят като „по-скоро високо“ (18 %), отколкото

- Колкото повече разполагаме доход има респондентът, толкова по-вероятно е да се каже, че неговото потребление на енергия е „по-скоро високо“, и толкова по-малко вероятно е да каже, че е „много ниско“.
- Собствениците на жилища (с или без ипотека) са по-склонни да кажат, че тяхното потребление е „по-скоро високо“, и по-малко вероятно да кажат, че е „много ниско“ в сравнение с тези, които плащат наем.

Специално проучване на Евробарометър 527
Справедливи възприятия за екологичния преход

	Общо "Много ниско (1+ 2+ 3)	Общо "По- ниско (4+ 5)	Общо "По- високи (6+ 7)	Общо "Много висок (8+ 9+ 10)	Не знам
ЕС-27	21	49	23	5	2
Пол					
Мъж	20	49	24	5	2
Жена	22	49	22	5	2
Възраст					
15—24	16	51	24	6	3
25—39	16	50	27	5	2
40—54	18	49	27	5	1
55+	27	49	18	4	2
Трудности при плащането на сметки					
През по-голямата част от времето	32	45	18	3	2
От време на време	18	48	27	5	2
Почти никога/Никога	21	51	22	4	2
Общ разполагаем доход — квинтил					
1-ви квинтил	33	47	15	2	3
2-ри квинтил	24	51	19	5	1
3-ти квинтил	20	53	22	4	1
Четвърти квинтил	14	52	29	4	1
Пети квинтил	15	48	29	7	1
Статут на заетост					
Наети на безсрочен договор	16	50	28	5	1
Наети на краткосрочен договор	23	52	19	4	2
Наети в агенция за временна заетост/онлайн платформа	14	42	34	9	1
Самостоятелно заети лица без наети лица	17	51	26	5	1
Самостоятелно заети лица с наети лица	13	46	31	10	0
Безработни	27	51	18	3	1
Пенсионери	28	48	16	5	3
Грижа за дома, неактивна	23	45	22	6	4
Ученик	15	52	25	4	4
Други	24	41	21	4	10
Кое е най-високото ниво на образование, което сте завършили? (САМО ЕДИН ОТГОВОР)					
По-долу вторичен	30	43	16	4	7
Вторичен	19	50	23	6	2
Пост вторичен	22	51	21	4	2
Университет	20	49	26	4	1
Кое от следните неща се отнася за мястото, където живеете?					
Собственост на вас, вашето домакинство, без неизплатени ипотечи	19	49	26	4	2
Собственост на вас, вашето домакинство, с неизплатени ипотечи	18	48	27	5	2
Вие, вашето домакинство сте наематели или поднаематели, които плащат наем на пазарна цена	24	52	18	4	2
Вие, вашето домакинство сте наематели или поднаематели, които плащат наем на намалена цена	31	46	16	5	2
Настаняването Ви се предоставя безплатно, безплатно	17	47	24	11	1
Кое от следните описва най-добре района, в който живеете?					
Голям град	22	48	24	5	1
Предградията или покрайнините на голям град	25	50	19	4	2
Град или малък град	19	50	24	5	2
Селце	22	49	21	6	2
Ферма или дом в провинцията	25	39	27	9	0
QA6 Нека сега поговорим за вашата консумация на енергия. Как се сравнява вашата консумация на енергия с тази на другите хора в (Нашата страна)? Моля, използвайте скала от 1 до 10, където 1 означава „сред най-ниските в сравнение с други хора в (Нашата държава)“, а 10 означава „сред най-високите в сравнение с други хора в (нашата държава)“. Останалите числа показват нещо между тези две позиции. (% — ЕС)					

НА ТРЕТО МЯСТО. АКЦЕНТ ВЪРХУ КОНКРЕТНИ ИЗМЕРЕНИЯ, ДАВАЩИ ВЪЗМОЖНОСТ НА ГРАЖДАНИТЕ ДА ПРОСПЕРИРАТ В ЕКОЛОГИЧНИЯ ПРЕХОД

1. Енергийно ефективни жилища

Повече от една трета от анкетираните са предприели мерки, за да направят домовете си по-енергийно ефективни през последните пет години. За същия период 1 на всеки десет е получил финансова помощ за подобряване на енергийната ефективност на дома си.

През последните пет години 35 % от респондентите са предприели една или повече мерки, за да направят дома си по-енергийно ефективен (напр. топлоизолация, смяна на вратите и прозорците или отоплителната система), но повечето (63 %) не са.

През същия период 10 % от респондентите са получили публични средства, субсидии или финансова помощ, за да направят дома си по-устойчив или енергийно ефективен. По-голямата част (87 %) обаче не е.

Четирима от всеки десет респонденти (40 %) смятат, че домът им се нуждае от енергийно ефективно обновяване.²⁸ Повече от половината (56 %) казват, че не го правят, а 4 % казват, че не знаят.

С QA8. За всяко от следните твърдения, моля, кажете дали ви харесва. (% — ЕС)

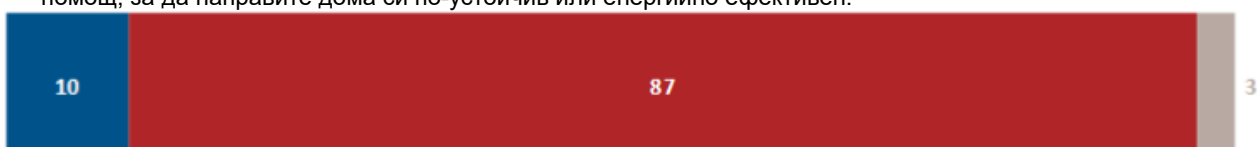
Смятате, че вашият дом се нуждае от енергийно ефективно обновяване

През последните 5 години сте предприели една или повече мерки, за да направите дома си по-енергийно ефективен (напр. топлоизолация, смяна на врати и прозорци или отоплителна система).

През последните 5 години сте получили публични средства, субсидии или финансова помощ, за да направите дома си по-устойчив или енергийно ефективен.

■ Да ■ Не ■ Не знам

През последните 5 години сте получили публични средства, субсидии или финансова помощ, за да направите къщата си по-устойчива или енергийно ефективна. 8.3 Вярвате, че вашият дом се нуждае от енергийно ефективно обновяване

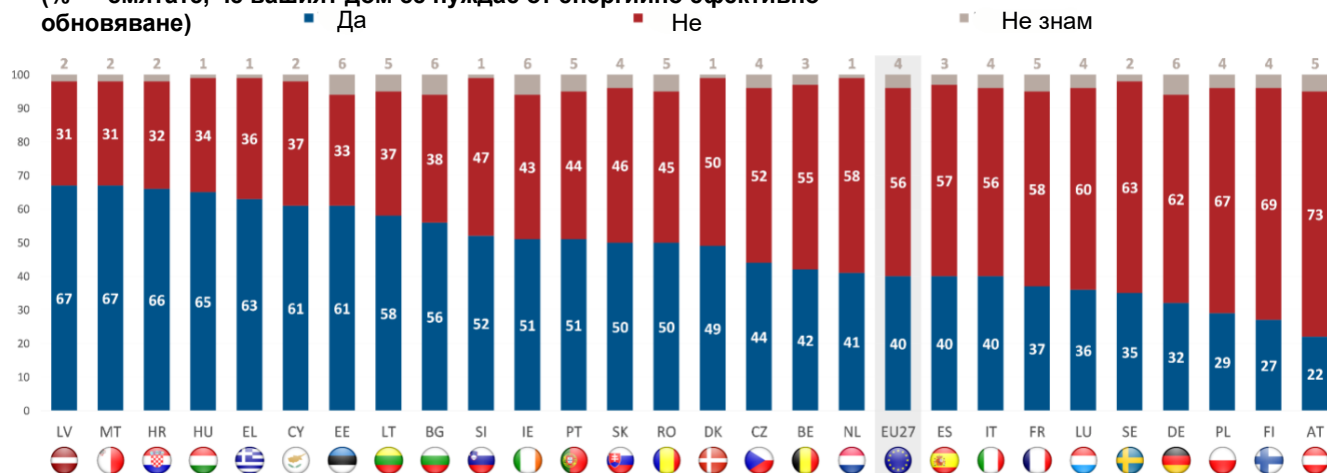
Специално проучване на Евробарометър 527

Справедливи възприятия за екологичния преход

В 14 държави членки мнозинството от респондентите смятат, че домът им се нуждае от саниране с енергийна ефективност, като това становище е най-широко разпространено в Латвия, Малта (67 %) и Хърватия (66 %). За разлика от това 22 % в Австрия, 27 % във Финландия и 29 % в Полша мислят по същия начин.

С QA8. За всяко от следните твърдения, моля, уведомете дали това се отнася за вас.

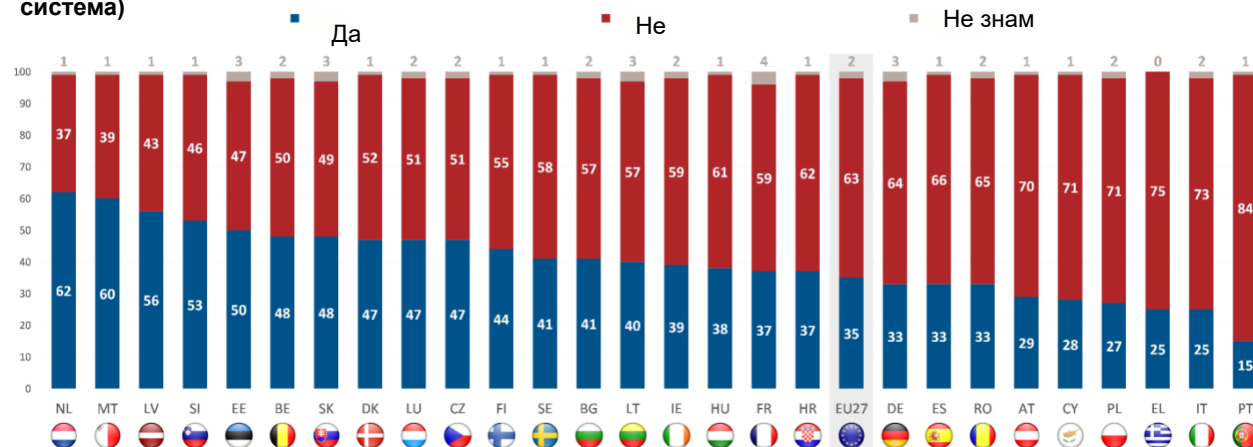
(% — смятате, че вашият дом се нуждае от енергийно ефективно обновяване)

Съществуват и значителни различия на национално равнище по отношение на дела, които са предприели една или повече мерки през последните пет години, за да направят дома си по-енергийно ефективен, като има само пет държави, в които мнозинството е направило това: Нидерландия (62 %), Малта (60 %), Латвия (56 %), Словения (53 %) и Естония (50 %). За разлика от това, не повече от една четвърт в Португалия (15 %), Италия и Гърция (и двете 25 %) са предприели такива мерки.

QA8.1 За всяко от следните твърдения, моля, кажете дали това се отнася за вас.

(% — през последните 5 години сте предприели една или повече мерки, за да направите дома си по-енергийно ефективен (напр. топлоизолация, смяна на вратите и прозорците или отоплителната система)

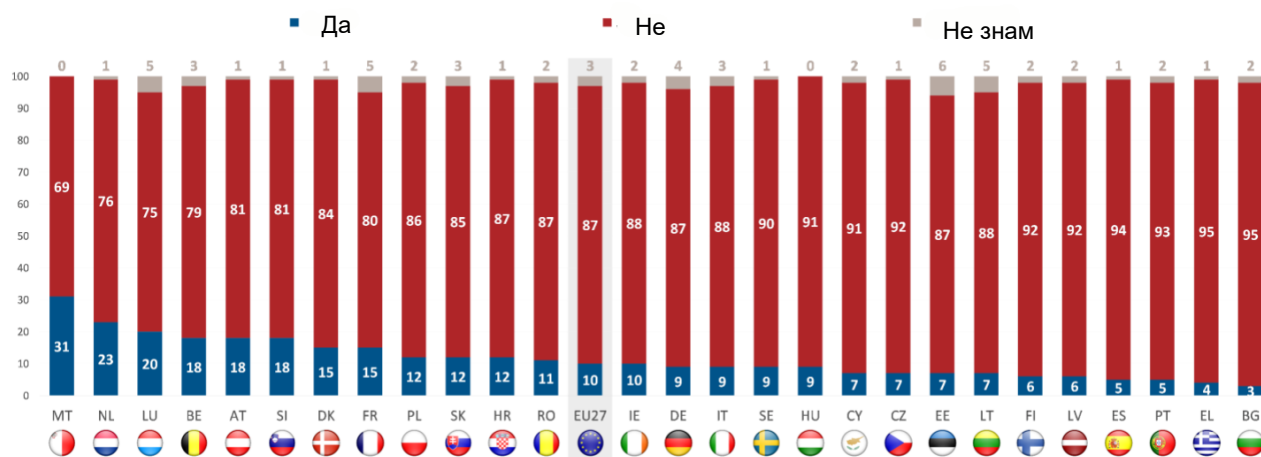
Специално проучване на Евробарометър 527

Справедливи възприятия за екологичния преход

Има само три държави, в които поне един на всеки пет респонденти заявява, че през последните пет години са получили публични средства, субсидии или финансова помощ, за да направят дома си по-устойчив или енергийно ефективен: Малта (31 %), Нидерландия (23 %) и Люксембург (20 %). За разлика от тях 3 % в България, 4 % в Гърция и 5 % в Испания и Португалия заявяват, че са получили такава финансова помощ.

Заслужава да се отбележи, че няма последователна връзка на национално равнище между получаването на финансова помощ и предприемането на мерки за енергийна ефективност у дома. Например Малта и Португалия имат едни от най-високите дялове както за подобряване на енергийната ефективност у дома, така и за получаване на финансова помощ за извършването на такива промени. Естония и Латвия обаче имат едни от най-високите дялове на респондентите, които са направили подобрения на енергийната ефективност у дома, но някои от най-ниските равнища на получаване на финансова помощ за такива мерки.

QA8.2 За всяко от следните твърдения, моля, кажете дали това се отнася за вас.
 (% — през последните 5 години сте получили публични средства, субсидии или финансова помощ, за да направите дома си по-устойчив или енергийно ефективен)

Специално проучване на Евробарометър 527

Справедливи възприятия за екологичния преход

Социално-демографският анализ на равнище ЕС илюстрира редица различия, по-специално по отношение на образователното равнище, финансовите затруднения, заетостта и статута на мандат. Има и интересни разлики по отношение на урбанизацията в последните две изявления.

финансиране, за да предприемат такива мерки (18 %), отколкото тези, които притежават жилище без ипотека или наемат.

- Респондентите с висше образование е по-вероятно да са предприели една или повече мерки през последните пет години, за да направят дома си по-енергийно ефективен или да са получили финансиране за такива мерки. Например 44 % от тези с университетско ниво са предприели мерки за подобряване на енергийната ефективност на дома си, в сравнение с 19 % от тези с образователна степен под средното или 31 % със средно образование.
- Колкото повече финансови затруднения изпитва респондентът, толкова по-вероятно е да се съгласят, че жилището им се нуждае от саниране с енергийна ефективност, но толкова по-малко вероятно е те да са извършили такова саниране или да са получили финансова помощ за такива промени. Например, повече от половината (52 %), които имат проблеми с плащането на сметки през по-голямата част от времето, казват, че домът им се нуждае от енергийно ефективно обновяване, в сравнение с 36 %, които имат най-малко трудности.
- Колкото повече разполагаем доход има респондентът, толкова по-вероятно е той да е предприел една или повече мерки през последните пет години, за да направи дома си по-енергийно ефективен или да е получил финансиране за такива мерки. Например, 51 % в 5-ти квинтил са направили дома си по-енергийно ефективен, в сравнение с 23 % в 1-ви квинтил.
- Живеещите в селски села е по-вероятно, отколкото тези в по-урбанизираните райони, да са предприели една или повече мерки през последните пет години, за да направят дома си по-енергийно ефективен (39 %) или да са получили финансиране за такива мерки (14 %).
- Респондентите, които са наети в агенция за временна заетост/онлайн платформа (47 %) са по-склонни от тези с други трудови статуси да се съгласят, че домът им се нуждае от енергийно ефективно обновяване, и това е особено вярно в сравнение с пенсионерите (36 %) или тези, които са самостоятелно заети с наети лица (37 %). Самостоятелно заетите лица с наети лица обаче са най-склонни да кажат, че са предприели поне една мярка, за да направят дома си по-енергийно ефективен (48 %).
- Респондентите, които живеят в къща, която притежават с неизплатена ипотека, е по-вероятно да са предприели мерки за енергийна ефективност (48 %) или да са получили

Специално проучване на Евробарометър 527
Справедливи възприятия за екологичния преход

	Смятате, че вашият дом се нуждае от енергийно ефективно обновяване	През последните 5 години сте предприели една или повече мерки, за да направите дома си по-енергийно ефективен (напр. топлоизолация, смяна на врати и прозорци или отоплителна система).	През последните 5 години сте получили публични средства, субсидии или финансова помощ, за да направите дома си по-устойчив или енергийно ефективен.
ЕС-27	40	35	10
Пол			
Мъж	40	37	11
Жена	40	33	10
Възраст			
15—24	36	27	7
25—39	43	35	12
40—54	42	37	12
55+	38	35	10
Трудности при плащането на сметки			
През по-голямата част от времето	52	22	6
От време на време	45	27	9
Почти никога/Никога	36	39	11
Субективна урбанизация			
Провинциално село	40	39	14
Малък/средно голям град	39	32	10
Голям град	42	33	8
Имиджът на ЕС			
Общо „положително“	40	38	11
Неутрален	40	31	10
Общо „отрицателно“	40	32	9
Общ разполагаем доход — квинтил			
1-ви квинтил	41	23	6
2-ри квинтил	45	31	10
3-ти квинтил	41	38	12
Четвърти квинтил	42	41	13
Пети квинтил	41	51	15
Статут на заетост			
Наети на безсрочен договор	41	37	11
Наети на краткосрочен договор	45	31	9
Наети в агенция за временна заетост/онлайн платформа	47	28	16
Самостоятелно заети лица без наети лица	40	43	15
Самостоятелно заети лица с наети лица	37	48	17
Безработни	48	28	10
Пенсионери	36	34	10
Грижа за дома, неактивна	43	27	9
Ученик	36	25	6
Други	50	44	8
Кое е най-високото ниво на образование, което сте завършили? (САМО ЕДИН ОТГОВОР)			
По-долу вторичен	40	19	6
Вторичен	40	31	9
Пост вторичен	38	43	13
Университет	39	44	13
Кое от следните описва най-добре района, в който живеете?			
Голям град	39	38	11
Предградията или покрайнините на голям град	39	48	18
Град или малък град	41	21	5
Селце	45	21	7
Ферма или дом в провинцията	37	32	9
Кое от следните неща се отнася за мястото, където живеете?			
Собственост на вас, вашето домакинство, без неизплатени ипотечи	42	33	8
Собственост на вас, вашето домакинство, с неизплатени ипотечи	38	38	12
Вие, вашето домакинство сте наематели или поднаематели, които плащат наем на пазарна цена	39	32	10
Вие, вашето домакинство сте наематели или поднаематели, които плащат наем на намалена цена	40	38	14
Настаняването Ви се предоставя безплатно, безплатно	45	47	13
QA8 За всяко от следните твърдения, моля, кажете дали това се отнася за вас. (% — да)			

Специално проучване на Евробарометър 527
Справедливи възприятия за екологичния преход

Разходите са основната пречка за постигане на енергийна ефективност

Респондентите бяха запитани за пречките пред повишаването на енергийната ефективност на дома и биха могли да дадат максимум три отговора.²⁹ Като се имат предвид всичките им отговори, те показват, че разходите са основната бариера, като 43 % казват, че да направят дома си по-енергийно ефективен е твърде скъпо и те не могат да си го позволят. Единственият друг отговор, даден от поне един на всеки петима респонденти, е, че те не разполагат с достатъчно информация (28 %) или че са твърде скъпи, но могат да си го позволят (21 %).

Повече от един на всеки десет казват, че е трудно да се намерят квалифицирани хора, които да направят тези промени, или че е трудно да се постигне съгласие с наемодателя (и двете 16 %), докато 15 % казват, че е трудно да се намерят необходимите енергоспестяващи материали и оборудване на пазара. Почти един на всеки десет (9 %) казва, че е трудно да се постигне съгласие със съседите. Почти един на всеки пет (19 %) заявява, че няма особени пречки да направят дома си

по-енергийно ефективен, докато повече от един на всеки двадесет (7 %) казват, че не знаят.

Само първата причина, дадена от респондентите, показва, че редът на причините е един и същ, като 31 % казват, че е твърде скъпо и не могат да си го позволят, 13 %, че нямат достатъчно информация, и 12 %, че е твърде скъпо, но могат да си го позволят.

QA9T. Независимо дали сте предприели някакви мерки или не, кои са основните пречки за повишаване на енергийната ефективност на вашия дом? На първо място? И на второ място? (МАКСИМУМ 3 ОТГОВОРА) (% — ЕС)

²⁹ QA9T. Независимо дали сте предприели някакви мерки или не, кои са основните пречки за повишаване на енергийната ефективност на вашия дом? На първо място? И на второ място?

Май/Юн. 2022

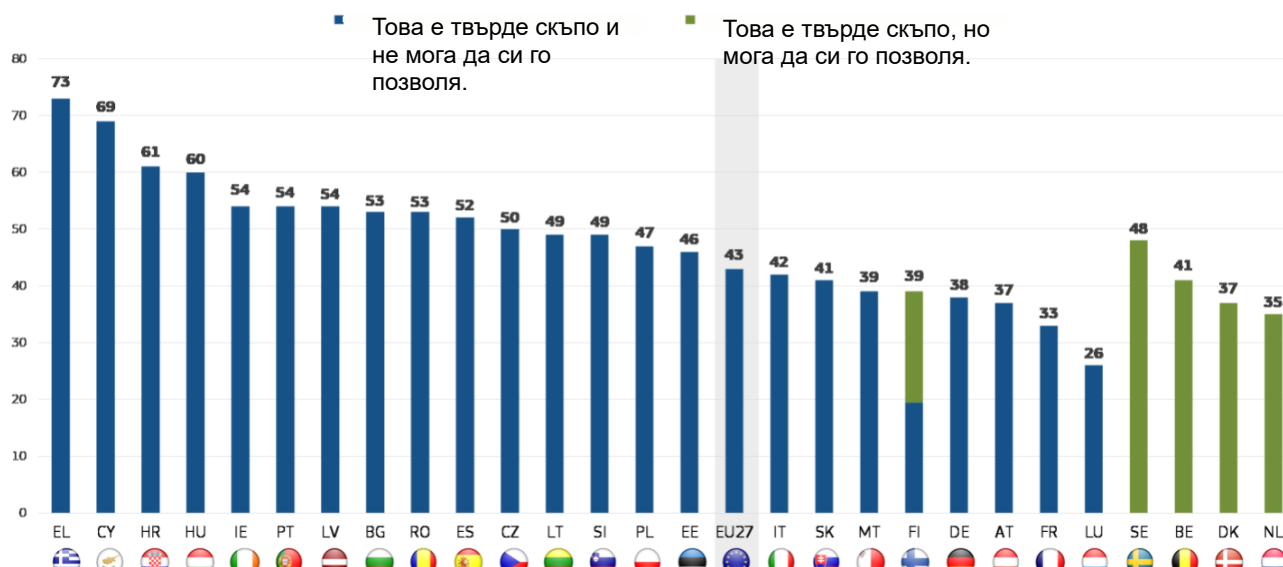
Специално проучване на Евробарометър 527

Справедливи възприятия за екологичния преход

В 22 държави респондентите най-често казват, че основната пречка да направят дома си по-енергийно ефективен е, че не могат да си позволят разходите, като най-голям дял се наблюдава в Гърция (73 %), Кипър (69 %), Хърватия (61 %) и Унгария (60 %) и най-ниските в Люксембург (26 %).

В Швеция (48 %), Белгия (41 %), Дания (37 %) и Нидерландия (35 %), респондентите най-често казват, че тези подобрения са скъпи, но те биха могли да си ги позволят, докато във Финландия мнението е равномерно разделено между тези два варианта (и двете по 39 %).

QA9T. Независимо дали сте предприели някакви мерки или не, кои са основните пречки за повишаване на енергийната ефективност на вашия дом? На първо място? И на второ място? (Max 3 ANSWERS) (%) — Най-често споменаваният отговор по държави)

Специално проучване на Евробарометър 527
Справедливи възприятия за екологичния преход

Социално-демографският анализ на равнище ЕС илюстрира няколко разлики между респондентите, особено по отношение на достъпността на разходите за повишаване на енергийната ефективност на дома. Например съществуват значителни разлики в равнището на образование, финансовите затруднения и положението на домакинствата.

- Колкото по-високо е нивото на образование на респондентите, толкова по-вероятно е те да кажат, че е твърде скъпо, но могат да си го позволят, и толкова по-малко вероятно е да кажат, че е твърде скъпо и не могат да си го позволят. Например 32 % от тези с висше образование заявяват, че не могат да си го позволят, в сравнение с 53 % от тези с образователно ниво под средното.
- Безработните лица (57 %) са най-склонни да кажат, че са твърде скъпи и не могат да си го позволят, особено в сравнение със самостоятелно заетите лица с наети лица (26 %). Респондентите, наети в агенция за временна заетост/онлайн платформа, са най-склонни да кажат, че е трудно да се постигне съгласие с наемодателя (39 %), а заедно със самостоятелно заетите лица без служители (съответно 24 % и 23 %), те също така са най-склонни да кажат, че е трудно да се намерят квалифицирани хора, които да вършат работата.
- Респондентите, живеещи в едно домакинство с деца, са по-склонни от тези, които живеят в други видове домакинства, да кажат, че не могат да си го позволят (51 %) или че е трудно да се постигне съгласие с наемодателя (25 %).
- Колкото по-малко финансови затруднения изпитва респондентът, толкова по-вероятно е да кажат, че е твърде скъпо, но могат да си го позволят или че е трудно да се намерят квалифицирани хора или необходимите материали и оборудване, и толкова по-малко вероятно е да се каже, че не могат да си го позволят или че е трудно да се постигне съгласие с наемодателя. Например 66 %, които изпитват затруднения при плащането на сметките си през повечето време, заявяват, че не могат да си го позволят, в сравнение с 36 %, които рядко имат този проблем.
- Колкото повече разполагам доход има респондентът, толкова по-малко вероятно е той да каже, че не може да си го позволи или че е трудно да се постигне съгласие с наемодателя и толкова по-вероятно е да посочи всяка от другите причини. Изключение е трудното съгласие със съседите, където няма разлика.
- Колкото по-урбанизирана е средата на респондента, толкова по-вероятно е да се каже, че е трудно да се постигне съгласие с наемодателя. Освен това тези, които живеят в селски села, са по-

склонни от тези, които живеят в градовете, да кажат, че е твърде скъпо и те могат (25 %) или не могат да си го позволят (48 %).

- Собствениците на жилища (с или без ипотeka) са по-склонни от наемателите да кажат, че нямат достатъчно информация, това е твърде скъпо, но могат да си го позволят, или че е трудно да се намерят квалифицирани хора или необходимите материали и оборудване.

Специално проучване на Евробарометър 527

Справедливи възприятия за екологичния преход

	Това е твърде скъпо и не мога да си го позволя.	Това е твърде скъпо, но мога да си го позволя.	Трудно е да се намерят квалифицирани хора, които да го направят	Трудно е да се намерят необходимите енергоспестяващи материали и оборудване на пазара	Не разполагате с достатъчно информация (напр. за разходите за ремонта или за добавената стойност от извършването на санирането)	Трудно е да се постигне съгласие с хазиянина.	Трудно е да се постигне съгласие със съседите	Други (SPONTANEOUS)	Без особени пречки (SPONTANEOUS)	Не знам
ЕС-27	43	21	16	15	28	16	9	7	19	7
Пол										
Мъж	41	22	17	16	28	16	10	7	20	6
Жена	45	20	16	14	29	16	9	8	18	8
Положение на домакинството										
Единично домакинство без деца	43	18	13	12	28	20	9	8	19	10
Еднофамилна къща с деца	51	16	14	11	23	25	9	8	16	9
Няколко домакинства без деца	43	22	19	17	29	13	9	8	20	5
Домакинство с деца	42	24	18	18	30	12	11	6	19	4
Трудности при плащането на сметки										
През по-голямата част от времето	66	14	11	9	25	22	10	8	17	8
От време на време	54	19	15	15	31	20	11	6	13	6
Почти никога/Никога	36	22	18	16	28	14	9	8	22	7
Общ разполагаем доход — квинтил										
1-ви квинтил	53	17	11	10	24	27	8	10	16	10
2-ри квинтил	49	19	15	13	31	20	10	7	17	5
3-ти квинтил	46	22	17	16	30	16	10	7	18	4
Четвърти квинтил	40	24	19	20	32	13	10	6	17	4
Пети квинтил	30	26	24	22	35	9	9	5	20	3
Статут на заетост										
Наети на безсрочен договор	41	22	18	18	29	17	11	6	18	5
Наети на краткосрочен договор	49	20	17	15	31	23	9	7	14	4
Наети в агенция за временна заетост/онлайн	40	20	24	20	35	29	9	4	10	1
Самостоятелно заети лица без наети лица	39	22	23	18	31	14	9	7	19	4
Самостоятелно заети лица с наети лица	26	25	18	19	27	13	11	8	26	6
Безработни	57	17	11	10	24	22	9	10	18	8
Пенсионери	44	21	16	12	27	12	8	9	23	8
Грижа за дома, неактивна	54	16	12	14	27	16	8	7	18	11
Ученик	38	18	11	14	30	19	8	7	17	15
Други	52	21	5	12	22	16	5	16	31	2
Кое е най-високото ниво на образование, което сте завършили? (САМО ЕДИН ОТГОВОР)										
По-долу вторичен	53	17	9	8	29	11	6	9	24	15
Вторичен	47	20	16	16	28	17	9	6	17	7
Пост вторичен	39	21	14	14	29	16	10	9	23	7
Университет	32	23	20	17	31	14	10	8	22	4
Кое от следните неща се отнася за мястото, където живеете?										
Собственост на вас, вашето домакинство, без неизплатени ипотечи	45	24	20	17	30	4	10	5	21	7
Собственост на вас, вашето домакинство, с неизплатени ипотечи	40	25	20	20	33	4	11	6	21	4
Вие, вашето домакинство сте наематели или поднаематели, които плащат наем на пазарна цена	43	14	9	10	23	44	7	10	17	8
Вие, вашето домакинство сте наематели или поднаематели, които плащат наем на намалена цена	39	14	11	10	23	35	8	14	13	11
Настаняването Ви се предоставя безплатно, безплатно	51	22	20	18	32	12	12	7	12	5
Кое от следните описва най-добре района, в който живеете?										
Голям град	41	19	15	14	30	22	13	8	18	6
Предградията или покрайнините на голям град	42	19	20	17	29	12	7	8	21	7
Град или малък град	42	20	16	15	29	16	9	7	20	8
Селце	48	25	18	17	25	12	7	7	18	7
Ферма или дом в провинцията	50	30	20	23	35	9	1	7	13	4

Независимо дали сте предприели някакви мерки или не, какви са основните пречки за повишаване на енергийната ефективност на вашия дом? На първо място? И на второ място? (% — ЕС)

Специално проучване на Евробарометър 527
Справедливи възприятия за екологичния преход

Специално проучване на Евробарометър 527
Справедливи възприятия за екологичния преход

2. Устойчива мобилност

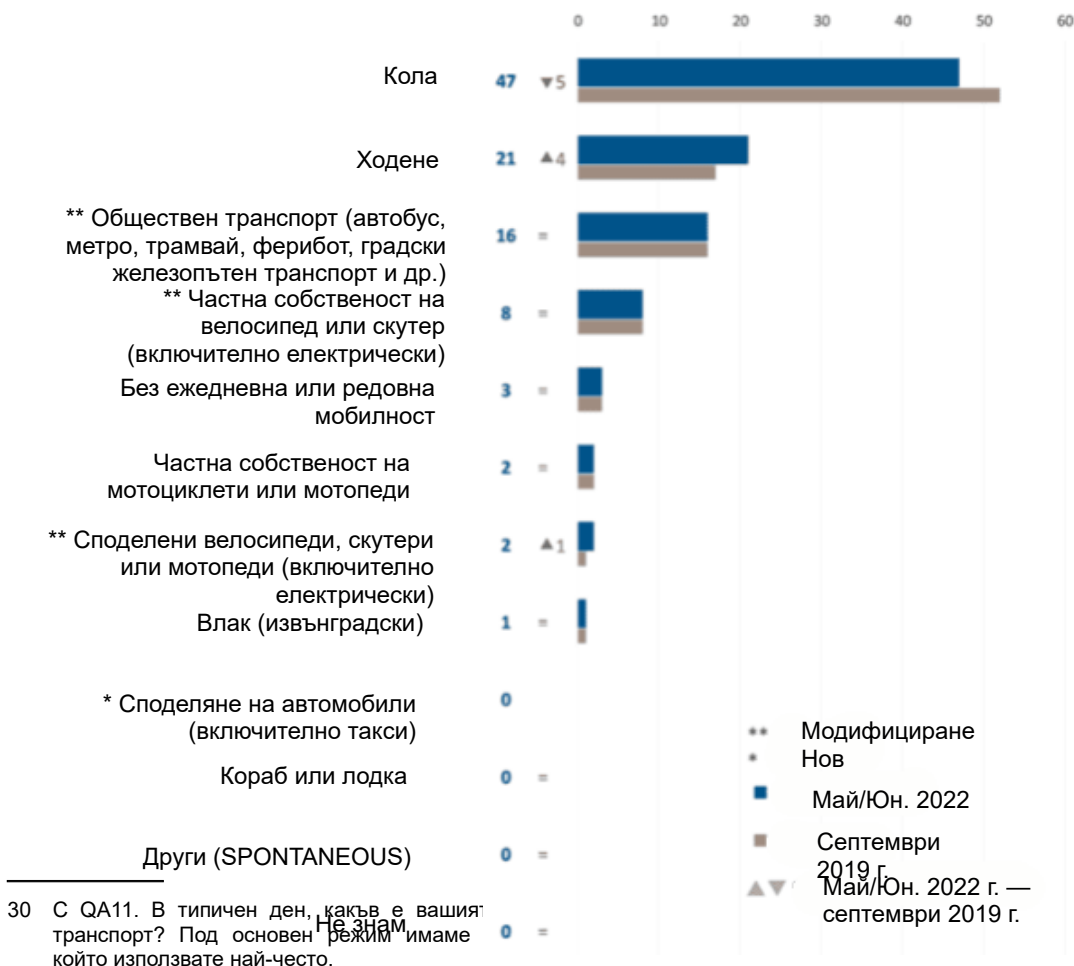
Автомобилът все още е основният вид транспорт за по-голямата част от респондентите. Почти половината от анкетираните използват устойчиви видове транспорт.

В типичен ден автомобилът е основният вид транспорт за повечето респонденти (47 %).³⁰ Около един на всеки пет (21 %) казват, че ходенето е основният им начин на живот, докато 16 % казват, че това е обществен транспорт. Частна собственост на велосипед или скутер се споменава с 8 %, докато 2 % казват, че основният им режим е частна собственост мотопед или мотоциклет и в същото съотношение използват споделен велосипед, скутер или мотопед. Само 1 % казват, че извънградският влак е основният начин на ежедневния транспорт.

От септември 2019 г. насам се наблюдава малка промяна в ежедневния вид транспорт, като най-забележимо е лекото увеличение на дела, който

споменава ходенето (+ 4 процентни пункта), и намаляването на дела, който споменава за автомобил (-5).

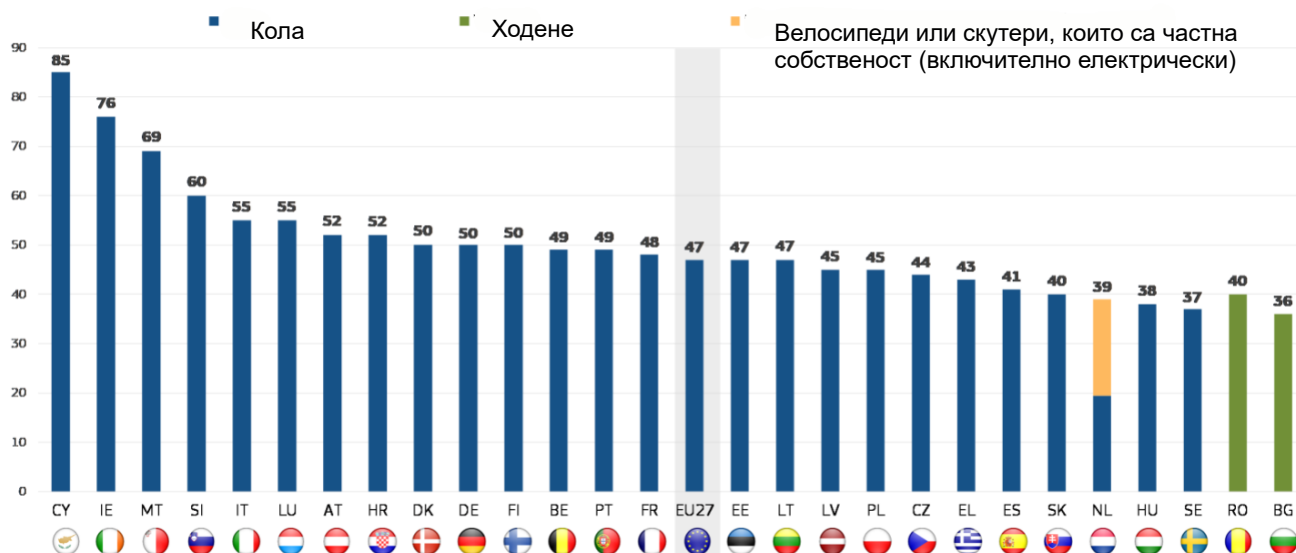
С QA11. В типичен ден, какъв е вашият основен вид транспорт? Под основен режим имаме предвид този, който използвате най-често. (% — ЕС)

Специално проучване на Евробарометър 527
Справедливи възприятия за екологичния преход

Във всички държави членки, с изключение на три, един автомобил е най-често срещаният начин на дневен транспорт, като най-голям дял се наблюдава в Кипър (85 %), Ирландия (76 %) и Малта (69 %). Най-малко се споменава автомобил в Румъния (26 %), България (35 %) и Швеция (37 %). В Румъния (40 %) и България (36 %) ходенето пеша е най-често споменаваният вид ежедневен транспорт. В Холандия автомобилът и частен велосипед или скутер се класират на първо място (39 % всеки).

С QA11. В типичен ден, какъв е вашият основен вид транспорт? Под основен режим имаме предвид този, който използвате най-често. (% — най-упоменатия отговор по държави)

Специално проучване на Евробарометър 527
Справедливи възприятия за екологичния преход

В десет държави най-малко една пета от тях казват, че техният основен вид дневен транспорт е **общественият транспорт**, като най-голям е дялът в Унгария (25 %), Люксембург (24 %) и Словакия и Полша (и двете по 22 %). В другия край на скалата 2 % в Кипър, 4 % в Нидерландия и 7 % в Ирландия и Словения споменават **обществения транспорт**. Нидерландия (39 %) е единствената страна, в която най-малко един на всеки пет души казва, че един **частен велосипед или скутер** е основният им начин на дневен транспорт, следвана от 17 % в Швеция и 16 % в Белгия и Дания. Само 1 % в Португалия и Кипър споменават частен велосипед или скутер.

Италия (6 %) и Гърция (5 %) са единствените държави, в които най-малко една на всеки двадесет споменава **частен мотопед или мотоциклет**, а Дания (11 %) е единствената държава, в която поне един на всеки двадесет споменава **общ велосипед, скутер или мотопед**. В сравнение с септември 2019 г. респондентите в 20 държави вече е по-малко вероятно да кажат, че **автомобилът** е основният им вид дневен транспорт, като най-голям спад се наблюдава в Словения (60 %, -11), Люксембург (55 %, -10) и Франция (48 %, -9) и Румъния (26 %, -9). Броят на автомобилите се е увеличил в шест държави, включително Ирландия (76 %, + 8), а в Хърватия няма промяна.

		EC-27	DA	Б	Б	CZ	DK	DE	EE	IE	EL	ES	FR	HR	TO	CY	LV	LT	ЛУ	HU	MT	NL	B	PL	PT	PO	SI	SK	FI	SE
		БЪГ	Е	Г											BA															
Кола	Май/юни 2022 г.	→	49	35	44	50	50	47	76	43	41	48	52	55	85	45	47	55	38	69	39	52	45	49	26	60	40	50	37	
	Δ септември 2019 г.	▼5	▼5	▼1	4	8	8	▼4	8	▼2	▼1	9	=	▼2	▼4	3	▼1	▼10	2	4	▼3	▼5	2	▼5	9	▼11	▼5	▼7	▼3	
Ходене	Май/юни 2022 г.	21	8	36	23	10	15	19	11	26	31	22	20	19	9	23	21	11	17	11	12	10	19	20	40	16	27	21	20	
	Δ септември 2019 г.	4	▼1	2	2	3	4	1	▼4	4	1	4	1	5	4	=	8	4	▼2	2	7	2	2	3	10	7	2	5	2	
Обществен транспорт (автобус, метро, трамвай, ферибот, градски железопътен транспорт и др.	Май/юни 2022 г.	16	18	20	21	8	15	21	7	20	19	16	12	11	2	18	19	24	25	13	4	18	22	21	18	7	22	11	20	
	Δ септември 2019 г.	=	1	▼3	▼7	2	2	▼2	▼5	▼2	=	=	6	=	▼1	▼5	▼7	3	4	8	=	3	1	▼1	▼5	=	3	=	3	
Велосипеди или скутери, които са частна собственост (включително електрически)	Май/юни 2022 г.	8	16	2	6	15	16	4	2	0	2	5	7	4	1	7	5	4	11	0	39	10	3	1	3	5	6	13	17	
	Δ септември 2019 г.	=	4	=	=	3	1	=	1	▼2	=	2	1	=	1	▼1	=	2	▼3	▼2	▼2	2	▼4	1	▼1	1	=	=	▼4	
Споделени велосипеди, скутери или мотопеди (включително електрически)	Май/юни 2022 г.	2	2	0	1	11	0	2	0	2	1	2	1	3	0	1	1	2	3	0	1	1	3	1	2	4	1	0	1	
	Δ септември 2019 г.	1	1	▼1	=	▼1	=	1	=	1	=	1	▼1	1	=	=	=	1	1	=	1	=	=	1	▼1	2	=	=	1	
Частна собственост на мотоциклети или мотопеди	Май/юни 2022 г.	2	1	1	0	0	1	0	0	5	2	1	2	6	1	1	0	1	2	2	1	3	1	2	2	1	1	1	1	
	Δ септември 2019 г.	=	=	=	▼1	=	=	=	▼2	▼1	▼1	1	▼2	▼1	=	=	1	=	1	▼1	=	=	=	2	=	1	▼1	=		
Влак (извънградски)	Май/юни 2022 г.	1	2	0	1	2	1	0	0	0	1	1	1	0	0	1	0	1	0	1	0	2	2	1	0	1	0	1	2	
	Δ септември 2019 г.	=	▼2	=	▼1	=	=	▼1	▼1	=	=	=	1	=	=	1	=	▼2	▼1	=	▼3	▼1	=	▼1	1	▼1	▼1	▼1	▼1	
Споделяне на автомобили (включително такси)	Май/юни 2022 г.	0	1	1	1	0	0	2	2	3	1	1	2	0	1	0	1	1	1	3	0	1	1	1	2	2	1	1	0	
	Δ септември 2019 г.	=	=	=	=	=	=	=	=	=	=	=	=	=	=	=	=	=	=	=	=	=	=	=	=	=	=	=	=	
Кораб или лодка	Май/юни 2022 г.	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	
	Δ септември 2019 г.	=	=	=	=	=	=	=	=	=	=	=	=	=	=	=	=	=	=	=	=	=	=	=	=	=	=	=	=	
Без ежедневна или редовна мобилност	Май/юни 2022 г.	3	3	4	3	4	2	5	2	1	2	4	3	2	1	4	5	1	3	2	2	3	5	5	6	4	1	3	2	
	Δ септември 2019 г.	=	1	1	1	3	1	3	=	=	=	2	1	▼2	=	2	▼2	=	▼2	=	2	▼2	▼1	1	1	▼1	▼1	3	2	
Други (SPONTANEOUS)	Май/юни 2022 г.	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0	0	0	0	0	0	0	1	0	0	0	
	Δ септември 2019 г.	=	=	=	▼1	=	=	▼1	=	=	=	=	=	=	=	=	1	=	=	=	▼1	=	=	=	1	=	=	=	=	
Не знам	Май/юни 2022 г.	0	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	
	Δ септември 2019 г.	=	=	1	=	=	=	=	=	=	=	=	=	=	=	=	=	=	=	=	=	▼1	=	=	=	=	=	=	=	

QA11 В типичен ден, какъв е вашият основен вид транспорт? Под основен режим имаме предвид този, който използвате най-често. (%)

Специално проучване на Евробарометър 527
Справедливи възприятия за екологичния преход

В 23 държави респондентите вече са по-склонни в сравнение с септември 2019 г. да кажат, че **ходенето пеша** е основният им начин на дневен транспорт, като това важи особено за Румъния (40 %, + 10), Литва (21 %, + 8), Словения (16 %, + 7) и Нидерландия (12 %, + 7). Споменаването на ходенето е намаляло в три държави и остава непроменено в Латвия.

Единствените други съществени промени от 2019 г. насам са спадът в споменаването на **обществения транспорт** в Малта (13 %, -8), Чехия (21 %, -7), Литва (19 %, -7), Хърватия (12 %, -6), Румъния (18 %, -5) и Ирландия (7 %, -5).

Специално проучване на Евробарометър 527
Справедливи възприятия за екологичния преход

Резултатите от **социално-демографския анализ на равнище ЕС** показват няколко разлики между респондентите. Например респондентите, които са по-склонни да използват обществен транспорт или ходене, са жени, млади респонденти, лица с по-ниско образование или такива с финансови затруднения.

- Мъжете (51 %) са по-склонни от жените (41 %) да използват автомобил като основен начин на ежедневен транспорт, докато жените (25 %) са по-склонни от мъжете (16 %) да кажат, че ходят. Освен това жените (18 %) са по-склонни да използват обществен транспорт в сравнение с мъжете (13 %).
- Респондентите на възраст 25—54 години са по-склонни от другите възрастови групи да използват автомобил като основен вид транспорт и е по-малко вероятно да ходят пеша. Хората на възраст 15—25 години (35 %) са по-склонни от по-възрастните групи да кажат, че общественият транспорт е основният им вид, докато тези на възраст 55+ (29 %) са по-склонни от другите възрастови групи да кажат, че ходенето пеша е основният им начин на дневен транспорт.
- Респондентите с високо ниво на образование е по-вероятно да използват автомобил като основен начин на ежедневен транспорт. Например 53 % от лицата с завършено средно образование използват автомобил като основен вид транспорт, в сравнение с 26 % от тези с образователно ниво под средното.
- Респондентите, които са самостоятелно заети с наети лица, са най-склонни да използват автомобил (67 %), особено в сравнение с домашните (33 %) и пенсионерите (34 %). Домашните хора (41 %) са най-склонни да кажат, че ходенето е основният им вид транспорт.
- Респондентите, които изпитват най-големи финансови затруднения, е по-вероятно да споменат ходене (26 %) или обществен транспорт (21 %) и по-малко вероятно да споменат автомобил (36 %), отколкото тези с по-малко затруднения.
- Колкото повече разполагаме доход има респондентът, толкова по-вероятно е да се каже, че основният му режим е кола и толкова по-малко вероятно е да се каже, че е ходене. Например, 31 % в 1-ви квинтил споменават ходене, в сравнение с 10 % в 5-ти квинтил.
- Може би не е изненадващо, че респондентите, живеещи в големи градове, са най-склонни да споменат обществения транспорт (33 %) и най-малко вероятно да споменат автомобил (32 %).
- Собствениците на автомобили са по-малко склонни да споменават ходенето пеша като ежедневен вид транспорт в сравнение с респондентите, които не притежават автомобил.

	Кола	Споделяне на автомобили (включително такси)	Частна собственост на мотоциклет и или мотопеди	Влак (извънградски)	Кораб или лодка	Обществено транспортно средство (автобус, метро, трамвай, ферибот, градски железопътен транспорт и др.)	Велосипед и или скутери, които са частна собственост (включително електрически)	Споделени велосипеди, скутери или мотопеди (включително електрически)	Ходене	Без ежедневна или редовна мобилност	Други (SPONTANEOUS)	Не знам
EC-27	47	0	2	1	0	16	8	2	21	3	0	0
Пол												
Мъж	53	1	3	1	0	13	9	2	16	2	0	0
Жена	41	1	1	1	0	18	8	1	25	4	0	0
Възраст												
15—24	23	1	4	1	0	35	11	4	20	1	0	0
25—39	56	1	2	1	0	14	9	2	13	2	0	0
40—54	60	1	2	1	0	13	7	1	14	1	0	0
55+	41	1	1	0	0	13	8	2	29	5	0	0
Положение на домакинството												
Единично домакинство без деца	33	1	2	1	0	23	9	2	25	4	0	0
Еднофамилна къща с деца	45	0	2	1	0	16	8	1	22	4	1	0
Няколко домакинства без деца	50	1	1	1	0	12	8	2	22	3	0	0
Домакинство с деца	62	0	2	1	0	11	8	1	13	2	0	0
Трудности при плащането на сметки												
През по-голямата част от времето	36	1	3	0	0	21	6	1	26	5	1	0
От време на време	46	1	2	1	0	16	6	2	23	3	0	0
Почти никога/Никога	48	1	1	1	0	15	10	2	19	3	0	0
Общ разполагаем доход — квинтил												
1-ви квинтил	30	0	2	1	0	20	8	2	31	6	0	0
2-ри квинтил	45	1	1	1	0	13	9	2	25	3	0	0
3-ти квинтил	50	1	1	1	0	14	10	1	20	2	0	0
Четвърти квинтил	56	1	1	1	0	14	9	2	14	2	0	0
Пети квинтил	57	1	2	1	0	15	11	2	10	1	0	0
Статут на заетост												
Наети на безсрочен договор	62	1	2	1	0	14	8	1	10	1	0	0
Наети на краткосрочен договор	49	0	3	1	0	17	12	2	16	0	0	0
Наети в агенция за временна заетост/онлайн платформа	51	3	2	4	1	19	8	4	6	2	0	0
Самостоятелно заети лица без наети лица	60	1	4	1	0	10	8	1	14	1	0	0
Самостоятелно заети лица с наети лица	67	1	1	3	1	6	4	3	10	3	1	0
Безработни	37	1	2	0	0	16	7	2	32	3	0	0
Пенсионери	34	1	1	0	0	13	8	2	34	7	0	0
Грижа за дома, неактивна	33	0	1	0	0	13	5	1	41	6	0	0
Ученик	16	1	5	2	0	39	13	4	19	1	0	0
Други	53	0	5	0	0	13	10	1	15	0	3	0
Кое е най-високото ниво на образование, което сте завършили? (САМО ЕДИН ОТГОВОР)												
По-долу вторичен	26	1	1	0	0	12	4	1	44	11	0	0
Вторичен	46	1	2	1	0	16	8	2	21	3	0	0
Пост вторичен	53	1	2	1	0	14	8	2	17	2	0	0
Университет	51	1	2	1	0	17	11	1	14	2	0	0
Кое от следните описва най-добре района, в който живеете?												
Голям град	32	1	2	1	0	33	9	2	19	1	0	0
Предградията или покрайнините на голям град	50	0	2	1	0	18	9	1	16	3	0	0
Град или малък град	50	1	2	1	0	10	9	2	23	2	0	0
Селце	54	1	1	1	0	7	7	2	21	6	0	0
Ферма или дом в провинцията	80	2	0	0	0	3	4	0	7	4	0	0
Имаш ли кола?												
Да, дизел	70	1	1	0	0	7	5	1	13	2	0	0
Да, бензин	62	1	1	1	0	9	8	2	15	1	0	0
Да, хибрид	64	1	2	1	0	11	8	2	9	2	0	0
Да, електрически	65	2	0	0	1	9	9	1	10	3	0	0
Да, други	52	1	7	2	1	8	8	1	14	6	0	0
Не, не мога да си позволя	5	1	2	1	0	36	12	4	34	5	0	0
Не, друга причина	5	1	3	1	0	33	11	2	37	7	0	0
QA11 В типичен ден, какъв е вашият основен вид транспорт? Под основен режим имаме предвид този, който използвате най-често. (% — ЕС)												

Специално проучване на Евробарометър 527

Справедливи възприятия за екологичния преход

По-голямата част от респондентите в градските райони считат качеството на обществения транспорт за добро от гледна точка на качество, наличност и достъпност. Удовлетвореността от обществения транспорт е много по-ниска в селските райони.

Сред респондентите удовлетвореността от качеството на публичния транспорт обикновено е по-висока от удовлетвореността от достъпността и наличността, както е показано на графиката по-долу.

Шест от всеки десет респонденти (60 %) оценяват качеството на обществения транспорт в района, в който живеят добре, като 12 % казват, че това е „много добро“.³¹ Около три от десет (31 %) оценяват качеството като лошо, като 9 % казват, че е „много лошо“. Почти един на всеки десет (9 %) казва, че не знае.

По-голямата част (55 %) също оценяват качеството на обществения транспорт като добро, като 13 % го оценяват като „много добро“. Почти четири от всеки десет (39 %) оценяват наличността като лоша, като

13 % казват, че това е „много лошо“. Почти един на всеки десет (9 %) казва, че не знае.

Повече от половината (54 %) оценяват достъпността на обществения транспорт в техния район като добра, като 11 % казват, че е „много добър“. Почти четири от десет (38 %) оценяват достъпността като лоша, като 11 % казват, че това е „много лошо“. По-малко от един на всеки десет (8 %) казват, че не знаят.

QA12 Как бихте оценили качеството на обществения транспорт в района, в който живеете? (% — ЕС)

12.1 По отношение на наличността: наличността се отнася до наличието на достатъчно услуги за обществен транспорт, за да можете да стигнете до местата, до които трябва да отидете, по отношение на количеството и вида.

12.2 По отношение на достъпността, това са парите и времето, необходими за пътуване с обществен транспорт от едно място на друго.

12.3 От гледна точка на качеството: качество означава точност, чистота, безопасност, лесен достъп и комфорт

31

■ Много добро
 ■ Достатъчно добро
 ■ Достатъчно лошо
 ■ Много лошо
 ■ Не знам

достатъчно услуги за обществен транспорт, за да можете да стигнете до местата, до които трябва да отидете, по отношение на количеството и вида. 12.2 По отношение на достъпността, това са парите и времето, необходими за пътуване с обществен транспорт от едно място на друго. 12.3 От гледна точка на качеството: качеството означава точност, чистота, безопасност, лесен достъп и комфорт.

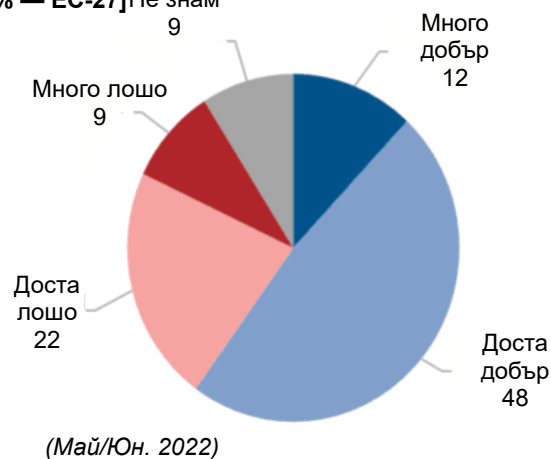
Специално проучване на Евробарометър 527
Справедливи възприятия за екологичния преход

Във всички държави, с изключение на една, по-голямата част от респондентите заявяват, че качеството на обществения транспорт в техния район е добро, въпреки че пропорциите варират от 82 % в Люксембург, 80 % в Чехия и 75 % в Нидерландия до 45 % в Кипър (спрямо 44 % „лоши“), 50 % в Италия и 52 % в Хърватия. В шест държави най-малко една на всеки пет казва, че качеството е „много добро“: Швеция, Люксембург (27 %), Чехия (25 %), Австрия (24 %), Естония (23 %) и Нидерландия (20 %).

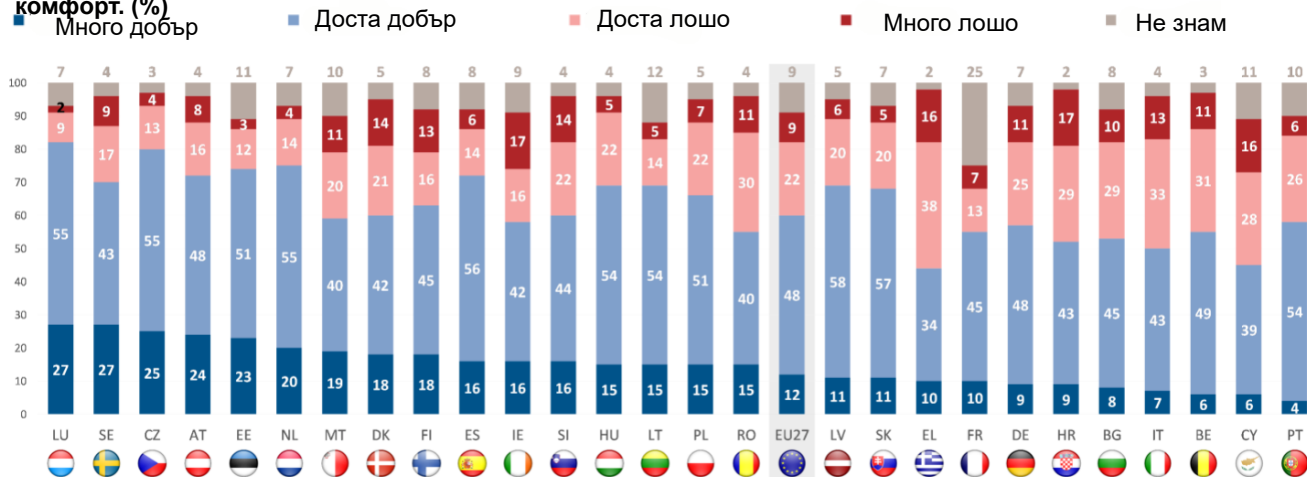
Изключение е Гърция, където 44 % казват, че качеството на обществения транспорт в техния район е добро, а 54 % казват, че е лошо.

За пореден път има високо ниво на отговори „не знам“ във Франция (25 %).

QA12.3 Как бихте оценили качеството на обществения транспорт в района, в който живеете? По отношение на качеството: качеството означава точност, чистота, безопасност, лесен достъп и комфорт. (% — ЕС-27)

QA12.3 Как бихте оценили качеството на обществения транспорт в района, в който живеете? По отношение на качеството: качеството означава точност, чистота, безопасност, лесен достъп и комфорт. (%)

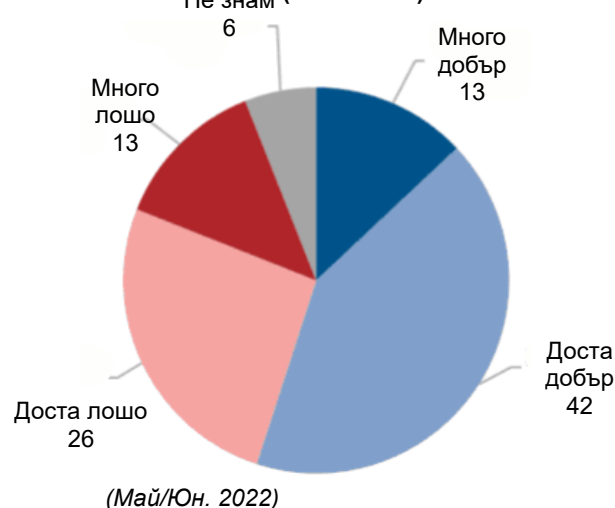
Специално проучване на Евробарометър 527
Справедливи възприятия за екологичния преход

В 22 държави по-голямата част от респондентите оценяват наличието на обществен транспорт в техния район като добро, като най-голям е дялът в Люксембург (76 %), Чехия (73 %) и Унгария (71 %). В Италия делът на наличните рейтинги като добри или лоши са равни (и двете по 48 %).

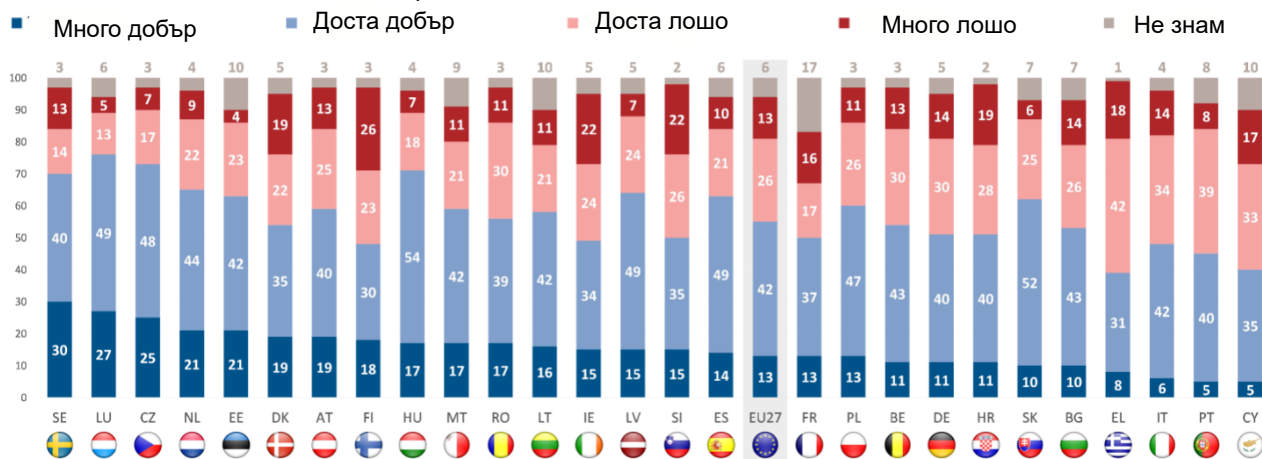
В Швеция (30 %), Люксембург (27 %), Чехия (25 %), Нидерландия и Естония (и двете по 21 %), най-малко един на всеки пет процента е наличен като „много добър“.

В останалите четири държави само малцинство оценява наличието на обществен транспорт в техния район като добро: Гърция (39 %), Кипър (40 %), Португалия (45 %) и Финландия (48 %).

QA12.1 Как бихте оценили качеството на обществения транспорт в района, в който живеете? По отношение на наличността: наличността се отнася до наличието на достатъчно услуги за обществен транспорт, за да можете да стигнете до местата, до които трябва да отидете, по отношение на количеството и вида, (% — ЕС-27)

QA12.1 Как бихте оценили качеството на обществения транспорт в района, в който живеете? (% — по отношение на наличността: наличността се отнася до наличието на достатъчно услуги за обществен транспорт, за да можете да стигнете до местата, до които трябва да отидете, по отношение на количество и вид.)

Специално проучване на Евробарометър 527
Справедливи възприятия за екологичния преход

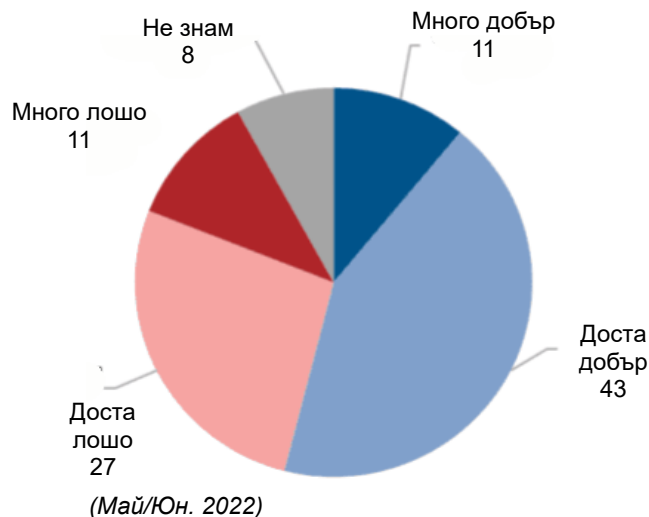
Респондентите в Люксембург (93 %) са много по-склонни да кажат, че достъпността на обществения транспорт в техния район е добра, отколкото в други държави. Всъщност в Люксембург по-голямата част (61 %) оценяват достъпността като „много добра“ — единствената страна, в която повече от трима на всеки десет казват това.

Има 25 държави, в които по-голямата част от населението оценява достъпността като добра, като пропорциите варират от 93 % в Люксембург, 74 % в Чехия и 72 % в Естония до 46 % в Португалия (спрямо 44 % лошо), 48 % в Кипър (при 37 % лошо) и 49 % в Дания (с 46 % лошо). В Германия (43 %) и Нидерландия (46 %) само малцинствената достъпност е толкова добра.

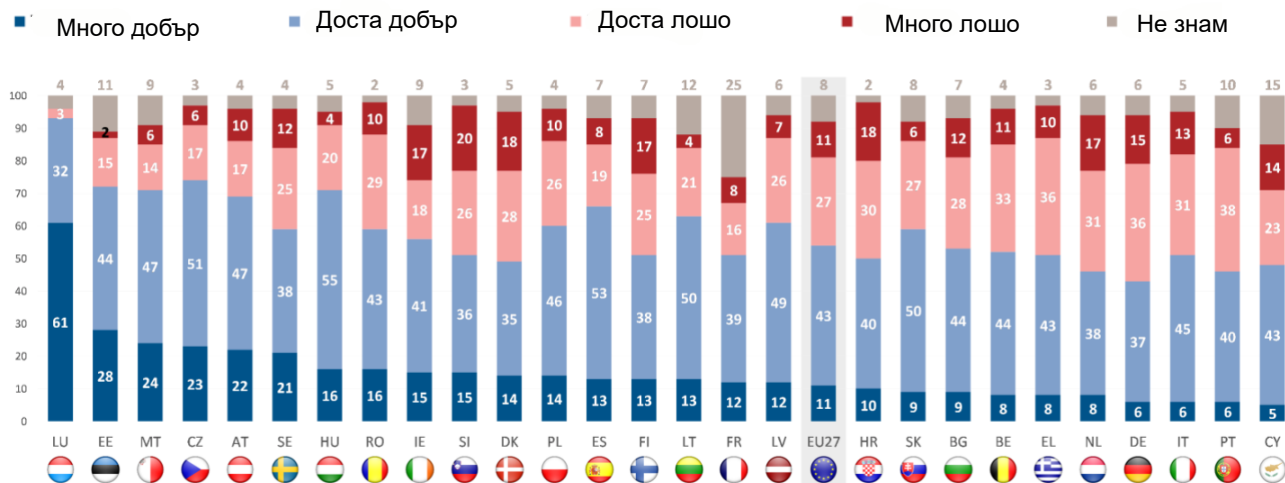
Една четвърт (25 %) от анкетираните във Франция казват, че не знаят.

Като се има предвид по-широкият поглед върху резултатите, респондентите в Люксембург и Чехия постоянно са най-склонни да оценяват всеки аспект на местния обществен транспорт като добър, докато тези в Кипър са последователно сред най-склонните да оценяват всеки аспект като лош.

QA12.2 Как бихте оценили качеството на обществения транспорт в района, в който живеете? По отношение на достъпността, това са парите и времето, необходими за пътуване с обществен транспорт от едно място на друго. (% — ЕС-27)

QA12.2 Как бихте оценили качеството на обществения транспорт в района, в който живеете? (% — по отношение на достъпността, това са парите и времето, необходими за пътуване с обществен транспорт от едно място на друго.)

Специално проучване на Евробарометър 527
Справедливи възприятия за екологичния преход

Резултатите от **социално-демографския анализ на равнище ЕС** илюстрират няколко разлики между респондентите, особено по отношение на възрастта, равнището на образование, доходите и урбанизацията.

- Тези на възраст 15—24 години са по-склонни от по-възрастните респонденти да оценят качеството (64 %), достъпността (59 %) и наличността (62 %) на местния обществен транспорт като „добри“.
- Респондентите с високо равнище на образование е по-вероятно да оценят качеството, финансовата достъпност и наличността на местния обществен транспорт като добри. Например 58 % от респондентите с образование след завършено средно образование или висше образование оценяват наличието на местния обществен транспорт като „добро“, в сравнение с 54 % от тези със средно образование и 47 % от тези с ниво на образование под средното.
- Колкото по-малко финансови затруднения изпитва респондентът, толкова по-вероятно е всеки аспект на местния обществен транспорт да бъде оценен като добър. Например 56 % с най-малко трудности оценяват наличността като добра, в сравнение с 46 % от тези с най-големи затруднения.
- Колкото повече разполагам доход има респондентът, толкова по-вероятно е да се каже, че достъпността на местния транспорт е добра: 58 % в 5-ти квинтил казват това, в сравнение с 48 % в първия квинтил.
- Колкото по-урбанизирана е средата на респондента, толкова по-вероятно е всеки аспект да бъде оценяван като добър. Най-голямата разлика се наблюдава в наличността, като 75 % в големите градове казват, че това е добро в сравнение с 35 % в селските села. Също така си струва да се отбележи, че тези, които живеят в големите градове, са по-склонни от тези, които живеят в предградията или покрайнините на големия град, да оценят всеки аспект на обществения си транспорт като добър. Например, 75 % от живеещите в голям град оценяват наличността като добра, в сравнение с 59 %, живеещи в предградията или покрайнините на голям град.

Специално проучване на Евробарометър 527
Справедливи възприятия за екологичния преход

	По отношение на качеството: качеството означава точност, чистота, безопасност, лесен достъп и комфорт.	По отношение на наличността: наличността се отнася до наличието на достатъчно услуги за обществен транспорт, за да можете да стигнете до местата, до които трябва да отидете, по отношение на количеството и вида.	По отношение на достъпността, това са парите и времето, необходими за пътуване с обществен транспорт от едно място на друго.
ЕС-27	60	55	54
Пол			
Мъж	59	53	54
Жена	60	56	53
Възраст			
15—24	64	62	59
25—39	61	55	54
40—54	59	53	51
55+	59	53	54
Трудности при плащането на сметки			
През по-голямата част от времето	50	46	43
От време на време	56	53	51
Почти никога/Никога	62	56	56
Имиджът на ЕС			
Общо „положително“	64	58	57
Неутрален	59	54	53
Общо „отрицателно“	50	45	44
Общ разполагаем доход — квинтил			
1-ви квинтил	57	54	48
2-ри квинтил	61	54	53
3-ти квинтил	60	54	53
Четвърти квинтил	61	53	51
Пети квинтил	62	58	58
Статут на заетост			
Наети на безсрочен договор	61	55	54
Наети на краткосрочен договор	63	58	51
Наети в агенция за временна заетост/онлайн платформа	63	57	58
Самостоятелно заети лица без наети лица	58	52	53
Самостоятелно заети лица с наети лица	55	54	52
Безработни	55	52	46
Пенсионери	60	54	54
Грижа за дома, неактивна	51	45	43
Ученик	66	64	61
Други	65	53	45
Кое от следните описва най-добре района, в който живеете?			
Голям град	71	75	67
Предградията или покрайнините на голям град	62	59	56
Град или малък град	59	53	53
Селце	49	36	41
Ферма или дом в провинцията	33	19	28
Имаш ли кола?			
Да, дизел	56	48	40
Да, бензин	59	53	47
Да, хибрид	63	52	41
Да, електрически	62	52	50
Да, други	55	58	59
Не, не мога да си позволя	64	62	56
Не, друга причина	64	65	60
QA12Как бихте оценили качеството на обществения транспорт в района, в който живеете? (% — общо „Добро“)			

Специално проучване на Евробарометър 527
Справедливи възприятия за екологичния преход

По-честият и по-достъпен обществен транспорт са основните неща, които биха помогнали на респондентите да изберат по-устойчив транспорт.

Респондентите бяха запитани какво би им помогнало най-много да възприемат по-устойчив вид транспорт.³² Най-често се споменава обществен транспорт (36 %), следван от по-достъпния обществен транспорт (29 %).

Най-малко един от всеки пет споменава за по-бърз обществен транспорт (23 %), нови или по-добре проектирани маршрути за обществен транспорт (21 %) или повече и по-безопасни велосипедни алеи (20 %). Почти колкото много респонденти споменават по-близки спирки на обществения транспорт (19 %).

Най-малко един на всеки десет казват, че по-добрата взаимосвързаност между обществените и частните видове транспорт (16 %), по-малко замърсените и по-малко задръстените улици (16 %), по-благоприятните за пешеходците улици (14 %) или по-достъпните

електрически велосипеди (13 %) биха им помогнали да възприемат по-устойчив транспорт.

Почти един на всеки десет (8 %) заявява, че подобрените възможности за споделяне на автомобили ще им помогнат най-много.

С QA13. От списъка по-долу кои аспекти биха Ви помогнали най-много да възприемете по-устойчив вид транспорт? (МАКСИМУМ 3 ОТГОВОРА) (% — ЕС)

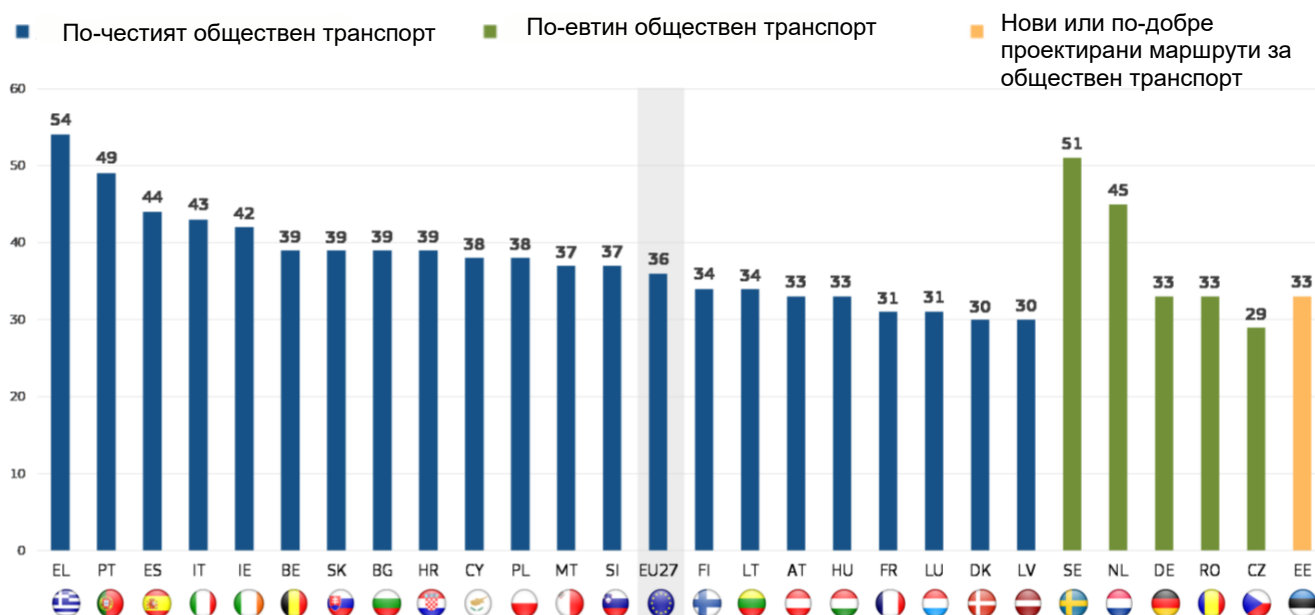
³² С QA13. От списъка по-долу кои аспекти биха Ви помогнали най-много да възприемете по-устойчив вид транспорт? (МАКСИМУМ 3 ОТГОВОРА)

Специално проучване на Евробарометър 527
Справедливи възприятия за екологичния преход

В 21 държави респондентите най-вероятно ще кажат, че по-честият обществен транспорт най-много ще им помогне да възприемат по-устойчив вид транспорт, като най-голям дял се наблюдава в Гърция (54 %), Португалия (49 %) и Испания (44 %), а най-ниският в Дания и Латвия (30 %).

В пет държави, включително Швеция (51 %) и Нидерландия (45 %), по-достъпният обществен транспорт е най-често споменаваният отговор, докато в Естония (33 %) от респондентите най-често казват, че нови или по-добре проектирани маршрути на обществения транспорт ще им помогнат да възприемат по-устойчив транспорт.

С QA13. От списъка по-долу кои аспекти биха Ви помогнали най-много да възприемете по-устойчив вид транспорт? (% от най-упоменатия отговор по държави)

Специално проучване на Евробарометър 527
Справедливи възприятия за екологичния преход

Резултатите от **социално-демографския анализ в ЕС** показва много различия между респондентите, например с финансови затруднения, образование, заетост или възраст.

- Лицата на възраст 15—54 години най-често споменават по-бърз обществен транспорт, нови или по-добре проектирани маршрути за обществен транспорт или повече и по-безопасни велосипедни алеи в сравнение с респондентите на възраст над 55 години. Например 28 % от 15—24-годишните посочват по-бързия обществен транспорт, в сравнение с 19 % от лицата на възраст над 55 години, като важен аспект, който би им помогнал да възприемат по-устойчиви видове транспорт.
- Колкото по-голям е разполагаемият доход на респондента, толкова по-вероятно е той да спомене по-бърз обществен транспорт, нови или по-добре проектирани маршрути или по-добра взаимосвързаност между публичните и частните видове транспорт, и толкова по-малко вероятно е да се спомене по-добрата достъпност.
- Колкото повече финансови затруднения изпитва респондентът, толкова по-вероятно е те да споменат по-достъпния обществен транспорт: 36 % с най-големи трудности го правят, в сравнение с 27 % с най-малко трудности. Тези с най-малки затруднения (22 %) също са най-склонни да споменават повече и по-безопасни велосипедни алеи в сравнение с тези с трудности поне в някои случаи (16 %).
- Респондентите с висше образование е по-вероятно да споменат повече велосипедни алеи (24 %) и по-бърз обществен транспорт (26 %), отколкото всяка друга група. По-малко вероятно е обаче те да споменат по-достъпния обществен транспорт (26 %), особено в сравнение с хората със средно (31 %) или под средното (30 %) ниво на образование.
- Респондентите, наети в агенция за временна заетост/онлайн платформа (24 %) са най-склонни да споменат по-добра взаимосвързаност между публичните и частните видове транспорт. Учениците са по-склонни от другите работни групи да споменат по-достъпния обществен транспорт (33 %), по-безопасните велосипедни алеи (28 %) и по-честия обществен транспорт (39 %).
- Колкото по-урбанизирана е средата на респондента, толкова по-вероятно е да се спомене по-бързият обществен транспорт. Респондентите от селските райони е по-вероятно да споменат по-честия обществен транспорт или по-близките спирки на обществения транспорт.

Специално проучване на Евробарометър 527
Справедливи възприятия за екологичния преход

Справедливи възприятия за екологичния преход

	По-честият обществен транспорт	По-евтин обществен транспорт	По-бърз обществен транспорт	Нови или по-добре проектирани маршрути за обществен транспорт	Повече и по-безопасни велосипедни алеи	По-тесни спирки на обществения транспорт
ЕС-27	36	29	23	21	20	19
Пол						
Мъж	35	28	23	22	21	17
Жена	38	30	23	21	19	21
Възраст						
15—24	37	32	28	21	26	17
25—39	37	28	25	22	23	19
40—54	37	29	26	23	20	17
55+	35	28	19	19	16	20
Трудности при плащането на сметки						
През по-голямата част от времето	39	36	25	21	16	21
От време на време	39	32	24	20	16	22
Почти никога/Никога	35	27	23	22	22	17
Общ разполагаем доход — квинтил						
1-ви квинтил	34	32	19	18	18	21
2-ри квинтил	37	31	21	20	20	19
3-ти квинтил	36	30	25	23	20	18
Четвърти квинтил	36	29	24	25	22	18
Пети квинтил	36	25	28	26	23	15
Статут на заетост						
Наети на безсрочен договор	37	29	26	24	22	17
Наети на краткосрочен договор	35	33	25	24	21	18
Наети в агенция за временна заетост/онлайн платформа	29	21	18	22	18	19
Самостоятелно заети лица без наети лица	35	24	22	21	21	17
Самостоятелно заети лица с наети лица	30	22	25	19	17	12
Безработни	39	35	22	18	18	19
Пенсионери	35	28	17	18	16	21
Грижа за дома, неактивна	40	33	23	18	15	24
Ученик	40	31	29	22	27	19
Други	28	29	21	18	23	17
Кое е най-високото ниво на образование, което сте завършили? (САМО ЕДИН ОТГОВОР)						
По-долу вторичен	39	30	20	16	7	20
Вторичен	36	31	23	20	19	20
Пост вторичен	36	27	23	22	23	18
Университет	38	26	26	25	24	14
Кое от следните описва най-добре района, в който живеете?						
Голям град	33	31	27	21	21	16
Предградията или крайните на голям град	35	31	21	22	22	16
Град или малък град	36	29	22	20	21	20
Селце	40	28	21	22	17	21
Ферма или дом в провинцията	41	24	18	31	11	26
Имаш ли кола?						
Да, дизел	37	25	24	22	20	18
Да, бензин	37	29	23	22	20	20
Да, хибрид	35	23	26	25	24	16
Да, електрически	24	20	22	23	27	10
Да, други	32	20	14	15	16	19
Не, не мога да си позволя	38	39	23	18	19	21
Не, друга причина	35	30	22	19	20	18

QA13 От следния списък кои аспекти биха Ви помогнали най-много да възприемете по-устойчив вид транспорт? (МАКСИМУМ 3 ОТГОВОРА)

Справяне на въздействия за екологичния преход

QA13 От следния списък кои аспекти биха Ви помогнали най-много да възприемете по-устойчив вид транспорт? (МАКСИМУМ 3 ОТГОВОРА) (%) — ЕС

3. Достъп до зелени площи

Три четвърти от анкетираните живеят в рамките на десет минути пеша от зелено пространство, а повече от осем от всеки десет са доволни от качеството му.

Голяма част от анкетираните живеят в рамките на десет минути пешеходно разстояние от зеленото пространство.³³ Половината (50 %) живеят на пет минути или по-малко, докато 26 % казват, че живеят между шест и десет минути пеша. Около един на всеки седем (16 %) живее на 11—20 минути пеша от зелено пространство, като 5 % живеят на 21—30 минути и 2 % повече от 30 минути.

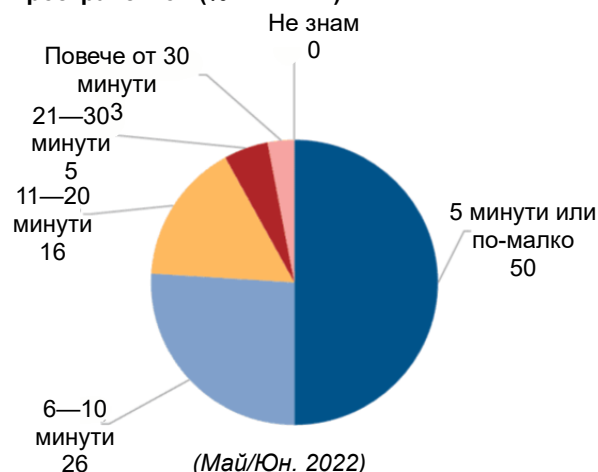
В 22 държави членки респондентите най-вероятно ще живеят в рамките на пет минути пеша до най-близкото си зелено пространство, въпреки че пропорциите варират от 85 % във Финландия, 84 % в Словения и 82 % в Швеция до 35 % в Гърция, 37 % в Полша и 38 % в Унгария.

В Италия (34 %), Португалия (33 %) и България (31 %) респондентите най-често живеят между шест и десет минути пеша от зелено пространство.

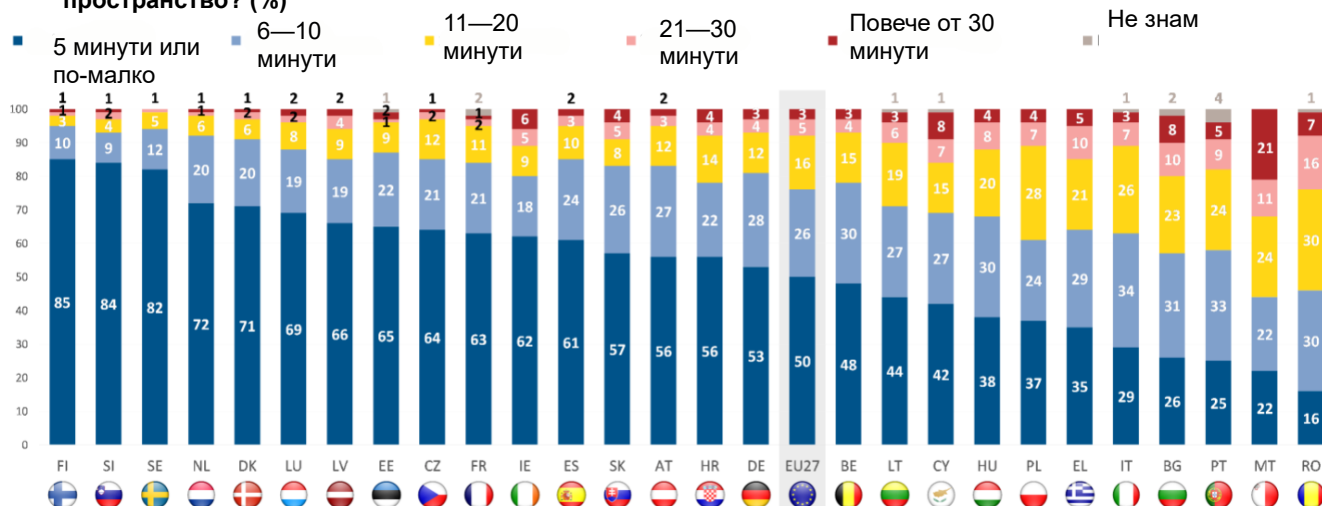
В Малта (24 %) респондентите най-вероятно ще живеят на 11—20 минути пеша от зелено пространство. В Румъния респондентите са еднакво вероятно да живеят на шест до десет или 11—20 минути пеша (и двете по 30 %).

Има само четири държави, в които поне една от десет живее на 21—30 минути пеша от най-близкото зелено пространство: Румъния (16 %), Малта (11 %), България (и двете по 10 %). Малта (21 %) е единствената страна, в която поне един на всеки десет живее на повече от 30 минути пеша.

НА 14-ТИ ПЪТ. Колко време отнема ходенето от дома до най-близкото зелено пространство? (% — ЕС-27)

НА 14-ТИ ПЪТ. Колко време отнема ходенето от дома до най-близкото зелено пространство? (%)

Специално проучване на Евробарометър 527
Справедливи възприятия за екологичния преход

Социално-демографският анализ на равнище ЕС показва, че най-забележителните разлики са между тези, които живеят в рамките на пет минути пеша от най-близкото си зелено пространство, и тези, които живеят на 11—20 минути пеша, като образователното равнище, финансовото положение и урбанизацията са основните диференциатори.

- Например 61 % от респондентите с образователна степен след средното образование са в рамките на пет минути пеша от най-близкото си зелено пространство, в сравнение с 46 % от тези със средно образование и 47 % от тези с ниво под средното.
- Разликите са още по-големи въз основа на финансовото състояние. Повече от половината (55 %) от тези, които рядко или никога нямат проблеми с плащането на сметки, живеят в рамките на пет минути пеша от зелено пространство, в сравнение с (42 %) около четири на всеки десет, които имат проблеми с плащането на сметки поне през част от времето. По подобен начин 20 %, които имат финансови затруднения поне за част от времето, живеят на 11—20 минути пеша от зелено пространство, в сравнение с 13 %, които изпитват най-малко финансови затруднения.
- В допълнение, тези с разполагаем доход в 5-ти квинтил (56 %) са най-склонни да живеят в рамките на пет минути зелено пространство.
- Не е изненадващо, че колкото по-малко урбанизирани средата на респондента, толкова по-вероятно е те да живеят близо до зеленото пространство. Например 83 % от живеещите в провинцията са на пет минути пеша от зелено пространство, както и 60 %, които живеят в село и 56 %, които живеят в предградията или покрайнините на голям град. За разлика от тях 47 % от живеещите в малки или малки градове, а 42 % живеят в големи градове, също са на пет минути пеша от зелено пространство.

Освен това респондентите, които са наети в агенция за временна заетост/онлайн платформа, е много по-малко вероятно от тези в други групи по заетостта да живеят в рамките на пет минути пеша (38 %), но много по-вероятно е да живеят 21—30 минути пеша (16 %) от най-близкото си зелено пространство.

Специално проучване на Евробарометър 527
Справедливи възприятия за екологичния преход

	5 минути или по-малко	6—10 минути	11—20 минути	21—30 минути	Повече от 30 минути	Не знам
ЕС-27	50	26	16	5	3	0
Пол						
Мъж	50	27	16	4	3	0
Жена	50	25	16	5	3	1
Възраст						
15—24	53	25	14	4	3	1
25—39	49	26	16	5	3	1
40—54	48	28	16	5	2	1
55+	51	25	16	4	3	1
Трудности при плащането на сметки						
През по-голямата част от времето	41	27	20	6	5	1
От време на време	42	28	20	6	3	1
Почти никога/Никога	55	25	13	4	2	1
Общ разполагаем доход — квинтил						
1-ви квинтил	48	25	17	5	4	1
2-ри квинтил	50	25	16	6	3	0
3-ти квинтил	51	26	15	4	3	1
Четвърти квинтил	49	28	17	4	2	0
Пети квинтил	56	24	13	5	2	0
Статут на заетост						
Наети на безсрочен договор	50	27	16	5	2	0
Наети на краткосрочен договор	48	29	17	4	2	0
Наети в агенция за временна заетост/онлайн платформа	38	22	21	16	3	0
Самостоятелно заети лица без наети лица	47	30	16	4	2	1
Самостоятелно заети лица с наети лица	52	20	16	6	6	0
Безработни	48	24	19	5	3	1
Пенсионери	52	24	15	5	3	1
Грижа за дома, неактивна	46	27	18	5	3	1
Ученик	52	25	14	4	4	1
Други	49	38	7	1	5	0
Кое е най-високото ниво на образование, което сте завършили? (САМО ЕДИН ОТГОВОР)						
По-долу вторичен	47	26	15	6	3	3
Вторичен	46	27	18	5	3	1
Пост вторичен	61	22	12	3	2	0
Университет	55	26	13	4	2	0
Кое от следните описва най-добре района, в който живеете?						
Голям град	42	28	20	6	3	1
Предградията или покрайнините на голям град	56	24	13	4	3	0
Град или малък град	47	28	17	5	2	1
Селце	60	20	11	5	3	1
Ферма или дом в провинцията	83	6	4	2	5	0
QA14 Колко време отнема да се разходите от дома си до най-близкото зелено пространство? (% — ЕС)						

Специално проучване на Евробарометър 527
Справедливи възприятия за екологичния преход

Голяма част от анкетираните (85 %) заявяват, че са доволни от качеството на зеленото пространство, което е най-близо до дома им, а 34 % заявяват, че са „много доволни“.³⁴ Малко над един на всеки десет (14 %) са недоволни, като 2 % са „много недоволни“.

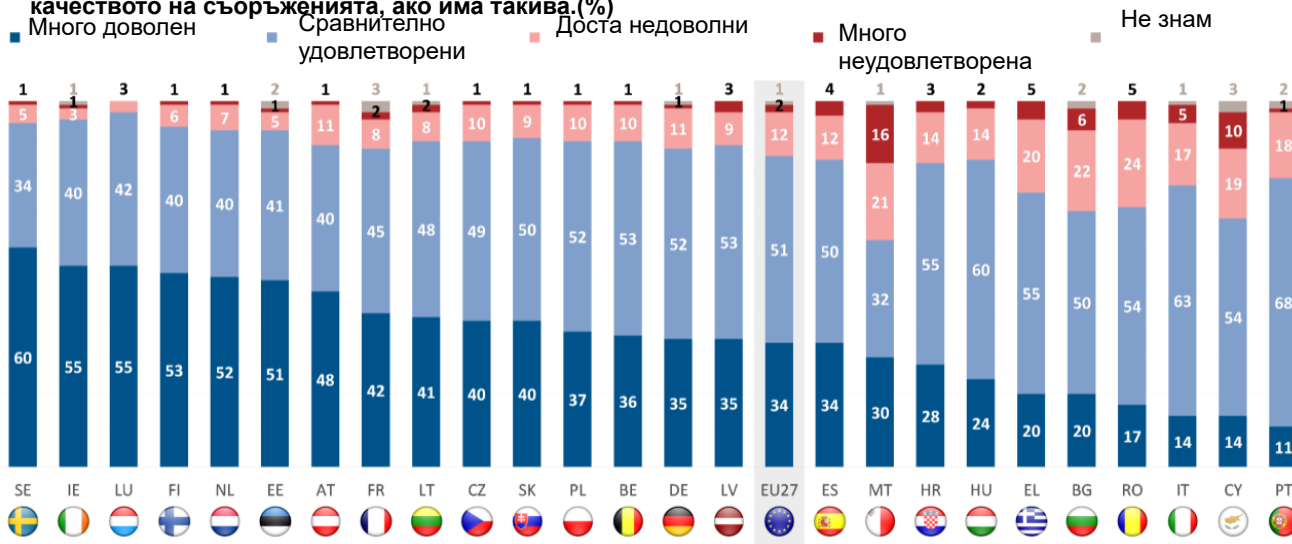
Повече от шест от всеки десет респонденти във всяка страна заявяват, че са доволни от качеството на зеленото пространство, което е най-близо до дома им. Почти всички респонденти в Люксембург (97 %) се чувстват по този начин, както и 95 % в Ирландия и Словения. В другия край на скалата 62 % в Малта, 68 % в Кипър и 70 % в България мислят по същия начин.

В осем страни, включително Словения (68 %), Дания (63 %) и Швеция (60 %), поне половината заявяват, че са „много доволни“ от качеството на най-близкото си зелено пространство.

С QA15. Вземайки предвид всички аспекти, колко доволни или недоволни сте от качеството на най-близкото зелено пространство до дома си? „Качеството“ може да включва колко добре отговаря на техните нужди, независимо дали е безопасно, привлекателно, без отпадъци или друга бъркотия, както и качеството на съоръженията, ако има такива. (% — ЕС-27)

С QA15. Вземайки предвид всички аспекти, колко доволни или недоволни сте от качеството на най-близкото зелено пространство до дома си? „Качеството“ може да включва колко добре отговаря на техните нужди, дали е безопасно, привлекателно, без отпадъци или друга бъркотия, както и качеството на съоръженията, ако има такива. (%)

³⁴ С QA15. Вземайки предвид всички аспекти, колко доволни или недоволни сте от качеството на най-близкото зелено пространство до дома си? „Качеството“ може да включва колко добре отговаря на техните нужди, независимо дали е безопасно, привлекателно, без отпадъци или друга бъркотия, както и качеството на съоръженията, ако има такива.

Специално проучване на Евробарометър 527
Справедливи възприятия за екологичния преход

Като се има предвид високата степен на удовлетвореност на респондентите от качеството на най-близкото им зелено пространство, не е изненадващо, че има малко различия в **социално-демографския анализ на равнище ЕС**.

- Респондентите с по-висока степен на образование са малко по-удовлетворени от тези с по-ниско ниво на образование. Например 87 % от тези с висше или след средно образование са удовлетворени, в сравнение с 81 % от тези с ниво под средното образование.
- Колкото по-малко финансови затруднения изпитва респондентът, толкова по-вероятно е те да бъдат удовлетворени: 88 % с най-малко трудности са доволни от качеството, в сравнение със 76 %, които имат най-големи затруднения.
- Респондентите, които са наети в агенция за временна заетост/онлайн платформа (71 %), е много по-малко вероятно да бъдат удовлетворени от други групи за заетост. Заслужава да се отбележи, че тази група също е по-вероятно да живее по-далеч от най-близкото си зелено пространство.
- И накрая, хората, живеещи в села (87 %) или стопанства/домове в провинцията (93 %) са по-склонни да бъдат удовлетворени, отколкото тези в урбанизираните райони. Например 83 % от анкетираните, живеещи в големи градове или в предградията, заявяват, че са доволни.

Специално проучване на Евробарометър 527
Справедливи възприятия за екологичния преход

	Много доволен	Сравнително удовлетворени	Достатъчно недоволни	Много недоволни	Не знам	Общо „удовлетворени“	Общо „неудовлетворени“	Не знам
ЕС-27	34	51	12	2	1	85	14	1
Пол								
Мъж	33	52	12	2	1	85	14	1
Жена	35	50	12	2	1	85	14	1
Възраст								
15—24	33	52	11	3	1	85	14	1
25—39	33	51	12	3	1	84	15	1
40—54	32	52	13	2	1	84	15	1
55+	36	50	11	2	1	86	13	1
Трудности при плащането на сметки								
През по-голямата част от времето	27	49	17	5	2	76	22	2
От време на време	24	56	16	3	1	80	19	1
Почти никога/Никога	39	49	9	2	1	88	11	1
Общ разполагаем доход — квинтил								
1-ви квинтил	33	50	12	3	2	83	15	2
2-ри квинтил	32	53	12	2	1	85	14	1
3-ти квинтил	35	52	11	2	0	87	13	0
Четвърти квинтил	35	51	11	2	1	86	13	1
Пети квинтил	38	49	11	2	0	87	13	0
Статут на заетост								
Наети на безсрочен договор	34	52	11	2	1	86	13	1
Наети на краткосрочен договор	29	53	13	4	1	82	17	1
Наети в агенция за временна заетост/онлайн платформа	19	52	28	1	0	71	29	0
Самостоятелно заети лица без наети лица	32	53	12	2	1	85	14	1
Самостоятелно заети лица с наети лица	38	47	13	2	0	85	15	0
Безработни	31	49	13	5	2	80	18	2
Пенсионери	37	49	11	2	1	86	13	1
Грижа за дома, неактивна	28	52	15	4	1	80	19	1
Ученик	31	53	12	3	1	84	15	1
Други	33	35	31	1	0	68	32	0
Кое е най-високото ниво на образование, което сте завършили? (САМО ЕДИН ОТГОВОР)								
По-долу вторичен	29	52	14	3	2	81	17	2
Вторичен	30	54	13	2	1	84	15	1
Пост вторичен	44	43	11	2	0	87	13	0
Университет	39	48	10	2	1	87	12	1
Кое от следните описва най-добре района, в който живеете?								
Голям град	29	54	13	3	1	83	16	1
Предградията или покрайнините на голям град	35	48	13	4	0	83	17	0
Град или малък град	30	54	13	2	1	84	15	1
Селце	43	44	10	2	1	87	12	1
Ферма или дом в провинцията	62	31	5	2	0	93	7	0

QA15 Като се вземат предвид всички аспекти, колко доволни или недоволни сте от качеството на най-близкото зелено пространство до дома си? „Качеството“ може да включва колко добре отговаря на техните нужди, независимо дали е безопасно, привлекателно, без отпадъци или друга бъркотия, както и качеството на съоръженията, ако има такива. (% — ЕС)

НА 4-ТИ ПЪТ. ПОДКРЕПА ЗА ПОЛИТИЧЕСКИ ДЕЙСТВИЯ ЗА ПОСТИГАНЕ НА НАПРЕДЪК КЪМ СПРАВЕДЛИВ ЕКОЛОГИЧЕН ПРЕХОД

Специално проучване на Евробарометър 527
Справедливи възприятия за екологичния преход

Мнозинството подкрепя набор от политики за ограничаване на изменението на климата по справедлив и приобщаващ начин.

Респондентите бяха запитани за степента им на подкрепа за редица политики, насочени към ограничаване на изменението на климата по начин, който е приобщаващ, справедлив и не изоставя никого.

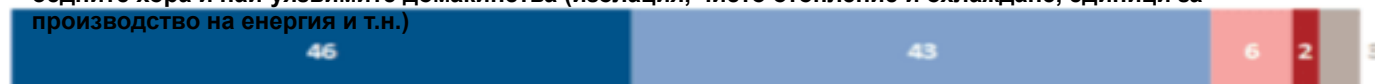
35

Почти девет от десет (89 %) подкрепят субсидирането на хората, за да помогнат домовете им да станат по-енергийно ефективни, особено тези с по-нисък разполагаем доход и най-уязвимите домакинства, като 46 % са „силно „за“. Същият дял (89 %) подкрепя увеличаването на инвестициите на страната им в инфраструктурата на общественя транспорт, като 45 % са „силно „за“.

По-голямата част (87 %) подкрепят насърчаването на

C QA16. До каква степен сте за или против следните политики в [Нашата държава] за ограничаване на изменението на климата по начин, по който то е приобщаващо и справедливо и не изоставя никого (% — ЕС)

Субсидиране на хората, за да се помогне домовете им да станат по-енергийно ефективни, особено по-бедните хора и най-уязвимите домакинства (изолация, чисто отопление и охлаждане, единици за производство на енергия и т.н.)

Увеличаване на инвестициите на [Нашата държава] в инфраструктурата на общественя транспорт (напр. влакове, автобуси)

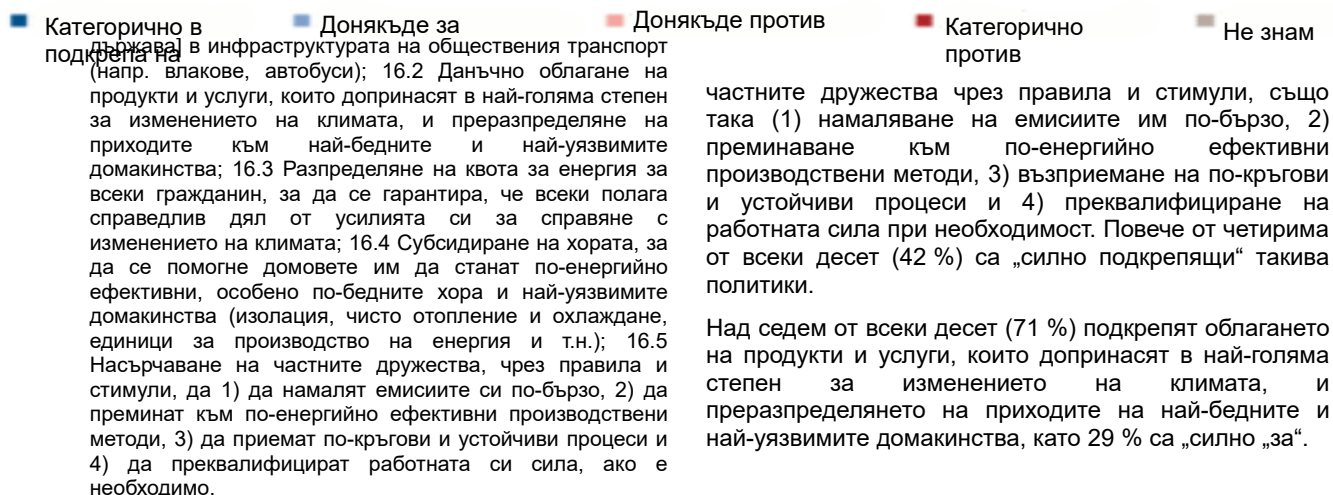
Насърчаване на частните дружества, чрез правила и стимули, да 1) да намалят емисиите си по-бързо, 2) да преминат към по-енергийно ефективни производствени методи, 3) да приемат по-кръгови и устойчиви процеси и 4) да преквалифицират работната си сила, когато е необходимо.

Данъчно облагане на продукти и услуги, които допринасят в най-голяма степен за изменението на климата, и преразпределяне на приходите към най-бедните и най-уязвимите домакинства

Разпределение на квота за енергия на всеки гражданин, за да се гарантира, че всеки полага справедлив дял от усилията си за справяне с изменението на климата;

Специално проучване на Евробарометър 527
Справедливи възприятия за екологичния преход

На национално равнище подкрепата за петте политики за борба с изменението на климата е особено висока в Южна Европа и Швеция. От друга страна, равнищата на подкрепа в Унгария са особено ниски.

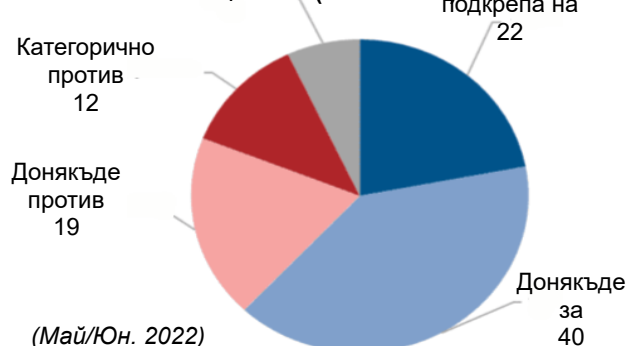
Специално проучване на Евробарометър 527
Справедливи възприятия за екологичния преход

В целия ЕС 62 % от респондентите подкрепят разпределянето на квота за енергия на всеки гражданин, за да се гарантира, че всеки полага справедлив дял от усилията си за справяне с изменението на климата, като това е и мнението на мнозинството в 21 държава. Повече от осем от десет в Кипър (89 %), Хърватия и Словения (и двете 81 %) подкрепят тази политика, докато в другия край на скалата 41 % в Чехия, 42 % в Естония и 44 % в Швеция и Нидерландия мислят по същия начин. Кипър (59 %) е единствената страна, в която повече от половината са „силно подкрепящи“ тази политика.

Делът, който твърди, че не знае, е особено висок в Естония (17 %).

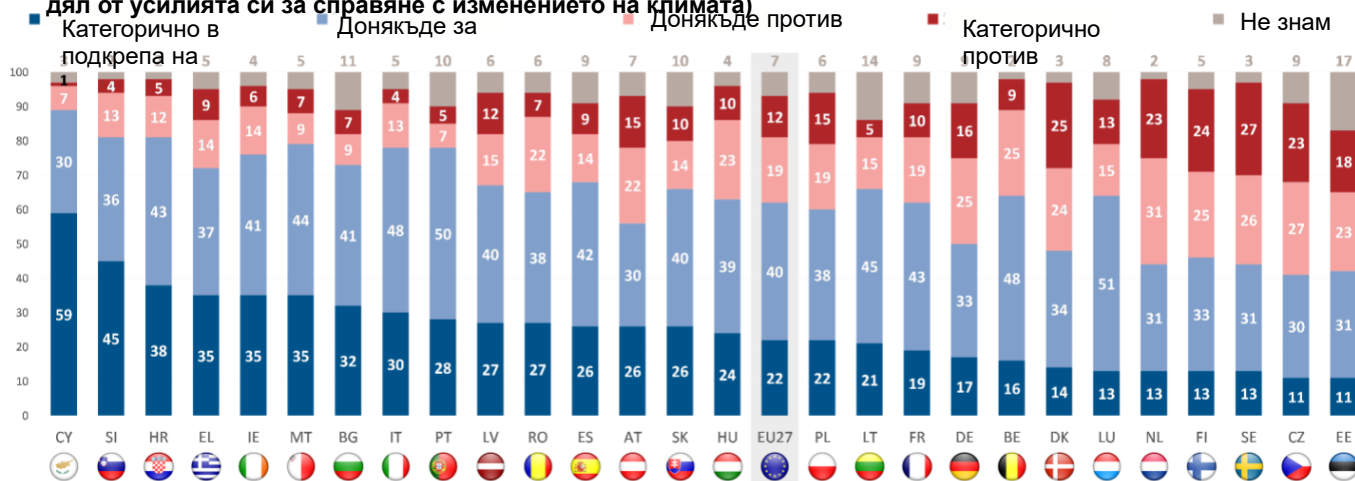
QA16.3. До каква степен сте за или против следните политики в [Нашата страна], за да ограничите изменението на климата по начин, който да е приобщаващ и справедлив и да не оставя никого след себе си?

Разпределяне на квота за енергия на всеки гражданин, за да се гарантира, че всеки полага справедлив дял от усилията си за справяне с изменението на климата (% — ЕС-27)

QA16.3 До каква степен сте за или против следните политики в [Нашата държава] за ограничаване на изменението на климата по начин, по който то е приобщаващо и справедливо и не оставя никой след себе си?

(% -Разпределяне на квота за енергия за всеки гражданин, за да се гарантира, че всеки полага справедлив дял от усилията си за справяне с изменението на климата)

Специално проучване на Евробарометър 527
Справедливи възприятия за екологичния преход

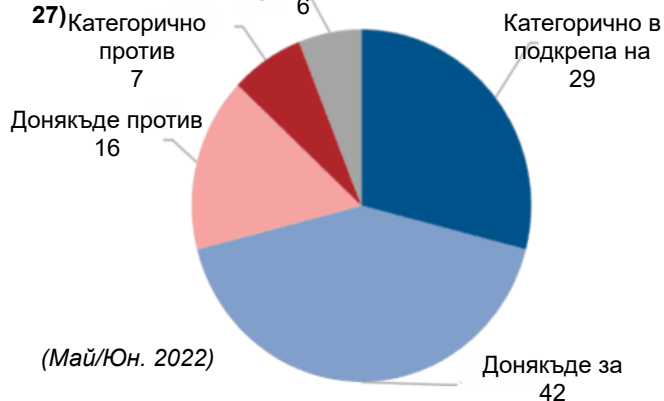
В целия ЕС 71 % подкрепят данъчното облагане на продуктите и услугите, които допринасят в най-голяма степен за изменението на климата, и преразпределянето на приходите към най-бедните и най-уязвимите домакинства. По-голямата част от респондентите във всяка държава подкрепят тази политика.

На национално равнище делът в полза варира от 83 % в Хърватия, 82 % в Португалия и 80 % в Кипър и Унгария до 62 % в Естония, 54 % в Чехия и 51 % в Латвия.

Кипър (52 %) е единствената страна, в която поне половината са „силно подкрепящи“ тази политика.

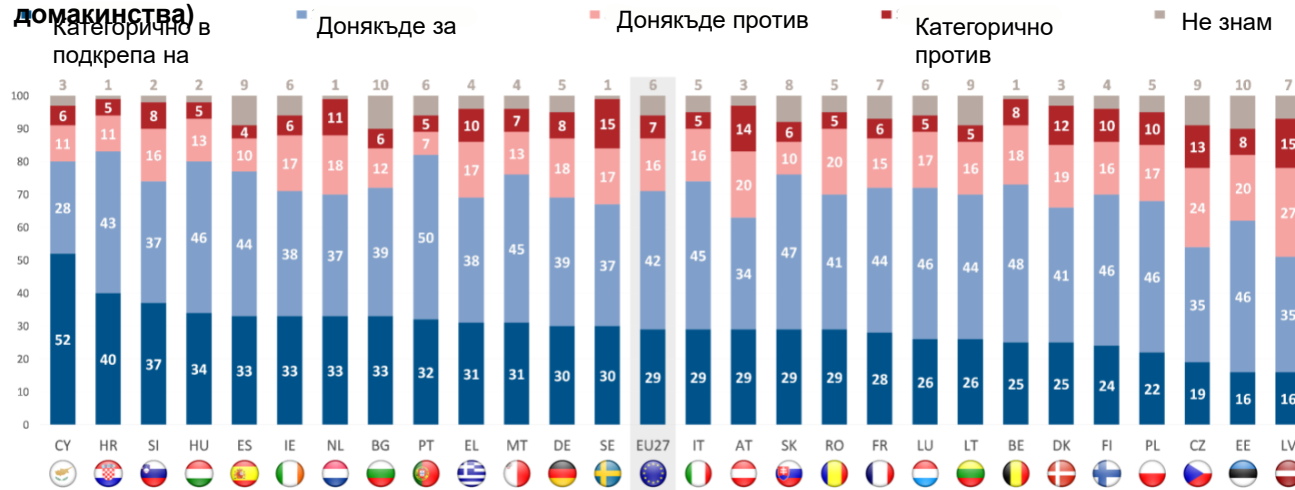
QA16.2 До каква степен сте за или против следните политики в [Нашата държава] за ограничаване на изменението на климата по начин, който е приобщаващ и справедлив и не оставя никой след себе си?

Данъчно облагане на продукти и услуги, които допринасят в най-голяма степен за изменението на климата, и преразпределяне на приходите между най-бедните и най-уязвимите домакинства (% — ЕС-27)

QA16.2 До каква степен сте за или против следните политики в [Нашата държава] за ограничаване на изменението на климата по начин, който е приобщаващ и справедлив и не оставя никой след себе си?

(% — данъчно облагане на продукти и услуги, които допринасят в най-голяма степен за изменението на климата, и преразпределяне на приходите на най-бедните и най-уязвимите домакинства)

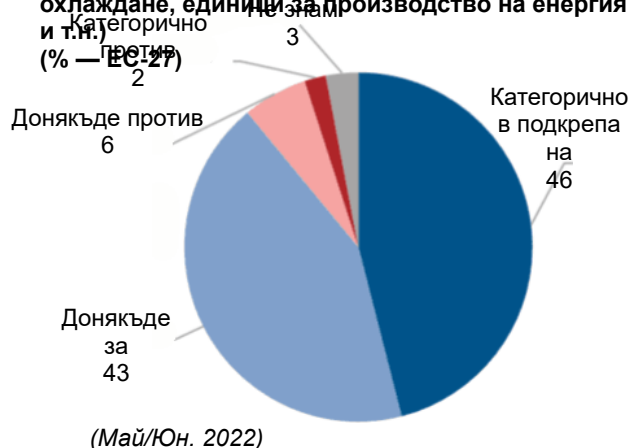
Специално проучване на Евробарометър 527
Справедливи възприятия за екологичния преход

Почти девет от десет (90 %) в ЕС като цяло подкрепят субсидирането на хората, за да помогнат домовете им да станат по-енергийно ефективни, особено тези с по-нисък разполагаем доход и най-уязвимите домакинства. В 16 държави най-малко девет от десет респонденти се чувстват по същия начин. Подкрепата е почти универсална в Малта (98 %), Кипър (97 %) и Гърция и Люксембург (96 %), а също така е широко разпространена в Румъния (79 %), Швеция и Австрия (и двете по 82 %).

Най-малко седем от всеки десет в Кипър (77 %) и Гърция (70 %) са „силно подкрепящи“ тази политика.

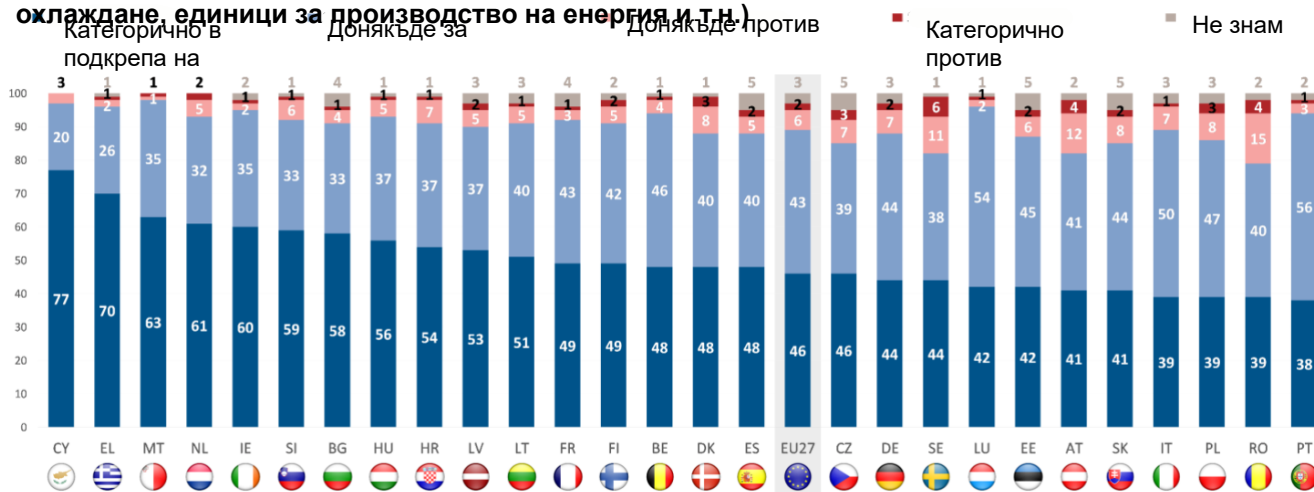
QA16.4 До каква степен сте за или против следните политики в [Нашата държава] за ограничаване на изменението на климата по начин, който е приобщаващ и справедлив и не оставя никой след себе си?

Субсидиране на хората, за да се помогне домовете им да станат по-енергийно ефективни, особено по-бедните хора и най-уязвимите домакинства (изолация, чисто отопление и охлаждане, единици за производство на енергия и т.н.)

QA16.4 До каква степен сте за или против следните политики в [Нашата държава] за ограничаване на изменението на климата по начин, който е приобщаващ и справедлив и не оставя никой след себе си?

(% — субсидиране на хората, за да се помогне домовете им да станат по-енергийно ефективни, особено по-бедните хора и най-уязвимите домакинства (изолация, чисто отопление и охлаждане, единици за производство на енергия и т.н.)

Специално проучване на Евробарометър 527
Справедливи възприятия за екологичния преход

Големите мнозинства във всяка държава — членка на ЕС, подкрепят увеличаването на инвестициите на страната им в инфраструктурата на обществения транспорт. Подкрепата е над 80 % във всички държави членки и е почти универсална в Гърция (97 %) и Кипър, Малта и Португалия (всички 96 %).

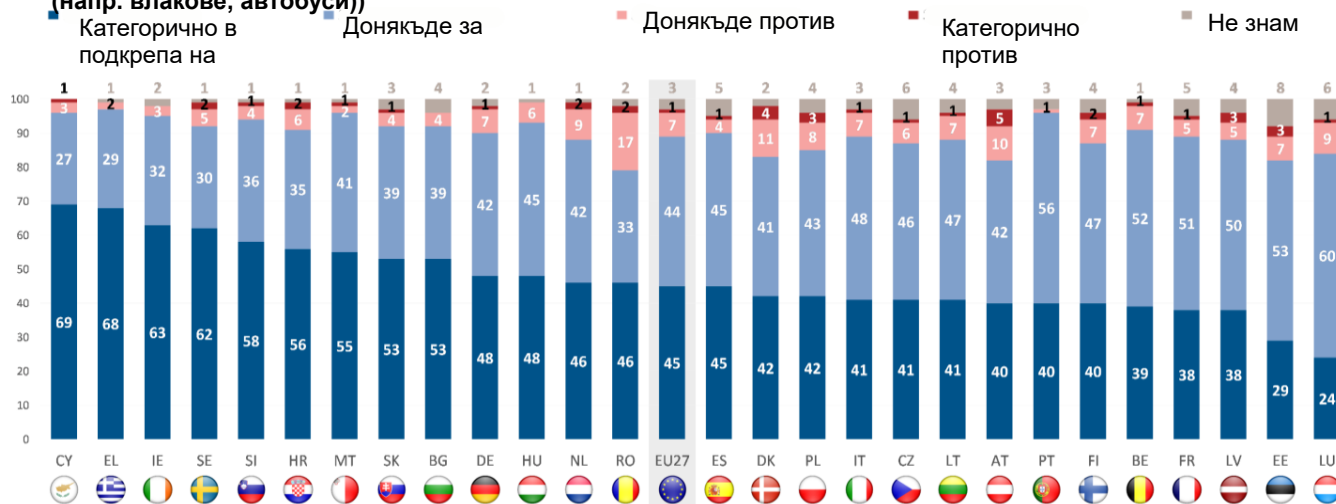
Повече от един на всеки пет във всяка страна заявяват, че са „силно подкрепящи“ тази политика, като най-голям дял се наблюдава в Кипър (69 %), Гърция (68 %) и Ирландия (63 %).

QA16.1 До каква степен сте за или против следните политики в [Нашата държава] за ограничаване на изменението на климата по начин, който е приобщаващ и справедлив и не оставя никой след себе си?

Увеличаване на инвестициите на [Нашата държава] в инфраструктурата на обществения транспорт (напр. влакове, автобуси);
(% — ЕС-27)

QA16.1 До каква степен сте за или против следните политики в [Нашата държава] за ограничаване на изменението на климата по начин, който е приобщаващ и справедлив и не оставя никой след себе си? (% — увеличаване на инвестициите на [Нашата държава] в инфраструктурата на обществения транспорт (напр. влакове, автобуси))

Специално проучване на Евробарометър 527
Справедливи възприятия за екологичния преход

Най-малко три четвърти от респондентите във всяка държава подкрепят насърчаването на частните дружества чрез правила и стимули да 1) да намалят емисиите си по-бързо, 2) да преминат към по-енергийно ефективни производствени методи, 3) да възприемат по-кръгови и устойчиви процеси и 4) да преквалифицират работната си сила, ако е необходимо. Пропорциите варират от 97 % в Малта, 96 % в Гърция и 95 % в Ирландия и Португалия до 75 % в Румъния, 78 % в Австрия и 81 % във Финландия, Германия и Чехия.

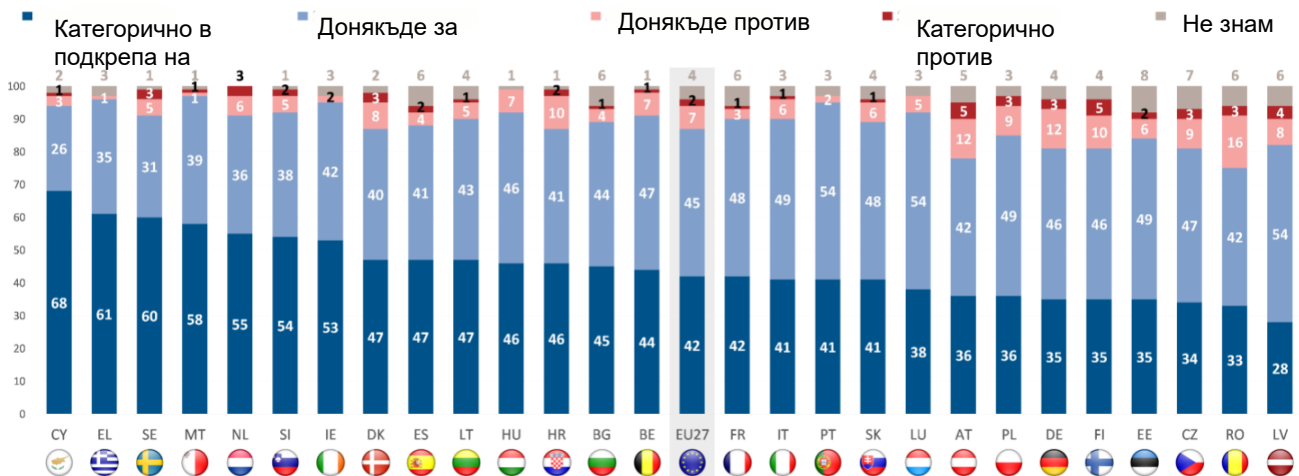
Най-малко шест от всеки десет в Кипър (68 %), Гърция (61 %) и Швеция (60 %) са „силно подкрепящи“ тази политика.

QA16.5 До каква степен сте за или против следните политики в [Нашата държава] за ограничаване на изменението на климата по начин, който е приобщаващ и справедлив и не оставя никой след себе си?

Насърчаване на частните дружества, чрез правила и стимули, да 1) да намалят емисиите си по-бързо, 2) да преминат към по-енергийно ефективни производствени методи, 3) да приемат по-кръгови и устойчиви процеси и 4) да преквалифицират работната си сила при необходимост.
(% — ЕС-27)

QA16.5 До каква степен сте за или против следните политики в [Нашата държава] за ограничаване на изменението на климата по начин, който е приобщаващ и справедлив и не оставя никой след себе си?
(% — насърчаване на частните дружества, чрез правила и стимули, да 1) намаляват своите емисии по-бързо, 2) да преминат към по-енергийно ефективни производствени методи, 3) да приемат по-кръгови и устойчиви процеси и 4) да преквалифицират работната си сила, ако е необходимо)

Специално проучване на Евробарометър 527
Справедливи възприятия за екологичния преход

Като се има предвид голямото мнозинство в полза на повечето от тези политики, може би не е изненадващо, че има малко съществени разлики в **социално-демографския анализ на равнище ЕС**. Например респондентите с по-висока степен на образование, тези, които живеят в урбанизирана среда или с положителна гледна точка за ЕС, са склонни да подкрепят по-добре предложените политики.

идентифицират с ECR, или 69 % от тези, които се идентифицират с RENEW.

- Респондентите с по-висока степен на образование е по-вероятно да са „за“ в сравнение с други групи. По този начин респондентите с университетско ниво на образование постоянно показват най-голяма подкрепа за предложените политики, с изключение на разпределянето на квоти за енергия на гражданите, за да се гарантира, че всеки полага справедлив дял от усилията си за справяне с изменението на климата, където тази група има най-ниско равнище на подкрепа (59 %).
- Колкото по-урбанизирана е средата на респондента, толкова по-вероятно е те да подкрепят всяка политика, с изключение на субсидирането на хората, за да помогнат домовете им да станат по-енергийно ефективни (без забележима разлика). Например 75 % от живеещите в големите градове подкрепят облагането с данъци на продукти и услуги, които допринасят в най-голяма степен за изменението на климата, и преразпределят приходите на най-бедните и най-уязвимите домакинства, в сравнение с 68 %, живеещи в селски села.
- Респондентите, които са самостоятелно заети с наети лица, е по-малко вероятно да подкрепят насърчаването на частните дружества чрез правила и стимули да предприемат редица действия (78 %) или да облагат продуктите и услугите, които допринасят в най-голяма степен за изменението на климата, и преразпределянето на приходите между най-бедните и най-уязвимите домакинства (65 %).
- Респондентите, които имат положително мнение за ЕС, е по-вероятно да подкрепят всяка политика, отколкото тези с отрицателно мнение. Например 91 % с положително становище на ЕС подкрепят насърчаването на частните дружества чрез правила и стимули да предприемат няколко мерки, в сравнение с 80 % от тези, които имат отрицателно становище.
- Респондентите, които се идентифицират със Greens/EFA или GUE/NGL, обикновено подкрепят политиките за ограничаване на изменението на климата по приобщаващ и справедлив начин. Например, когато става въпрос за данъчно облагане на продукти и услуги, които допринасят в най-голяма степен за изменението на климата и преразпределяне на приходите на най-бедните и най-уязвимите домакинства, 81 % от тези, които се идентифицират със Зелените, са „за“, в сравнение с 68 % от тези, които се идентифицират с ЕНП, 66 % от тези, които се

Специално проучване на Евробарометър 527
Справедливи възприятия за екологичния преход

	Увеличаване на инвестициите на [Нашата държава] в инфраструктурата на обществения транспорт (напр. влакове, автобуси)	Субсидиране на хората, за да се помогне домовете им да станат по-енергийно ефективни, особено по-бедните хора и най-уязвимите домакинства (изолация, чисто отопление и охлаждане, единици за производство на енергия и т.н.)	Насърчаване на частните дружества, чрез правила и стимули, да 1) да намалят емисиите си по-бързо, 2) да преминат към по-енергийно ефективни производствени методи, 3) да приемат по-кръгови и устойчиви процеси и 4) да преквалифицират работната си сила, когато е необходимо.	Данъчно облагане на продукти и услуги, които допринасят в най-голяма степен за изменението на климата, и преразпределяне на приходите към най-бедните и най-уязвимите домакинства	Разпределяне на квота за енергия на всеки гражданин, за да се гарантира, че всеки полага справедлив дял от усилията си за справяне с изменението на климата
ЕС-27	89	89	87	71	62
Пол					
Мъж	88	88	86	70	60
Жена	89	89	87	72	65
Възраст					
15—54	89	90	88	72	65
25—39	90	90	87	74	63
40—54	89	89	88	72	62
55+	89	88	85	70	61
Трудности при плащането на сметки					
През по-голямата част от времето	89	89	86	72	64
От време на време	86	87	85	71	67
Почти никога! Никога	90	89	88	72	60
Имиджът на ЕС					
Общо „положително“	93	92	91	76	65
Неутрален	87	87	84	70	62
Общо „отрицателно“	84	85	80	61	50
Общ разполагаем доход — квинтил					
1-ви квинтил	87	88	84	71	60
2-ри квинтил	90	89	87	72	62
3-ти квинтил	90	90	86	73	63
Четвърти квинтил	91	90	89	71	62
Пети квинтил	92	90	90	70	60
Статут на заетост					
Наети на безсрочен договор	91	90	88	72	63
Наети на краткосрочен договор	87	88	85	71	58
Наети в агенция за временна заетост/онлайн платформа	84	83	82	68	64
Самостоятелно заети лица без наети лица	90	90	90	73	63
Самостоятелно заети лица с наети лица	89	85	78	65	58
Безработни	89	88	84	72	63
Пенсионери	89	88	86	70	59
Грижа за дома, неактивна	86	88	84	69	62
Ученик	89	90	89	75	67
Други	86	95	84	50	43
Кое е най-високото ниво на образование, което сте завършили? (САМО ЕДИН ОТГОВОР)					
По-долу вторичен	82	82	81	64	60
Вторичен	89	89	86	72	63
Пост вторичен	90	89	89	71	62
Университет	93	99	91	74	59
Политически партии на равнище парламент					
ЕНП	91	87	86	68	60
S и D	91	90	89	76	66
ECR	86	87	86	66	63
ОБНОВЯВАНЕ	88	89	87	69	57
GUE/NGL	91	94	92	75	65
Зелените/EFA	94	92	90	81	61
ID	89	89	84	69	63
Na (Non affiliated)	88	90	87	73	68
Няма	88	90	86	70	63
Други	87	83	88	64	57
Кое от следните описва най-добре района, в който живеете?					
Голям град	92	91	90	75	65
Предградията или покрайнините на голям град	89	88	87	68	60
Град или малък град	89	88	86	71	62
Селце	87	88	84	69	59
Ферма или дом в провинцията	89	89	86	66	56

QA16 До каква степен сте за или против следните политики в [Нашата държава] за ограничаване на изменението на климата по начин, по който то е приобщаващо и справедливо и не оставя никой след себе си? (96 — Общо „в полза“)

ЗАКЛЮЧЕНИЕ

Специално проучване на Евробарометър 527

Справедливи възприятия за екологичния преход

Резултатите от това проучване разкриват голямата подкрепа на гражданите на ЕС за екологичния преход, който никой не изоставя. Гражданите на ЕС потвърдиха, че съществува потенциал за икономии на енергия, като същевременно изразиха силна загриженост относно високите цени на енергията и необходимостта от повече действия, включително подкрепа за най-уязвимите домакинства.

В първата част на настоящия доклад Сметната палата разгледа вижданията на европейците относно справедливото измерение на екологичния преход. Почти девет от всеки десет европейци са съгласни, че екологичният преход не бива да изоставя никого. Въпреки това по-малко от половината от европейците са уверени, че до 2050 г. устойчивата енергия, продуктите и услугите ще бъдат достъпни за всички, включително за хората с по-нисък разполагаем доход. Половината от гражданите на ЕС смятат, че ЕС или техните регионални, градски или местни органи правят достатъчно, за да гарантират справедлив екологичен преход. Почти половината казват това за националното си правителство, докато около четири от всеки десет смятат, че частните компании и предприятията правят достатъчно.

Повече от половината европейци смятат, че политиките в областта на климата ще създадат повече нови работни места, отколкото ще премахнат, и че тези новосъздадени работни места ще бъдат с добро качество. Малко повече от половината казват, че да си на работа, допринасяща за екологичния преход, е важно за тях и подобен дял смята, че настоящите им умения им позволяват да допринесат за него. И все пак само една трета смятат, че настоящата им работа допринася за напредъка на екологичния преход. Европейците с по-ниско образователно равнище е по-малко вероятно да чувстват, че притежават уменията да допринесат за екологичния преход и са по-малко оптимистични относно въздействието на екологичния преход върху работните места.

Изменението на климата плаши седем от всеки десет европейци. Почти осем от всеки десет европейци чувстват лична отговорност да предприемат действия за ограничаване на изменението на климата, а седем от всеки десет смятат, че трябва лично да направят повече, независимо от това, което правят другите.

Във втората част на настоящия доклад бяха разгледани възприятията на европейците за настоящия енергиен контекст. Повече от девет от всеки десет европейци смятат, че сегашното равнище на цените на енергията за хората в тяхната страна е сериозен проблем. Около осем на всеки десет казват, че цената на горивото и енергията за битовия транспорт и енергийните нужди е сериозен проблем за тях лично. Повече от половината европейци са уверени, че биха могли да използват по-малко енергия, отколкото сега. Шест от десет заявяват, че биха намалили потреблението на енергия главно по икономически причини, докато малко над една трета биха го направили главно по екологични причини. Европейските хора с по-нисък разполагаем доход са

по-малко уверени, че могат да намалят потреблението на енергия и е по-вероятно да кажат, че настоящите цени на енергията са проблем. По-малко заможните граждани на ЕС също са по-склонни да посочват икономически причини като мотивация за намаляване на потреблението на енергия и по-малко вероятно да споменават екологични причини. Половината от анкетиранияте (50 %) смятат, че най-богатите 50 % трябва да положат повече усилия, за да намалят потреблението на енергия.

Третата част на настоящия доклад беше съсредоточена върху по-специфични измерения, които са важни за процъфтяването на гражданите в екологичния преход, по-специално жилищното настаняване, транспорта и достъпа до зелени площи. Четирима от всеки десет смятат, че домът им се нуждае от енергийно саниране, а малко над една трета са направили подобрения в енергийната ефективност на дома през последните пет години. През последните пет години само един от всеки десет респонденти е получил финансова помощ за подобряване на енергийната ефективност на дома си. Неспособността да си позволят разходите се разглежда от европейците като основна пречка за повишаване на енергийната ефективност на дома, въпреки че почти трима от всеки десет заявяват, че нямат достатъчно информация за разходите или добавената стойност.

По-голямата част от респондентите оценяват качеството, финансовата достъпност и наличността на обществения транспорт в техния местен район като добри. Въпреки това удовлетвореността в селските райони е много по-ниска в сравнение с повече градски райони по отношение на всички измерения (наличност, качество и достъпност), по-специално наличността. Ключът към насърчаването на хората да възприемат по-устойчив транспорт е по-честият обществен транспорт, последван от по-достъпни, по-бързи обществени превози и нови или по-добре проектирани маршрути.

Повечето респонденти живеят в рамките на десет минути пеша от качествено зелено пространство. Разликите в достъпа се различават, включително в зависимост от финансовото положение, като по-бедните европейци живеят по-често далеч от зелено пространство. Удовлетвореността от най-близкото зелено пространство е до известна степен по-ниска в градските райони.

В последната част на настоящия доклад беше оценено как европейците подкрепят определени политики, предназначени да направят екологичния преход справедлив. Седем на всеки десет са в полза на данъчното облагане на най-замърсяващите продукти и услуги и преразпределянето на приходите на най-бедните и най-уязвимите домакинства. Повече от шест от всеки десет европейци подкрепят разпределянето на квота за енергия на всеки гражданин, за да се гарантира, че всеки полага справедлив дял от усилията си за справяне с изменението на климата. Почти девет от десет респонденти подкрепят субсидирането на хората, за да помогнат домовете им

Специално проучване на Евробарометър 527
Справедливи възприятия за екологичния преход

да станат по-енергийно ефективни, особено тези с по-нисък разполагаем доход и най-уязвимите домакинства, или да се насърчават частните дружества чрез правила и стимули да предприемат различни мерки, включително по-бързо намаляване на емисиите и по-кръгови и устойчиви практики. Девет от всеки десет европейци подкрепят увеличаването на инвестициите на страната си в инфраструктурата на обществения транспорт.

ТЕХНИЧЕСКИ СПЕЦИФИКАЦИИ

Между 30 май и 28 юни 2022 г. Кантар проведе вълна 97.4 от проучването EUROBAROMETER по искане на Генерална дирекция „Комуникации“, отдел „Медиен мониторинг и Евробарометър“.

Вълна 97.4 обхваща населението на съответните националности на държавите — членки на Европейския съюз, пребиваващи във всяка от 27-те държави членки и на възраст 15 и повече години.

Основният дизайн на извадката, прилаган във всички страни и територии, е многоетапен, случаен (вероятност). Във всяка държава са определени няколко извадкови точки с вероятност, пропорционална на размера на популацията (за общо покритие на страната) и на гъстотата на населението.

За тази цел пунктовете за формиране на извадки са били систематично събирани от всяка от „административните регионални единици“ след стратификация по индивидуална единица и вид площ. По този начин те представляват цялата територия на страните, изследвани съгласно ЕВРОСТАТ NUTS II (или еквивалент) и според разпределението на местното население на съответните националности по отношение на метрополните, градските и селските райони³⁶.

Във всяка от избраните точки за вземане на проби на случаен принцип е съставен начален адрес. Допълнителни адреси (всеки „N,-ти адрес“) бяха избрани чрез стандартни процедури за „случаен маршрут“ от първоначалния адрес. Във всяко домакинство респондентът е бил съставен на случаен принцип (съгласно „правилото за най-близкия рожден ден“). Ако никой не отговори на интервюиращия в домакинство или ако избраният респондент не е на разположение (не присъства или не е зает), интервюиращият отново е посетил същото домакинство до три допълнителни пъти (общо четири опита за контакт). Интервюиращите никога не посочват, че проучването се провежда предварително от името на Европейската комисия; те могат да предоставят тази информация, след като проучването приключи, при поискване.

Фазата на набиране на персонал е малко по-различна в Нидерландия, Финландия и Швеция. В тези държави от адреса или регистъра на населението е избрана

извадка от адреси в рамките на всяка точка за вземане на проби (1 km²) (във Финландия подборът не се извършва във всички извадкови точки, но някъде се очаква процентите на отговор да се подобрят). Изборът на адреси е направен по случаен начин. След това домакинствата са се свързали по телефона и са били наети да участват в проучването. В Нидерландия се използва извадка с двойна рамка RDD (мобилни и стационарни номера). Изборът на числа в двата кадъра се прави по случаен начин, като всяко число получава еднаква вероятност за избор. За разлика от Швеция и Финландия, пробата е без клъстер. Моля, вижте фигурата по-долу.

36 Класификация на градските селски райони въз основа на DEGURBA (<https://ec.europa.eu/eurostat/web/degree-of-urbanisation/background>)

Справедливи възприятия за екологичния преход

* Трябва да се отбележи, че общият процент, посочен в тази таблица, може да надвишава 100 % поради закръгляване.

Специално проучване на Евробарометър 527

Справедливи възприятия за екологичния преход

Последици от пандемията от коронавирус върху работата на място

Интервюта лице в лице

Когато е възможно, интервюта се провеждат лице в лице в домовете на хората или на прага им и на съответния национален език. Във всички страни и територии, където интервюта лице в лице не е било осъществимо, се използва CAWI (Computer-Assisted Web Interviewing).

При проведените лични интервюта, хигиенните и физическите мерки за дистанциране бяха спазвани по всяко време в съответствие с правителствените разпоредби и когато е възможно, интервюта се провеждаха извън домовете, на прага, за да останат навън и да поддържат социална дистанция.

Интервюта лице в лице и онлайн интервюта

В Белгия, Чехия, Дания, Естония, Латвия, Малта, Нидерландия, Словения, Финландия и Швеция интервюта лице в лице бяха осъществими, но не беше възможно да се достигне целевият брой преки интервюта в рамките на периода на работа на място поради дълготрайните последици от пандемията от COVID-19, много потенциални респонденти все още не са склонни да отворят домовете си за интервюиращи, дори ако спазват хигиенните правила и физическото дистанциране, като носенето на маски и използването на хидроалкохолен гел. Ето защо, за да се достигне целевият брой интервюта в рамките на периода на работа на място, бяха проведени допълнителни интервюта онлайн с компютърна техника за уеб интервюта (CAWI).

Набиране на персонал за онлайн интервюта

Онлайн дизайнът във всяка държава се различаваше в зависимост от това какво е било осъществимо в рамките на периода на работа на място. Когато е възможно, онлайн извадката се основава на вероятностен дизайн на извадката. Наетите в онлайн проучването бяха наети чрез единичен мобилен кадър или дизайн с двойна рамка Random Digit Dialling (RDD). По този начин цялото население, притежаващо телефон във всяка страна, е имало ненулев шанс да бъде взета проба. Изборът дали да се използва една мобилна или двойна рамка (мобилен и стационарен) зависи от стационарната инфраструктура на държавите. Когато инфраструктурата за стационарни линии е подходящо развита, за да се подкрепи значителна част от жилищните домакинства със стационарни телефони, се използва двукамерна конструкция. Комбинацията от мобилни и стационарни проби е предназначена да увеличи максимално представянето на отговарящата проба. Пробата RDD както за мобилните, така и за стационарните проби е взета от телефонния номерационен план на страната. Рамката на стационарните извадки се стратифицира по региони по NUTS3 въз основа на техния префикс, а мобилният телефон от оператора преди системна случайна извадка от числа да бъде генерирана

пропорционална по размер на общите генеративни числа във всяка страта. Респондентите бяха наети с помощта на този проект на извадката в Белгия, Чехия, Латвия, Литва, Малта и Словения.

Във Финландия, Дания и Швеция не са използвани проби от RDD; вместо това телефонната извадка е взета от телефонния указател на страната. В тези три страни телефонните указатели предлагат цялостно покритие на населението, притежаващо телефон, като съхраняват както стационарни, така и мобилни телефонни номера за всеки отделен човек.

Специално проучване на Евробарометър 527
Справедливи възприятия за екологичния преход

	ДЪРЖАВИ	N ОТ ИНТЕРВЮТАТ А НА CAPI	N НА ИНТЕРВЮТАТ А НА CAWI	ОБЩО N ИНТЕРВЮТА
ДА БЪДЕ	Белгия	689	315	1004
БГ	България	1027		1027
CZ	Чехия	600	402	1002
DK	Дания	505	499	1004
ДЕ	Германия	1520		1520
ЕЕ	Естония	865	136	1001
ІЕ	Ирландия	1022		1022
ЕЛ	Гърция	1015		1015
ES	Испания	1005		1005
FR	Франция	1001		1001
HR	Хърватия	1001		1001
ТОВА Е	Италия	1028		1028
CY	Реп. на Кипър	504		504
LV	Латвия	412	588	1000
LT	Литва	1000		1000
ЛУ	Люксембург	505		505
HU	Унгария	1031		1031
MT	Малта	308	195	503
NL	Нидерландия	639	400	1039
B	Австрия	1011		1011
PL	Полша	1014		1014
PT	Португалия	1000		1000
PO	Румъния	1056		1058
SI	Словения	601	408	1009
SK	Словакия	1004		1004
FI	Финландия	503	541	1044
SE	Швеция	433	612	1045
	ОБЩО ЕС-27	22299	4096	26395
CAPI = компютърно подпомагано лично интервю				
CAWI = Компютърно подпомагано уеб интервю				

проба. Пробата RDD както за мобилните, така и за стационарните проби е взета от телефонния номерационен план на страната. Рамката на стационарните извадки се стратифицира по региони по NUTS3 въз основа на техния префикс, а мобилният телефон от оператора преди системна случайна извадка от числа да бъде генерирана пропорционална по размер на общите генеративни числа във всяка страта.

В Нидерландия бяха използвани два режима на проучване за събиране на отговори — лице в лице и онлайн. По отношение на онлайн режима респондентите първоначално бяха наети да участват чрез офлайн режим на набирање на персонал чрез основаващ се на вероятност двурамен дизайн на проби от RDD. По този начин цялата популация, притежаваща телефон в Нидерландия, е имала ненулев шанс да бъде взета проба. Комбинацията от мобилни и стационарни проби е предназначена да увеличи максимално представянето на отговарящата

Специално проучване на Евробарометър 527
Справедливи възприятия за екологичния преход

	ДЪРЖАВИ	Степени на реакция на CAPI	Честота на отговорите на CAWI
ДА БЪДЕ	Белгия	59,00 %	16,40 %
БГ	България	45,20 %	
CZ	Чечия	44,80 %	34,30 %
DK	Дания	46,30 %	16,10 %
ДЕ	Германия	22,60 %	
ЕЕ	Естония	40,00 %	17,10 %
IE	Ирландия	49,80 %	
ЕЛ	Гърция	29,20 %	
ES	Испания	34,10 %	
FR	Франция	32,30 %	
HR	Хърватия	44,10 %	
ТОВА Е	Италия	24,40 %	
CY	Реп. на Кипър	50,10 %	
LV	Латвия	44,40 %	17,90 %
LT	Литва	43,60 %	
ЛУ	Люксембург	24,40 %	
HU	Унгария	64,40 %	
MT	Малта	73,00 %	24,30 %
NL	Нидерландия	66,30 %	41,30 %
В	Австрия,	44,80 %	
PL	Полша	45,30 %	
PT	Португалия	39,10 %	
PO	Румъния	61,20 %	
SI	Словения	54,10 %	29,40 %
SK	Словакия	66,00 %	
FI	Финландия	34,80 %	28,80 %
SE	Швеция	65,30 %	23,40 %

CAPI = компютърно подпомагано лично интервю
CAWI = Компютърно подпомагано уеб интервю (CAWI Rrs не включват фазата на набиране)

Честота на отговор

За всяка държава се прави сравнение между откликващата проба и Вселената (т.е. общото население в страната). Теглата се използват, за да съответстват на отговарящата проба с Вселената по пол по възраст, регион и степен на урбанизация. За европейските оценки (т.е. средната стойност за ЕС) се прави корекция на теглата на отделните държави, като те се претеглят нагоре или надолу, за да се отразят техните 15+ население като дял от населението на ЕС 15+.

Специално проучване на Евробарометър 527
Справедливи възприятия за екологичния преход

Процентът отговори се изчислява, като общият брой на пълните интервюта се раздели на броя на всички посетени адреси, с изключение на тези, които не отговарят на условията за допустимост, но включват тези, за които допустимостта е неизвестна. За вълна 97,4 от проучването EUROBAROMETER процентите на отговори за държавите от ЕС-27, изчислени от Kantar, са показани в таблицата вдясно.

Граници на грешката

На читателите се напомня, че резултатите от изследването са оценки, чиято точност, при равни условия, се основава на размера на извадката и на наблюдавания процент. С извадки от около 1000 интервюта, реалните проценти варират в рамките на следните граници на доверие. Това е отразено в таблицата със статистическите маржове по-долу.

Специално проучване на Евробарометър 527
Справедливи възприятия за екологичния преход

Статистически маржове, дължащи се на процеса на вземане на проби
(при 95 % ниво на доверие)

различни размери на извадката са в редове						различни наблюдавани резултати са в колоните					
	5,00 %	10,00 %	15,00 %	20,00 %	25,00 %	30,00 %	35,00 %	40,00 %	45,00 %	50,00 %	
	95,00 %	90,00 %	85,00 %	80,00 %	75,00 %	70,00 %	65,00 %	60,00 %	55,00 %	50,00 %	
N = 50	6,0	8,3	9,9	11,1	12,0	12,7	13,2	13,6	13,8	13,9	N = 50
N = 500	1,9	2,6	3,1	3,5	3,8	4,0	4,2	4,3	4,4	4,4	N = 500
N = 1000	1,4	1,9	2,2	2,5	2,7	2,8	3,0	3,0	3,1	3,1	N = 1000
N=1500	1,1	1,5	1,8	2,0	2,2	2,3	2,4	2,5	2,5	2,5	N=1500
N = 2000 Г.	1,0	1,3	1,6	1,8	1,9	2,0	2,1	2,1	2,2	2,2	N = 2000 Г.
N = 3000	0,8	1,1	1,3	1,4	1,5	1,6	1,7	1,8	1,8	1,8	N = 3000
N = 4000	0,7	0,9	1,1	1,2	1,3	1,4	1,5	1,5	1,5	1,5	N = 4000
N = 5000	0,6	0,8	1,0	1,1	1,2	1,3	1,3	1,4	1,4	1,4	N = 5000
N = 6000	0,6	0,8	0,9	1,0	1,1	1,2	1,2	1,2	1,3	1,3	N = 6000
N = 7000	0,5	0,7	0,8	0,9	1,0	1,1	1,1	1,1	1,2	1,2	N = 7000
N=7500	0,5	0,7	0,8	0,9	1,0	1,0	1,1	1,1	1,1	1,1	N=7500
N = 8000	0,5	0,7	0,8	0,9	0,9	1,0	1,0	1,1	1,1	1,1	N = 8000
N = 9000	0,5	0,6	0,7	0,8	0,9	0,9	1,0	1,0	1,0	1,0	N = 9000
N = 10000	0,4	0,6	0,7	0,8	0,8	0,9	0,9	1,0	1,0	1,0	N = 10000
N = 11000	0,4	0,6	0,7	0,7	0,8	0,9	0,9	0,9	0,9	0,9	N = 11000
N = 12000	0,4	0,5	0,6	0,7	0,8	0,8	0,9	0,9	0,9	0,9	N = 12000
N = 13000	0,4	0,5	0,6	0,7	0,7	0,8	0,8	0,8	0,9	0,9	N = 13000
N = 14000	0,4	0,5	0,6	0,7	0,7	0,8	0,8	0,8	0,8	0,8	N = 14000
N = 15000	0,3	0,5	0,6	0,6	0,7	0,7	0,8	0,8	0,8	0,8	N = 15000
	5,00 %	10,00 %	15,00 %	20,00 %	25,00 %	30,00 %	35,00 %	40,00 %	45,00 %	50,00 %	
	95,00 %	90,00 %	85,00 %	80,00 %	75,00 %	70,00 %	65,00 %	60,00 %	55,00 %	50,00 %	

Допълнение към специалното проучване на Евробарометър 527 „Справедливи възприятия за екологичния преход“

Пиер Диумгард, 20 януари 2023 г.

Проучванията на Евробарометър представляват богата информация за общественото мнение на европейците: десетки хиляди респонденти, от всички полове, възрасти, нива на образование и богатство, както и във всички страни.

Докладите от тези разследвания страдат от два основни недостатъка.

1) **Те не са достъпни на всички официални езици на ЕС:** много често само на английски, понякога и на френски и немски. Уебсайтът www.eurobarometer.eu има за цел да предостави на всички граждани на ЕС тези доклади на техния собствен език.

2) **Те представят резултатите по страна или по социална група (пол, възраст, стандарт на живот, място на живот...), но без да създават връзка. Ето защо не можем да видим кои фактори определят разнообразието на мненията.** Това е целта на настоящия документ: да свърже, на едни и същи графики, мненията на социалните групи и националните групи, за да покаже близостта и различията между тези групи. Това може да се разглежда като пример и заключенията от него могат да бъдат сходни от голям брой други проучвания на Евробарометър.

Темата на специалното проучване на Евробарометър 527 е важна за всички жители на ЕС. Екологичният преход може би може да ни даде възможност да се борим с изменението на климата. Ако този преход е приемлив за всички, той трябва да бъде справедлив, т.е. не облагодетелства определени групи за сметка на други групи.

За да бъде успешен екологичният преход, от една страна, засегнатите хора трябва да са наясно с риска от изменението на климата и своята отговорност за това явление. От друга страна, тези хора трябва да се съгласят повече или по-малко с мерките, които трябва да бъдат предприети, тъй като Европейският съюз е политическа структура, която трябва да бъде демократична.

Възприемане на изменението на климата и нашата отговорност за това явление.

Това е предмет на първия въпрос на разследването, въпрос 1: „До каква степен сте съгласни или не сте съгласни с твърденията: „Вие лично чувствате отговорността да се опитате да намалите изменението на климата,“ и „Изменението на климата е нещо, което ви плаши“.

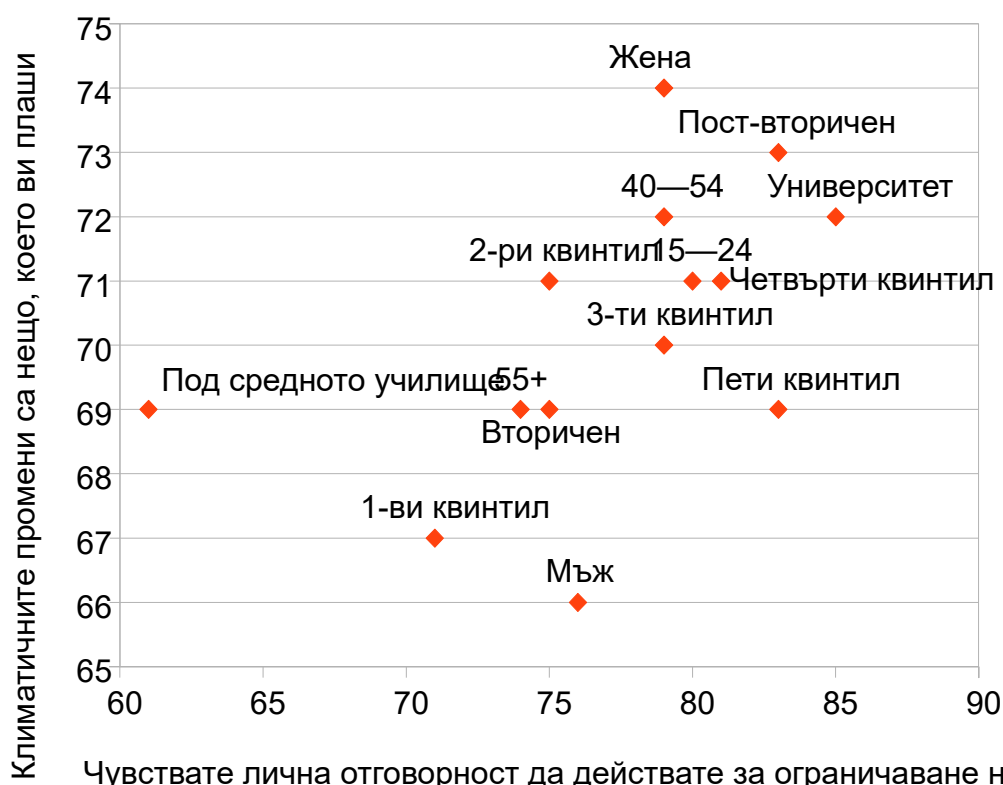
Специално проучване на Евробарометър 527

Справедливи възприятия за екологичния преход

За да не се затрупват следните графики, са запазени само няколко социални групи: пол, възраст, ниво на доходите (първият квинтил се състои от най-бедните хора, петият квинтил се състои от най-богатите хора) и образование.

Както се посочва в доклада, по-голямата част от гражданите на ЕС са наясно с проблема с изменението на климата: около три четвърти са притеснени и се чувстват част от личната отговорност за проблема.

Докладът не показва графика за социодемографско изследване и читателите трябва да разгледат числените стойности на таблиците, за да видят разликите между социалните групи. Графиката по-долу дава възможност да се визуализират тези мнения по-ясно.

Жените са по-загрижени за изменението на климата, отколкото мъжете. Той също така показва, че хората с висше образование и високи доходи се чувстват лична отговорност, за разлика от тези с ниско образование и ниски доходи. Всеки ще може да тълкува това според своите философски и политически убеждения.

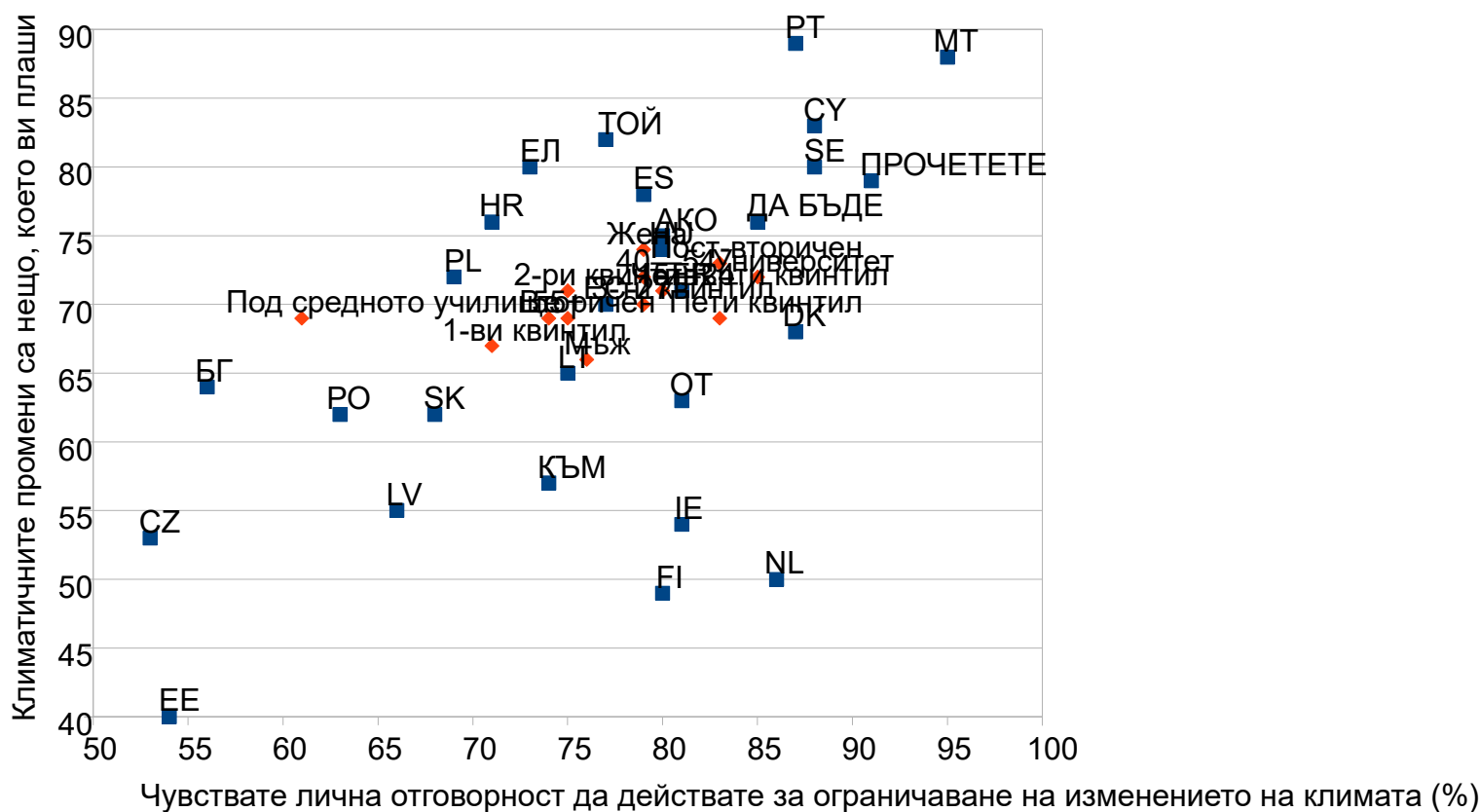
Специално проучване на Евробарометър 527

Справедливи възприятия за екологичния преход

Виждаме също така, че има малка корелация между отговорите на двата въпроса: тези, които се притесняват от изменението на климата, също са тези, които чувстват определена отговорност.

Това е интелектуално интересно, но не е от голямо значение на практика, тъй като всички тези социални групи имат малко различия в мненията: те все още имат около 70 % съгласие. Процентът на тревожност при жените е само с 10 % по-висок от този на мъжете, а завършилите висше образование само 25 % се чувстват по-отговорни от недипломираните.

Големите разлики са между населението на различните страни, когато те са поставени на една и съща графика.

Различията между националните групи са много по-големи. Португалия и Малта са засегнати 90 %, докато само 40 % от естонците са засегнати: повече от два пъти е. Малтийските и люксембургските граждани се чувстват отговорни 90 %, докато само половината от чехите, естонците или българите са отговорни.

Следователно може да се види, че разликите между социалните групи са малки в сравнение с различията между етническите групи.

Какви решения трябва да се вземат за ефективен екологичен преход?

Към края на доклада виждаме отговорите на QA16 „QA16. До каква степен сте за или против следните политики в [Нашата страна], за да ограничите изменението на климата по начин, който да е приобщаващ и справедлив и да не оставя никого след себе си? КАКВО Е ТОВА?

16.1 Увеличаване на инвестициите на [Нашата държава] в инфраструктурата на обществения транспорт (напр. влакове, автобуси);

16.2 Данъчно облагане на продукти и услуги, които допринасят в най-голяма степен за изменението на климата, и преразпределяне на приходите към най-бедните и най-уязвимите домакинства;

16.3 Разпределяне на квота за енергия за всеки гражданин, за да се гарантира, че всеки полага справедлив дял от усилията си за справяне с изменението на климата;

16.4 Субсидиране на хората, за да се помогне домовете им да станат по-енергийно ефективни, особено по-бедните хора и най-уязвимите домакинства (изолация, чисто отопление и охлаждане, единици за производство на енергия и т.н.);

16.5 Насърчаване на частните дружества, чрез правила и стимули, да 1) да намалят емисиите си по-бързо, 2) да преминат към по-енергийно ефективни производствени методи, 3) да приемат по-кръгови и устойчиви процеси и 4) да преквалифицират работната си сила, ако е необходимо.

Предложение 1 е за колективни инвестиции: отговорите като цяло са положителни, без големи разлики между групите (стандартно отклонение между всички групи: 3,4). Ако има пари, всички се съгласяват да ги харчат за общността.

По същия начин предложение 4 получи голяма подкрепа: по отношение на субсидиите споразумението е доста общо (стандартно отклонение 3,7).

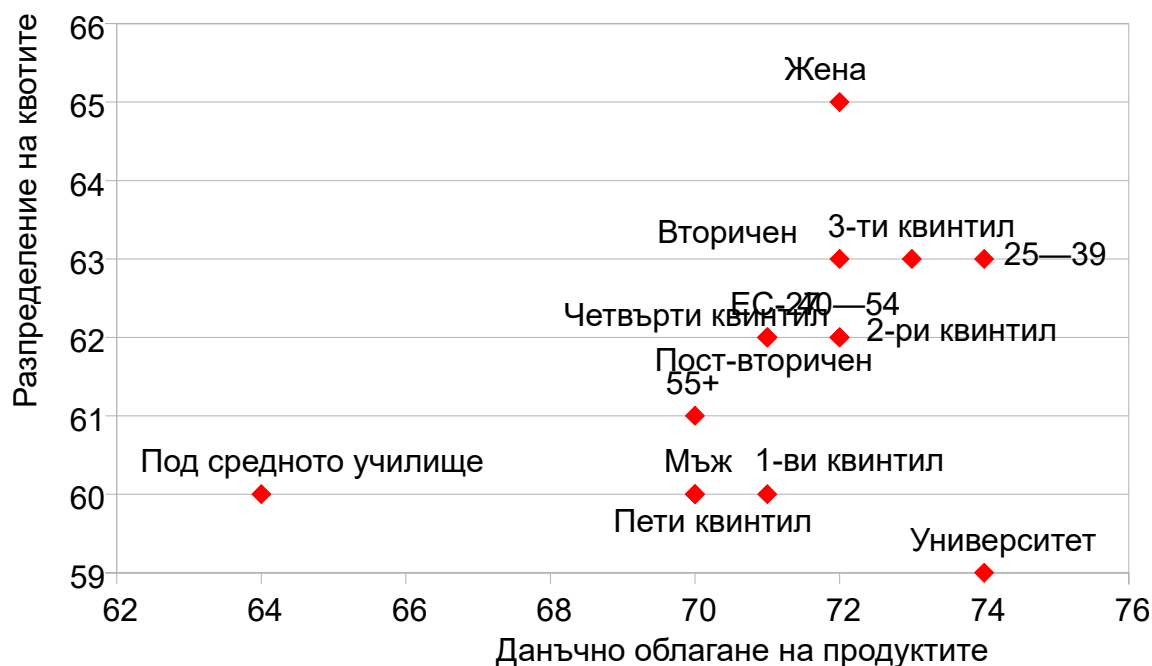
Предложение 5 се отнася до дружествата, а не до изследваните лица: тук също има консенсус (стандартно отклонение 4,15)

От друга страна, предложение 2 е за данък, който данъкоплатците ще трябва да платят. Това е по-болезнено и мненията са много по-различни (стандартно отклонение 5,7).

А предложение 3 е още по-разединително: определянето на квота за всяко лице е еквивалентът на билетите за дажба. Кой ще реши за мен енергията, която ще имам право да потребля? Не е изненадващо, че мненията са много различни (стандартно отклонение 8,8).

За последните две много разделителни предложения ще видим как са разделени мненията на националните и социално-демографските групи.

Социално-демографски групи

Може да се види, че жените и младите хора са малко по-благоприятни за разпределянето на квоти, отколкото мъжете и възрастните, че завършилите висше образование са малко по-благоприятни за данъците от недипломираните, но това не е съвсем ясно: разликата между най-крайните групи не трябва да надвишава 10—15 процентни пункта.

Национални групи

Когато възгледите на различните национални групи са поставени на една и съща графика, разликата е много по-голяма.

Справедливи възприятия за екологичния преход

Може да се види, че разликата между държавите е много по-голяма: 35—50 процентни пункта между най-екстремните групи. Съществува и корелация: държавите, които подкрепят данъчното облагане, също са доста благоприятни за енергийните квоти на човек. Страните с принуда (горе вдясно на графиката) са по-скоро страните от Южна Европа, докато страните с либерално мнение (в долния ляв ъгъл на графиката) са по-скоро страните от Северна и Централна Европа.

Заключение: трудности при организирането на съгласувана европейска политика

Разбира се, би било желателно една и съща енергийна политика да бъде следвана в целия ЕС, а не различни национални политики, но правителствата трябва да следват националните си възгледи, за да бъдат преизбрани.

Засага не съществува европейско обществено мнение: има само немско мнение, френско мнение, полско мнение и т.н. За да се появи едно европейско обществено мнение един ден, информацията и мненията ще трябва да се разпространяват по-свободно от една страна в друга. За да можем да вземаме решения за общото ни бъдеще заедно, се нуждаем от демократичен дебат на равнището на Съюза.

За такъв дебат ще е необходим общ език. Такъв език следва да бъде лесен, точен и справедлив, тъй като не би облагодетелствал една или друга национална група. Най-добрият език е есперанто.